

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PÁP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 709. Kiadóhivatal 706.

Az indemnity.

Budapest, december 18.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésének elején törvényjavaslatot terjesztett be. A kormány egy hónapi indemnitást kér. Csak egy hónapra kéri, de mégis kérni kellett, mert a parlament az állami költségvetés tárgyalásával nem tud idejére elkészülni.

Azt jelenti ez, hogy az ellenzék szándékosan akadályokat gördített a költségvetés elintézése elé? Nem. Hiszen amikor a kormány és az ellenzék megkötötte a fegyverszünetet, a megállapodásban már benne volt az indemnitás szükségének eshetősége s az ellenzék az indemnity akadálytalan elintézését is garantálta. Ellenzéki vezérek ma is kijelentették, hogy állják az ígéretet s az indemnity-javaslatból egy óra alatt törvény lesz. Nincs tehát szó olyan titkos törekvésről, mely az országot megint exlex-állapotba akarja kergetni. Mindenáron exlexet az ellenzék sohasem akart, most pedig pláne nem akar. Mindössze annyi történt, hogy az állami költségvetés tárgyalása — nem egyoldalúan az ellenzéki pártok, hanem az összes parlamenti pártok közreműködésével kissé szélesebb mederben folyt s ennél fogva kifogytunk az időből. De minden elfogulatlan ember természetesen fogja találni, hogy ennek így kellett történnie. Az idő csakugyan kevés volt egy állami költségvetés tárgyalására.

Végre is egy egész ország életműködésének fölfrissítése nem olyan csekélység, hogy három hét alatt el lehessen intézni. S aztán rendkívüli körülmények is belejátszottak, hogy ez a budgetvita ne pereghessen le néhány nap alatt.

Az egyik rendkívüli körülmény az volt, hogy a kormány sokáig nem is gondolt a költségvetés parlamenti elintézésére. Abban az erőszakolt föltevésben, hogy az ellenzék ugysem engedi idejére elintézni a költségvetést s hogy ennél fogva taktikusabb a véderőjavaslatokat megszakítás nélkül tovább tárgyalatni: a kormány jóformán csak a tizenkettedik órában egyezett bele, hogy a költségvetés tárgyalassék s még akkor is csak megszakításokkal, a hét négy napján, nehogy a véderőjavaslatok egészen lekerüljenek a napirendről. Csoda-e tehát, ha az ilyen immel-ámmal elhatározott tárgyalás lassu tempóban folyt és nem végződhetett pontosan, egy meghatározott napra vagy órára? De volt más rendkívüli körülmény is, mely a költségvetés tárgyalását elnyújtotta. Végre is, nem szabad elfelejteni, hogy a kereskedelmi tárca jóformán a budgetvita küszöbén kapott új gazdát s az új kereskedelmi miniszterre való tekintettel, akitől ebben a vitában kellett részletes programot kérni, nagyon sok olyan felszólalás is elhangzott, mely egyenesen azt célozta, hogy az új miniszter bizonyos fölvetett kérdésekre is kiterjeszkedjék programjában. Az új miniszter kései

megjelenése szintén hozzájárult, hogy a budgetvita szélesebb mederbe terelődjék.

De talán leginkább a kultusztárca körül torlódtak azok a jelenségek, melyek a vita elhuzódását vonták maguk után. Közvetlenül a kultuszvita küszöbén léptek megint és erélyesebben akcióba a tanítók. Az a szerencsétlen beszéd, melylyel gróf Tisza István a munkapárt értekezletén ezt az akciót paralizálni akarta, egyszerűen olaj volt a tüzre. S az izgalom olyan fokra hágott, hogy már egy kultusztrájk veszedelme kísértett a szemhatáron. Igaz ugyan, hogy maga a miniszter okos taktikával s okos átlátással sietett kijelenteni, hogy a legközelebbi költségvetésben feltétlenül számolni fog a magyar tanítóság jogos kívánságaival: de azért a megindult forrongás nem ülhetett el egészen s a kultuszizgalomnak meg kellett nyilatkoznia a kultusztárca vitájának rendjén. S itt aztán az izgalomnak frissebb okai is támadtak, mert éppen a munkapárt sorából olyan reakciós izü felszólalások hangzottak, melyek nem maradhattak válasz nélkül. Másrészt a néppárt se akarta elmulasztani a kedvező alkalmat, hogy nyiltabb és burkoltabb tendenciával elsőbbséget ne követeljen a felekezeti oktatásnak, ami megint csak szükségessé tette a liberális elemek válaszádat. Logikus kényszerrel kellett tehát bekövetkeznie, hogy a kultuszvita kiszélesedett s a költségvetés elintézését is kitolta.

Madár-harczok.

Irta: Benda Jenő.

(Utánnyomás tilos.)

A sivatag olyan, mint egy megfagyott, nagy sárga tenger. A nap vakítóan verődik vissza az egymásra torló buczkákról. A láthatár szélén egy kis fekete folt; közelebről az ember látja, hogy a magas törzsű pálmák legyező-levele s az olajfák nemes, mélyzöld színű lombja hogyan rajzolódik rá a tüzre, szemképráztatóan fehér égboltra. Am innen, a messzeségből nézve csak egy kis fekete folt az oázis, egyetlen színváltozat abban az egész nagy tájképben, amit az ember szeme egy körülfordulással magába foghat. A sárga homokhullámokon apró, fekete pontok bukdácsolnak, emitt néhány száz, amott sokkal több; talán ezren is vannak a szétszórt, rendetlen rajzással huzódó fekete pontok. Mintha az a fekete folt a láthatár szélén óriási mágnes volna, mely magához szívja a fekete pontok ezreit: a lassan vándorló pontok mind arra felé buznak. A nap deledőn áll és hogyha a napnak háttal fordulunk, túl a láthatár szélén, ott ahol a sárga homok és a vakító fehér ég egymás felé hajlanak, hogy ragyogó szürkés ködben össze olvadjanak, sejtjük a tengert. A végtelen sárga, megfagyott hullámzás után az elevenen ficzánkáló kék hullámzást. Toppa, mély dörrenések, siket, lassan elhaló zugások hallatszanak on-

nan északról: ott a tengerparton áll a harez. Délről, a sivatag végtelenségéből egyre huznak az oázis felé az apró, fekete pontok ezrei, hogy azután, hogyha majd leszáll az este, hosszú kígyóvonalban, ki a sűrűből a tengerpart felé rajozzanak. Egyelőre a sivatag békes, hullámos öle dajkálja őket. Az ellenség ötven kilométernyire messze; idáig nem hordanak el a hajóágyuk gránátjai; a várost ostromló arabok és törökök sokszoros csatárlánczán keresztül sem erőszakkal, sem esellel nem hatolhatnak be a sivatagba az olaszok.

A természetnek ebben a nagyszerű templomában, amelyiknek csak a boltozatát látjuk, anélkül, hogy az oszlopait sejtjük, ténlen béke van, siket esőnd. Fönn a magasban, két szárnyát kiterjesztve, méltóságos körökben kering egy óriási madár. Talán egy albatrosz tévedt a kék végtelenség fölől a sárga végtelenség országába...

Egyszerre nagy izgalom támad a sárga buczkák között. A fekete pontok összefutnak megint szétszaladnak, azután sebes nyargalással indulnak az oázis felé. Az izgalom egyik csoportról a másikra ragad. Egyenletes, pattogó zakatolás érkezik le tómpára megszüre a magasból: az albatrosz helyén fölismerünk egy karsu monoplánt, mely vékony füstfarkat eresztve maga után, siklik előre az ég kékségében. A vándorló pontok összevissza rajzanak, igazán úgy, mint a megriasztott hangyaboly. A kitérítés erősödik, a gépmadár egyre növekszik, most már

öt-hatszáz méteres magasságban köröz a fejünk felett. A fekete pontok között tűzvillogások látszanak, amelyeket apró füstfellegek követnek. Az arabok tüzelnek a gépmadárra. Jobbról-balra gyors egymásutánban hangzanak az apró pukkanások, hogy azután mind elvesszenek és elnémuljanak egy fülsiketítő dörrenésben. Hatalmas por- és füstfelhő csap föl onnan, ahol legsűrűbben rajzottak a fekete pontok, a kavargó felhőből láng csap elő. A füst, a por itt még mindig kavargó, amikor néhány száz méterrel távolabb következik a második explozió. Egy kis levegőmozgás elesapja a füstöt: néhány fekete pont elszórva, mozdulatlan a földön, a többi a kerékküllök sokféle irányában szalad szanaszét. A repülőgép most már kisebbedik, gyorsan elapad, egyszerre nekivág északnak, pillanatonként sorvad és zsugorodik, amint szédítő rohanásában elnyeli a messzeség. Itt még mindig a legnagyobb rémületben és kavargásban, amikor rövid harmincz perczetel később a gépmadár épen és sértetlenül már a tengerpart közvetlen közelében zuhan szédítő siklórepüléssel, amit harmincz ezer ember üdvrivalgása kísér, a föld felé. És földet érve, a gépmadár szárnyai közül fűgőn ugrik elő a tábori pilóta s feszesen szalutálva jelenti a generálisnak:

— Tábornok urnak alázatosan jelentem, három-négyezer arab gyülekezik a Kopesa Dár oázisnál. Az ellenség balszárnya új erősitéseket kapott és előnyomulásra készül. Két bombát sikerrel ledobtam, hatása az éu

De szándékos elnyújtásról nincs szó. A kormány ugyan kénytelen volt előrelátásból egy hónapi indemnitást kérni, de azért az sincs kizárva, hogy az egész fölösleges lesz és ujévig magát a költségvetést is tető alá lehet hozni. Az indemnitás mai betérjesztése tehát nem jelent bajt vagy zavart. A baj és a zavar az indemnitás túl fenyeget, mert hogy mi lesz a költségvetés elintézése után, békesség-e vagy az erőszakos kísérlet másodvirágzása, azt e pillanatban még senki se tudja. S ebben, csak ebben van a veszedelem.

Budapest, december 18.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap délelőtt tíz órakor ülést tart s folytatja a jövő évi állami költségvetés részletes tárgyalását. Napirenden van a kultusz-vita.

A főrendiház ülése. A főrendiház pénteken, a hó 22-én délután négy órakor ülést tart. Napirenden van a delegáció főrendi tagjainak megválasztása és esetleg az indemnitás. Egy negyed órával az ülés előtt jelölők érkeztek a förendi házra.

Egy havi indemnitás. A pénzügyminiszter ma törvényjavaslatot terjesztett elő az 1912. év első hónapjában viselendő közterhekről fedezendő állami kiadásokról. A törvényjavaslat három szakaszos rendelkezést tartalmaz, amelyet ekként okol meg:

Az 1912. évi állami költségvetési előirányzatra vonatkozó előterjesztésemet folyó évi október 12-én az országgyűlés képviselőházának benyújtottam. E költségvetési előirányzat országgyűlési tárgyalása már jelentékenyen előrehaladt ugyan, mindazonáltal — tekintettel arra, hogy a tárgy fontosságához képest az év végéig aránylag már csak rövid idő áll rendelkezésre — állg lehet kérés arra, hogy az az előterjesztés, még az év folyamán törvényerőre emelkedjék. Ezért oly célból, hogy a közadók kivételére és beszedésére, valamint a jövedékek kezelésére törvényes alap nyujtassék s az állam összes szükségletei az 1912. évi január 1-től fedezve legyenek, van szerencsém a jelen törvényjavaslatot tisztelettel bemutatni. A törvényjavaslat 1. szakasza felhatalmazza a minisztériumot, hogy a magyar szent korona országában az adókra és állami jövedékekre vonatkozó összes jelenleg fennálló, vagy ezentúl hozandó törvényeket, azok időközben bekövetkező módosításainak figyelembevételével az 1912. év

első hónapjában érvényben tarthassa s az ezek alapján befolyó adókból és egyéb jövedelmekből az állami kiadásokat fedezhesse. Ezekre az állami kiadásokra nézve a javaslat 2. szakasza szerint az 1911. évi állami költségvetésről szóló XIV. törvénycikk határozatai irányadók. Minthogy azonban olyan kiadások is felmerülhetnek, amelyek törvényes intézkedésen alapulnak, de számukra eddig megállapítva nincsenek: arra is felhatalmazást kell kérni, hogy ezek a kiadások is fedezhetők legyenek. Ugyancsak a 2. szakasz rendelkezése szerint a javaslatban kért felhatalmazás alapján tett kiadások az 1912. évi állami költségvetés keretébe lesznek illesztendők, amely költségvetésre vonatkozó törvény életbelépte napjával, a 3. szakasz értelmében, a felhatalmazás hatályát veszti.

A szűkkeblű munkapárt.

Tusa egy delegációs tagság körül.

Nincs akadálya az indemnitásnak.

— Hírek a politika világából. —

Budapest, december 18.

Provizórium minden téren! — ez most a kormányparti jelzés. Egyhavi indemnitást kell a parlamentnek s több hónaposat a delegációnak megszavazniok, nehogy az állami és közös pénzügyek költségvetésén kívüli állapotba jussanak. A pártok, a munkapárt kivételével, ma már foglalkoztak is ezzel a kérdéssel s a Justh-párt, amely az állami indemnitás elé, hasonlóan a többi ellenzéki párthoz, akadályt ugyan nem szándékozik gördíteni, de azt határozottan ellenzi, hogy a delegáció a közös költségek részére, amelyek beletartoznak az állami budget-be, külön provizóriumot szavazzanak meg.

A delegációs helyek körül ma a kulisszák mögött érdekes kis háborúság folyt le, amelynek azonban valószínűleg a nyílt színen is lesz folytatása. Eleddig a pártok a következő számarányban voltak képviselve a közösügyes bizottságban: 32 munkapárti, 4 Kossuth-párti, 3 Justh-párti és 1 néppárti. Ujabbban a pártonkívüli függetlenségi klubba szerveződtek s mintán a tagjaik száma tizen felül van, ők is aspiráltak egy delegációs székre. Ezt a kívánságukat a pártonkívüliek elnöksége a régi gyakorlathoz híven levelben közölte a munkapárti többség elnökségével.

Báró Vojnits István, a nemzeti munkapárt alelnöke ma délelőtt tudatta a pártonkívüliekkel, hogy kérésüket a munkapárt kijelölő bizottság elé fogja terjeszteni. Ezután Vojnits fölkereste a képviselőház folyosóján Sággy Gyulát, a Kossuth-párt alelnökét s arra igyekezett perszvadálni, hogy a Kossuth-párt mondjon le négy tagsági helye közül egyről a pártonkívüli függetlenségi javára. Sággy erre nyomban érintkezésbe lépett Kossuth Ferenczel s a párt több vezető tagjával, akik egyértelműleg arra az álláspontra helyezkedtek, hogy miután a pártot számarányánál fogva öt delegációs tagság illetné meg, nem hajlandó az átengedett négyből is egyet elvételni. Ezután értesítették a munkapárt elnökségét, hogy, amennyiben csakugyan csupán három helyet adnának a Kossuth-pártnak, akkor a párt egyáltalán nem fog jelölni s ezáltal nem megy be a delegációba.

A Kossuth-párt, amelynek tagjait ma este konferenciára hívták össze, addig nem is kezdte meg az értekezletet, amíg a Lloyd-klubból meg nem kapta a telefon-választ, hogy a munkapárt kijelölő-bizottsága meghagyta a Kossuth-párt eddigi négy delegációs helyét, amire azután a párt meg is ejtette a kandidálást. Ezzel azonban még nincs vége a dolognak. A szűkkeblű munkapárt ugyanis a maga 32 tagsági helye közül egyet sem akarván feláldozni, a pártonkívüli függetlenségi kérését, amelyet délelőtt még elvben elfogadhatónak talált, egyszerűen elutasította. Hihetetlen kapzsiságra vall, hogy a hatalmas többség a Kossuth-pártot próbálta rávenni, hogy négy delegációs helye közül egyről lemondjon! Ezt az inparlamentáris eljárást még az sem mentheti, hogy a munkapárt állítólag Polónyi Gézát, a pártonkívüliek egyik vezérét nem akarta a delegációba besegíteni. Az e fajta cezárománia s párturalmi túltengés nagyon meg szokott boszulódni.

Híreink egyébként itt következnek:

Oszták miniszterek látogatása.

Az oszták kormány négy tagja, Stürgkh miniszterelnök, Zaleski pénzügyminiszter, Rössler kereskedelmi miniszter és Röll vasutügyi miniszter délelőtt Budapestre érkezett, hogy a magyar kor-

beeslésem szerint harmincz-negyven halott, ugyanannyi sebesült.

Ez van ma, Es holnap? Holnap talán már török pilóták is lesznek Tripoliszban, akiket a porta most hajszol fényes igéretekkel, nagy buzgalomban. Holnap mesélik majd, hogy nem északról délre, a sivatagra, hanem a sivatagról a tengerre érkezik a felhők közül fenyegető gépmadár. Ahány kisebb hajó-ágyu, tábori tarack, az mind ég felé fordul és bömböl és ontja magából az égre, az ég ellen a füstöt, a lángot, az irdatlan magasságban robbanó és szétrakétázó srappellát. Am a gépmadár, százhusz kilométeres sebességgel ciklázza, kacagja őket, azután fontos híreket hozva, nekivág a sivatagnak. És az is lehet, hogy ebben az utban egyszerre szemközt találkozik az olasz tábori pilótával, aki természetesen holnap is elmegegnéni, hogy mi történik a Kopesa Dar oázis környékén? És akkor a holnap nevezetes dátuma lesz a háborúzó emberiség történetének, mert megtörténik az, amiről Jókai, Wells s a világirodalom még néhány esillogó képzelő erejű fantaszálaja ragyogó, esodálatos álmodott: „az első harez a levegőben.”

A gépmadarak egyszerre ösztönszerűleg megtanulják a viaskodó madarak taktikáját. Először habozva és meglepetve körül kerin-gik egymást. Azután — tovább körözve — esigavonalban kezdenek emelkedni felfelé. Mind a kettő óvatoss, egyelőre lőtávolságban egyik sem jön a másikhoz, mind a kettőnek az a célja, hogy az ellensége fölé kerekedve egy

ledobott bombával semmisítse meg a gépmadarat. Két nyugodalmasan és méltóságosan keringő, egyre fogyó, fekete pont viszi min-lig feljebb és feljebb két ember halálos izgalumát. Már keresni kell őket a szemnek, már elveszték a szem elől. Idelelni rémes bizonytalanság. Odafönn a halálos dacz és keserűség vad elszántsága. A ritkuló levegő mind a két pilótának heves dobogásba hozza a szívét, a fülükben egész melódiákat harangoz a dohártyájukon vadul dörömbölő vér. Felhők és ködök takarják el alattuk a földet, a végtelen magasságban egyedül vannak, egészen egyedül, meg a motor kattogása is elhalkul a ritka levegőben. Végtelen levegő-gömbben, elszakadva a földtől, magukra maradtak. De a gyűlölet és gonosz acsarkodás onnan a sárgóbról ide is velük jött, az arannyal sziporkázó levegőbe. Mind a kettőnek monomániája már a másik megölése, elpusztítása. Erővel nem bírják tovább a fölfelé emelkedést, egyiknek sincs számbavehető előnye, hogy a maga alatt hagyott vetélytársra lecsapó sást utánozza. Taktikát kell változtatni és megint csak a madaraktól, a esőrükkkel egymásnak rohanó vad keselyűktől kell tanulni taktikát. A két gépmadár hirtelen összeiramodik. Az egyik kéz a kormányon, a másik a revolvert szorongatja. A két gép alig néhány méternyire suhan el egymástól, a revolverek majdnem ugyanabban a pillanatban dörmögnék el. Egyik sem talált. A gépek nekiiramodásukból nagy körrel térnek vissza egymáshoz, egymás ellen. Uj kétségbeesett kapaszkodás fölfelé. Nem!

nem megy tovább! Még egy vad, elszánt roham: az egyik pilóta most már meeszirol előre lö, két-három lövés egymás után, a harmadik lövésre az ellenséges pilóta ülőhelyén fölemelkedik, az egész gépmadár megrázkó-dik, azután előre bukik. A pilóta kizuhan az üléséből, fejével lefelé tűnik el az aranyos felhőgömbölyagban. A gépmadár halálos sebbel, lassan, a légáramlatokon hintázva, libben utána. Idefönn a győzedelmes pilóta egyedül maradt. Most már igazán egyedül.

Odaleln mindebből csak annyit látnak, hogy előbb egy fekete test zuhan le a magasból, azután nyomon követi egy szögletes szárnyu aeroplán, mely a mozdatlanul heverő, alakatlan husgömbölyagtől néhány méternyire izzé-porrá zuzódik. S még mindig teljes tudatlanságban az emberek szíve elszorul:

— Vajjon melyik a kettő közül?

Ez lesz holnap. Es holnapután? A holnapután már nem éri be a fantázia. Holnapután mint a szunyograjok egész felhőben szállnak föl jobbról is, balról is a gépmadarak, hogy a levegőben vívott huszártakkal egymásnak essenek. Ma még elképzelhetetlen formájú légi Dreadnoughtok usznak egymás ellen, ágyudörgés és puskatüsz ropog a megritkult levegőben, hogy az ember miután embertársa hullájával trágyázta már a földet, embervérrel szaporította már a tengeret, most a levegő szüszies, tiszta kékségét is megfertőztette a maga gonoszságával és kegyetlen ostobaságával.

rány tagjainál tagjainál bemutatkozó látogatást tegyen. Az osztrák miniszterek az Angol királyné szállóban szállottak meg, honnan délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnökség palotába menve, felkeresték gróf *Khuen-Héderváry* Károly magyar miniszterelnököt, akinél mintegy egy óra hosszán át meglátogatták az összes magyar minisztereket.

Gróf *Stürgkh* miniszterelnök *József* főherceg és *Augusta* főhercegné asszony budai palotájába is elhajtattak, azután pedig meglátogatta azokat a magyar politikusokat, akiket személyesen ismer, még pedig dr. *Wekerle* Sándort, *Szell* Kálmánt, gróf *Andrássy* Gyulát, gróf *Apponyi* Albertet, *Kossuth* Ferencet és gróf *Zichy* Aladárt. A vasárnap folyamán az osztrák miniszterelnök meglátogatta még a fővárosi és fővárosban székelő polgári, egyházi és katonai hatóságok fejeit.

Délután két órakor gróf *Héderváry* miniszterelnök a Nemzeti Kaszinóban az osztrák miniszterek tiszteletére dejeuner adott. Az osztrák miniszterek délután öt órakor visszautaztak Bécsbe.

Mint félhivatalosan jelentik, az osztrák miniszterelnök látogatása udvariassági tény volt, a minő egy új kormány hivatalba lépésénél szokásos és nagyobb politikai kérdések megvitatása nem volt e látogatás célja. Másrészt azonban alkalmat nyújtott arra, hogy az osztrák és a magyar rezortminiszterek a függő gazdasági kérdések dolgában feszitelenül eszmét cseréljenek és valószínű, hogy ez alkalommal megbeszélés tárgya volt az is, hogy mikor és mily körülmények közt induljanak meg az e kérdésre vonatkozó tárgyalások. De formális közös miniszteri értekezlet nem volt.

A legközelebbi munkaprogramm.

A képviselőháznak ebben az esztendőben még csak néhány tárgyalási napja van. Csütörtökön kezdődik a Ház karácsonyi szünete, karácsony és újév között a delegációk tartanak üléseket. Az újév első napjaiban levő ünnepek miatt a Ház szünete hír szerint január hó 10-éig fog tartani. A költségvetésből már január 1-ig törvény nem lesz. Azért a kormány indennitást kér. *Lukács* László pénzügyminiszter ma be is terjesztett erről egy rövid törvényjavaslatot, amelyet a pénzügyi bizottság már ma délután is tárgyal. Előreláthatólag a Ház ki fogja mondani a javaslatra a sürgősséget s már a szerdai ülésen tárgyalás alá is kerül a legrövidebb időre, az egy hónapra szóló javaslat és mert az ellenzéki pártok nagyobb vitát provokálni nem fognak, egyetlen ülésen már meg is fogják azt szavazni.

A mai ülésen az elnök bemutatta a delegációk összehívására vonatkozó miniszterelnöki átiratot, amely szerint — mint tudvalevő — december 28-ikán ülsze az országos bizottságok rövid ülése, hogy indennitást adjanak a közös ügyekben is. A delegátusok választását a Ház a szerdai ülésre tűzte ki.

A karácsonyi szünet után, a költségvetés tárgyalásának befejeztével, hogy mi következik, arról most még korai volna jóslgatni. Az bizonyos, hogy a Justh-párt — amint a párt organuma írja — a katonai javaslatokkal szemben ragaszkodik eddigi álláspontjához és e téren semmiféle paktumba bele nem megy.

Lukács László a helyzetről.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután öt órakor báró *Láng* Lajos elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a kormányt *Lukács* László képviselte. Az ülés egyetlen tárgya az indennitásról szóló törvényjavaslat volt, amelyet *Hegedüs* Lóránt előadó ajánlott szakszerű beszédben részletes indokolással elfogadásra.

Gróf *Apponyi* Albert helyénvalónak találja, hogy a kormány az indennitási törvényjavaslatot benyújtja, de azt meg nem szavazhatja.

Bakonyi Samu a javaslatot kormány iránti bizalom hiányában szavazatával nem támogathatja. Annál kevésbbé, mert a kormány a választói reform megvalósítását indokolatlanul halogatja.

Nagy Ferenc felszólalása után *Holló* Lajos figyelmeztet arra, hogy az indennitás megszavazására csak a parlament s nem a delegációk hivatottak. Utal arra, hogy *Székel* igazságügyminiszter a perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényt, a mely felette sürgős, le akarta tárgyalatni, ezt ő

is helyesnek tartja s nézete szerint ezt a fontos javaslatot a véderőtörvény elé kellene becsuztatni. Kérde, igaz-e, hogy új altiszti törvény van készülőben.

Lukács László pénzügyminiszter szükségesnek tartja, minden eshetőségre nézve az indennitásról szóló törvény megalkotását. *Bakonyi* Samu bizalmatlanságát azzal indokolta, hogy a kormány a választói jogot még nem reformálta meg. Bár ő a kormányelnök nevében nem nyilatkozhatik, mégis hangoztatnia kell, hogy egy ilyen nagyfontosságú törvényjavaslat, mint a választói törvény, kellő tüzetes előkészítést igényel. *Mihelyt az előmunkálatok meg lesznek és a szükséges adatok egybe lesznek gyűjtve, a kormány egy pillanatig sem habozik majd, hogy a választói jog reformja érdekében szükséges lépéseket megtegye.* A közös indennitásnak a delegációk által való megszavazása kétségtelenül nem annyira lényegi, mint formai fontossággal bír. Inkonzekvenzia elkerülése céljából az a megegyezés jött létre, hogy a költségvetésbe a két kormány által megállapított, de a delegációk által még meg nem szavazott összegek állíttatnak be ugyan, de külön klauzula gondoskodik majd arról, hogy ezen összegek csakis végleges megszavaztatásuk után legyenek felhasználhatók. A perrendtartási eljárást a kormány is mielőbb életbeléptetni óhajtana, ennek csak az a legfőbb akadály, hogy egyes kérdésekre nézve az igazságügyminiszter és az igazságügyi bizottság egyes tagjai között felmerült nehézségek még nincsenek eloszlatva. A kormány mindig azon az állásponton volt, hogy a véderőjavaslatban az altiszti kérdés nincs még végleg elintézve. Annak tervezett megoldása azonban még nincsen teljesen tisztázva s így arról még nem nyilatkozhatik. Az indennitást elfogadásra ajánlja.

Holló Lajos kijelenti, hogy a perrendtartás életbeléptetése tulajdonképp nem a miniszter és egyes bizottsági tagok közt felmerült nézeteltérések, hanem azon akadt fenn, hogy az igazságügyminiszter által e tekintetben megindított pártközi tárgyalásokat a miniszterelnök megszakította.

Lukács László pénzügyminiszter felhívja a bizottság figyelmét arra, hogy az igazságügyminiszter tárgyalásai csak arra az egy esetre vonatkoztak, ha a költségvetés idejekorán letárgyalható lesz. Tekintettel arra, hogy akkor még nem volt megállapítható, vajjon van-e erre kilátás, a kormányelnök az igazságügyminiszterrel és a kormány többi tagjaival egyetértőleg felfüggesztette, de nem szakította meg a tárgyalásokat addig, míg kiderül, hogy lesz-e még idő az igazságügyi javaslatok folyó évben való letárgyalására. Ha erre idő lett volna, az egész kormány szíves-örömmel letárgyalta volna a terminushoz kötött javaslatokat.

Nagy Ferenc és *Bakonyi* Samu ismételt felszólalása után az elnök javaslatára a bizottság a törvényjavaslatot elfogadja és az előadót felhatalmazta, hogy arra a képviselőháztól a sürgősséget kérje.

Határozathozatal után *Bakonyi* Samu még kéri, hogy a pénzügyi bizottság legközelebbi ülésén az új egyeteméről szóló törvényjavaslatot tárgyalja.

Pártértekezletek.

A negyvennyolczas függetlenségi *Kossuth*-párt ma este hét órakor *Tóth* János elnöklésével pártértekezletet tartott. Az értekezleten részt vettek gróf *Apponyi* Albert és *Sághy* Gyula alelnökök is. A jegyzőkönyvet gróf *Somssich* Tihamér vezette.

Tóth János jelentette, hogy a párt vezére, *Kossuth* Ferenc betegsége miatt nem jelenhetett meg az értekezleten és őt bízta meg az elnökléssel. Azután meleg szavakkal üdvözölte *Siposs* Orbánt, a szolnoki kerület most megválasztott képviselőjét.

Az indennitásra vonatkozólag azt indította, hogy noha a párt az országra nézve feltétlenül szükségesnek tartja a költségvetés szerint való kormányzást, mégis a politikai bizalmatlanságnál fogva az indennitási törvényjavaslatot nem fogadják el. A párt így is határozott és *Szebeny* Antalt bízta meg, hogy a pártnak az indennitási törvényjavaslatl szemben elfoglalt álláspontját a képviselőházban kifejtse.

Ezután a delegációs tagsági helyek ügyével foglalkoztak. Az elnök jelentette, hogy a delegációban négy tagsági helyet juttatnak a pártnak. A párt vezére levelet intézett hozzá, amelyben bejelenti, hogy a maga részéről nem óhajt a delegációban részt venni, hanem szeretné, ha a párt *Désy* Zoltánt küldené ki ez alkalommal. Ennélfogva indítványozta, hogy a párt a delegációba gróf *Apponyi* Albertet, *Sághy* Gyulát, *Mezőssy* Bélát és *Désy* Zoltánt jelölje. Az értekezletnek több tárgya nem volt.

Az országgyűlési függetlenségi és 18-as párt este hat órakor *Jusih* Gyula elnöklésével értekezletet tartott.

Az értekezlet egy harmadik alelnöki állás kreálását határozta el és az elnök indítványára *Földes* Bélát választották meg az új állásra.

A delegáció tagjaiul gróf *Batthyány* Tivadart, *Holló* Lajost és *Bakonyi* Samut jelölték.

Az indennitásra vonatkozólag *Justh* Gyula pártelnök azt a javaslatot terjesztette elő, hogy miután az indennitást a párt mindig bizalmi kérdésnek tekintette, a mostani kormány iránt pedig bizalommal nincs, ennél fogva az indennitási törvényjavaslatot a párt nem fogadja el sem általánosságban, sem részletekben és álláspontjának a képviselőházban való kifejezésére *Holló* Lajost kéri fel.

Holló Lajos helytelennek tartja, hogy a delegáció is indennitást szavaz meg. Ezt az abuzust a képviselőházban és a delegációban is szóba hozandónak tartja.

Justh Gyula elnök teljesen igazat ad *Holló*-nak. Hozzászóltak még a kérdéshez *Bakonyi* Samu, *Vertán* Endre, mire az értekezlet a párt elnökének az indennitásra vonatkozólag előterjesztett javaslatát egyhangulag határozat erejére emelte. Ezzel az értekezlet véget ért.

Az országgyűlési néppárt ma este 7 órakor gróf *Zichy* Aladár elnöklésével pártértekezletet tartott, amelyen a delegációs tagságra *Rakovszky* István helyébe gróf *Zichy* Aladárt jelölték. Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy az államtisztviselőknek ismeretes memorandumával a legközelebbi értekezleten foglalkoznak.

A pártönkivüli függetlenségi képviselők klubja ezuttal szintén számot tartott egy delegációs tagságra, amelyet a munkapárt megtagadott.

Az országgyűlési nemzeti munkapárt, holnap, kedden este fél nyolcz órakor pártértekezletet tart, amelynek tárgya a pénzügyi tárca költségvetése és az új delegátusok jelölése. A párt 32 tagot kizárja maga részéről, s az ellenzéki pártoknak nyolcz helyet enged át. A munkapárt kijelölő-bizottsága már ma este ülést tartott, amelyen a párt részéről a delegációba küldendő tagok jelölésére nézve állapodott meg. A kijelölő-bizottság azonkívül egy felmerült konkrét kérdés megvitatása után elvi határozatot hozott, hogy a pártoknak a delegációban való képviseltetés számárányán nem óhajt változtatást. (Ez vonatkozik a pártönkivüli függetlenségiekre.)

Az elnökség és az obstrukció.

„Véderőtörvény és obstrukció” címen a bécsi N. Fr. Pr. vasárnapi számának vezető helyén cikket közöl egy magyar vezető parlamenti tagtól, a melynek ez a magyar képviselőház elnökségének felfogását ismerteti a házszabályok kezelése tárgyában, a véderőtörvény újból való tárgyalása alkalmából.

A kormány nem szándékozik — mondja a cikk — a véderőtörvény biztosítása céljából béketárgyalásokat kezdeni: így januárban ugyanott folytatják a véderőtörvény tárgyalását, ahol a egyerszünet előtt abbahagyták, vagyis az ellenzék ismét megkezdte a technikai obstrukciót s a többiség feladata lesz ezzel szemben keresztülvinni a véderőreformot. Amikor a technikai obstrukció megkezdődik, döntő fontosságú lesz a házszabályok kezelésének kérdése. *Náray* elnöktől nem lehet várni azt, hogy az obstrukciót házszabálysértéssel megtörje, vagy erőszakos magyarázattal lehetlenné teszi. De azzal sem elégszik meg, hogy az obstrukciós célra kért névszerinti szavazásokat, vagy más időtrábló intézkedéseket egyszerűen elrendel és ezután a területet egészen a technikai obstrukciónak engedi át. Szándéka minden eszközt felhasználni, hogy az egyes házszabályrendeletek logikai értelmére és egyes precedens esetekre hivatkozva az obstrukcióval szembe szálljon, de az obstrukciónak mégis ott, ahol teljes joggal hivatkozhatik a házszabályoknak, ha talán hibázik: intézkedéseire is, nem fog nehézségeket utjába gördíteni. Ez kétségkívül nem olyan eszköz, amelyről holnapra ezélhoz vezet, de azzal az eshetőséggel mégis számítani lehet, hogy sikerül e technikai obstrukciót olyan kellemlenné és fúrsztóvá tenni, hogy az ellenzék régre is a beszédes obstrukcióra tér át. Mindenki, aki *Náray*tól ama rendszabályok keresztülvitelét várja, amelyekre a legutóbbi elnökválságnál gondoltak s amelyeket akkor is jogi és politikai lehetlenségnek jelölt meg keserűen esalódnék.

A béke akadályai.

A „Pressó” cikke nagy recenziust költött az ellenzék körében. *Polónyi* Géza a képviselőház folyosóján felszólította a függetlenségi párt tagjait, hogy indítsanak akciót *Náray* terve, illetőleg a házszabályok újrendszerű magyarázata ellen. Később megérkezett a *Hida* gróf

Andrássy Gyula, aki több ellenzéki képviselével beszélgetett. Andrássy rámutatott a „Presse” cikkének ama részére, amely határozottan tiltakozik az erőszakos házszabálykezelés ellen. Erre aztán némileg megnyugodtak a kodályok. Olyan hírek is szálltak a folyosón, hogy újabb és állandóbb béke előkészítésén fáradozik Andrássy. Erre vonatkozóan Bolgár Ferencz volt államtitkár így nyilatkozott:

— Szó sincs róla! Andrássy most nincs teljesen informálva, nem tárgyalt a vezető politikuskal. Különben is olyan nagy a bizonytalanság, hogy senki se tud semmit. Január vége előtt aligha is történik valami nevezetes dolog. Addig indemnitás vagy büdzsétárgyalás lesz és vakáció.

Justh Gyula később megkérte Andrássyt, hogy ne iparkodjék semmiféle béketervekkel hozzá fordulni. A függetlenségi pártok akkor, amikor a képviselőház volt elnöke, Berzeviczy megindította a béke iránti tárgyalásokat, bebizonyították, hogy a tisztességes békére hajlandók és hogy semmiféle személyes motívumra nem felelnek súlyt. De Kluen-Héderváry a függetlenségi pártoknak ezt a loyális, békére hajló álláspontját oly zavaros módon ügykezezték kiháznál, hogy vele szemben a legteljesebb, a legmervebb visszautasító álláspont is jogosult. Kluennak bulenia kell, hogy a magyar politikai élet a mostani holt pontról elmozdulhasson; az ő személye ma a legfőbb akadály a kibontakozásnak. Ez az álláspont, amelyet a Justh-párt Kluennal szemben elfoglal, és ettől az állásponttól semmi szín alatt és semmiféle közvetítésre el nem tér.

Az altiszti kérdés.

A bécsi „Reichspost” legutóbbi számában jól informált helyről közli, hogy miután az új véderő-törvényben gondoskodás nem történt arról, hogy két éves katonai szolgálat életbeléptetése esetén hivatásos altiszti kar legyen, ezért merült fel a provizorium gondolata a véderőreform ügyében, nem más okból. Most azonban a kormány meg akarja oldani ezt a kérdést s törvényjavaslatokat terjeszt elő az altiszti kérdés megoldása tárgyában. Ha ez megtörténik, akkor a véderőreform hízagosága megszűnik s ezzel elesik a provizorium gondolata is.

Harcz a választójogért.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés központi választmányja vasárnap délelőtt ülést tartott. Napirenden volt a választói jog kérdése. Az elnöki javaslatot Szende Pál főtitkár terjesztette elő s a következő indítványt tette:

„Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójog mielőbbi megvalósulását a magyar nemzeti állam kiépítése, az ország demokratikus és gazdasági fejlődése érdekében feltétlenül kívánatosnak tartja. Megbízta az elnökséget, hogy ezen határozatot megfelelő indokolás kíséretében a m. kir. belügyminisztériumhoz sürgősen terjeszse fel.”

A nagy tetszéssel fogadott javaslathoz Faraó Rezső (Arad), Szávay Gyula (Debreczen), Hajós Ignác (Zalaegerszeg), Lányi Mór (Szabadka) szólottak s azt mindnyájan elfogadták, amire Fürst Bertalan elnök enuncziálta a határozatot, hogy a választmány egyhangulag hozzájárult az előadó által előterjesztett elaborátumhoz.

A Magyarországi Kisiparosok Szövetkezete vasárnap délelőtt Lipsitz Ignác elnöklésével látogatott szakszabályt tartott, amelyen elhatározták, hogy jövő év január 7-én nagygyűlést hívnak össze, amelyen az általános, titkos és egyenlő választói jog mellett foglalnak majd állást.

Vasárnap délután a Szent István-társulat disztermében a Katholikus Népszövetség népgyűlést tartott, amelyen mintegy 200 polgár és munkás jelent meg. A népgyűlésen dr. Zboray Miklós országgyűlési képviselő elnökölt. Dr. Ernst Sándor felolvasta a Katholikus Népszövetségnek a választójog reformja tárgyában a miniszterelnökhöz intézett válaszfeliratát. A felirat erősen hangsúlyozta, hogy a választójog reformjával egyidőben kodifikálni kell az egyesülési és gyülekezési jogot is. A Katholikus Népszövetség a választójogot minden 24 éves férfira kiterjeszteni kívánja, aki bármilyen csekély állami adót fizet, aki katonai kötelezettségnek eleget tett, aki középiskolát végzett, aki 30-ik évét betöltötte és családfenntartó s legalább 2 évig állandóan egy községben lakott. A felirat szerint a választói jog legyen: közvetlen egyenlő, városokban titkos, közsé-

gekben nyílt, községenként gyakorlandó és kötelező. Ezt az álláspontot a Népszövetség memorandumba foglalva, fogja gróf Kluen-Héderváry miniszterelnök előtt kifejtetni.

A Keresztény Szociális Egyesületek Szövetsége a választói jog reformja ügyében a belügyminiszterhez intézett memorandumában az általános választói jognak titkos szavazással való gyakorlását kívánja. Az értelmi cenzus nem lehet több, mint az olvasni tudás, ha már más tökéletes alap nem biztosítható. A memorandum a szavazást kötelezően kívánja kimondani és a minoritásnak érvényre jutását célozza. Kívánatosnak tartja, hogy az oklevéllel bíró nők a községi választásoknál választói joggal ruháztassanak fel és ennek alapján az iskolai, a nevelésügyi és a szegényápolási bizottságokban helyet foglalhassanak.

A horvát választások.

Ma Horvátországban tizennégy rendes és három pótválasztást ejtettek meg. A tartománygyűlés valószínűleg így alakul: kormánypárti 21, jogpárti 25, koalíciós 30, parasztpárti 8, szerb radikális 4.

A buccari-i választókerületben ma van a képviselőválasztás. A mandátumért itt Barcic Erazmus volt horvát-szerb koalíciós képviselő és Buján Ágost plébános jogpárti küzdenek. Délután öt órakor Barcicnak 500, Bujánnak 300 szavazata volt.

Selceben dr. Mazuranics Bogoslav novi-irovost választották meg koalíciós programmal 1061 szavazattal dr. Starosevic Milo jogpárti vezér 418 szavazatával szemben.

A sídi választókerületben dr. Adamovics István kormánypártit nagy szótöbbséggel választották meg Koráty Vitomir szocialista és Janics Starosevic-pártival szemben.

Karlovácán a mai pótválasztáson Krivojevic György radikálispartit 100 szótöbbséggel választották meg dr. Szekulics Lázár kormánypártival szemben.

Buccariban Barcic Erazmus koalíciós-pártit választották meg 730 szavazat ellenében, míg Karlopagóban Persics János jogpárti jelöltet választották a kerület képviselőjévé.

Budapest, december 18.

Molnár Viktor Kaposvárot. Molnár Viktor vallás- és közoktatásügyi államtitkár vasárnap a képzőművészeti kiállítás és az új színház megtekintésére gróf Kuun István titkár kíséretében Kaposvárra érkezett.

Uj államtitkár. A király a minisztertanács előterjesztésére dr. Eomy Béla miniszterelnökségi miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jellegzet adományozta. Az erre vonatkozó legfelsőbb kézirat a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni.

Sópanama Boszniában. Szerajevoból jelentik: A boszniai országgyűlés költségvetési bizottságának egyik legutóbbi ülésén a mohamedánok vezetője, Arnautovics Vakuf igazgató és Kara Mehmedovic, a bizottság alelnöke megvadták a közös pénzügyminisztériumot, amely alatt lovag Horovitz közös pénzügyminisztériumi osztályfőnököt kell érteni, hogy a sómonopólium engedélyezése körül 100.000 korona jutalékot költött ki magának és meg is kapta. Mind a ketten követelték, hogy a közös pénzügyminisztérium terjeszse az országgyűlés elé a sómonopólium aktáit. Azóta a költségvetési bizottság elnöksége felszólította a vádat emelő Arnautovics Vakuf igazgatót és a bizottság alelnökét, Kara Mehmedovicot is, hogy vonják vissza gyanúsításukat, de mind a ketten megtagadták ezt. Ilyen előzmények után az országgyűlés mai ülésén Sela elnök bejelentette, hogy a két nevezett képviselőt rágalmak miatt az országgyűlés mai üléséről kizárta. Nagy lett erre a lármá. A mohamedán képviselők a padokat verdesték s azt követelték, hogy az országgyűlés utasítsa az esetet a mentelmi bizottsághoz. Mivel a szerbek is támogatják ezt az indítványt, valószínű, hogy elnökválság lesz a dolgból.

A két kizárt képviselő, Arnautovics Vakuf igazgató és Kara Mehmedovic, a költségvetési bizottság alelnöke úgy akarja kijátszani az országgyűlés elnökségének határozatát, amelylyel kirekesztette őket a holnapi gyűlésből, hogy az éjszakát és a holnap délelőttöt az ülésteremben töltik. Kara Mehmedovic csakugyan mindjárt a mai ülés befejezése után a teremben maradt s kényelmesen berendezkedett, hogy a padon háljon, ellenben Arnau-

tovicnak ma este sürgős dolga van s csak késő éjjel fog belopózni az országgyűlés tanácskozó termébe. Mind a ketten értesítették barátait, hogy jöjjenek el látogatába hozzájuk s hozzanak az ülésterembe enni és inni valót. El vannak szánva, hogy nem mennek el holnap délig, míg a legközelebbi ülés megkezdődik s nem bánják, ha erőszakkal távolítják is el őket. Az országgyűlés elnöksége azt mondja, hogy a kizáró határozatot az elnökség egyhanguan hozta meg, de azért nem gondol arra, hogy erőszakot alkalmazzon a két képviselő ellen.

A kultuszvita.

— Indemnitást kér a kormány. —

A képviselőház ülése.

Budapest, december 18.

A képviselőház mai ülésén hatan vettek részt a kultusztervező költségvetési vitájában. A szónokok sorát a keresztényszocialista Giesswein Sándor nyitotta meg, aki talpraesett beszédben történelmi és közoktatásügyi demokratizálása mellett. Utána a pártokivüli Bakó József követelte a protestáns lelkészek sérelmeinek orvoslását, majd a néppárti Simonyi Szadám Sándor beszélt egészen röviden és pártja álláspontjától eltérően elfogadta a költségvetést.

A következő szónok Molnár János volt, a néppárt alelnöke, akinek szintelen felszólalása csak annyiban különbözött Simonyiéétől, hogy a költségvetést nem fogadta el. Beszéde semmi érdeklődést sem keltett. Annál nagyobb volt azonban az érdeklődés Rákosi Viktor beszéde iránt, aki nagy szónoki lendülettel szállt elokra a tanítók helyzetének javítása és a görög katolikus magyar püspökség felállítása érdekében.

Az utolsó szónok a Kossuth-párti Lengyel Zoltán volt, aki a töle megezőköt világos okfejtéssel főleg a mezőgazdasági egyetem kérdésével foglalkozott és végül a teológiai tanárok fizetésének javítását követelte.

Az ülés végén Lukács László pénzügyminiszter nyújtotta be az indemnitásról szóló törvényjavaslatát, amelyben a kormány a jövő év első hónapjára kér költségvetési provizoriumot.

A mai ülésről részletes tudósításunk a következő:

A kultusztervező költségvetése.

Beöthy Pál alelnök fél tizenegy órakor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, amelyben értesíti a Házat, hogy a király december 28-ára Bécsbe összehívta a delegációt. Javasolja az elnök, hogy szerdán válaszszák meg a delegáció tagjait.

A Ház ehhez hozzájárul. Hegedüs Kálmán, az állandó igazoló-bizottság előadója bemutatta a bizottság jelentését arról, hogy Beöthy László kereskedelmi miniszter mandátumát rendben találták.

Lukács László pénzügyminiszter az indemnitásról törvényjavaslatot nyújt be.

Beöthy László kereskedelmi miniszter két törvényjavaslatot nyújt be az Adira tengerhajózási részvénytársasággal kötött szerződésnek 1913-ig való meghosszabbításáról és a Svédországgal kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről.

Következett a kultusztervező folytatódó tárgyalása.

Giesswein Sándor a népnevelés nagy fontosságára mutat rá. A népnevelésnek vallásérkölesi alapon kell nyugodnia. Kelemen Samuval polemizálva, rámutat arra, hogy az egyéni szabadság tisztelete megkívánja, hogy mindenki szabadon, nyíltan is vallhassa vallásos meggyőződését. A preparandiákban, de a középiskolákban is nagy gondot kellene tehát fordítani a nemzetiségi nyelvekre. A tanítóknak olyan díjazást kell adni, hogy becsülettel megfelelhessenek hivatásuknak. Nem helyesli, hogy a tanítók egy része sztrájkjal fenyegetődjik, de lélektanilag érti. Osodálkozik azon, hogy amikor a miniszter is elismeri a tanítók helyzetének túrhelytelenségét, gróf Tisza István lekicsinyli törekvésüket. Csoda-e, ha ilyen dolog láttára a tanítók már-már türelmüket veszítik. Örömmel üdvözi a két egyetem fölállítását s örül annak is, hogy az egyik egyetem protestáns fakultást kap. A magyar ifjak legalább nem lesznek kénytelenek-külföldre

Kedd, december 19.

EGYETERTÉS

5

menni tanulmányaik folytatására. Kívánja a budapesti egyetem a teológiai fakultás fejlesztését. Nemzeti érdek, hogy itt a Kelet és Nyugat határán olyan teológiai fakultás legyen, ahol a külföldről idejövő lelkészjelöltek kiképezhetők legyenek. Kívánja a 4 évi kurzusnak 5 évre való emelését a szociológiai tanszék szervezését. A katolikus autonómia sürgős megvalósítását kívánja, mert arra az idő most a legalkalmasabb. Magyarország most van átalakulóban a demokratikus haladás felé s ehhez hozzátartozik, hogy ezt a fejlődési mozzanatot egyházi téren se tévesztjük szemünk elől. Készséggel elismeri, hogy a miniszter a közoktatásügynek nem jelentéktelen lendületet adott, de annak a kormányának, amely a demokratikus haladás tekintetében nem akar szünetelni, nem szavazza meg a költségvetést. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Bakó József a tanítók fizetésjavítását és a felekezeti tanárok státuszrendezését sürgeti. A felekezeti tanítók fizetését egyenlővé kell tenni az államiakkal. A tanítóképző intézetek államosítását sürgeti. A magyarul nem tudó tanítókat rá kell szorítani a magyar nyelv megtanulására. A magyarsítás terén érdemeket szerzett tanítókat ki kell tüntetni. Sürgeti a protestáns lelkészek kongruenciájának emelését. Az erre szükséges összegnek még ebbe a költségvetésbe való felvétele elmaradhatatlan. A községi és felekezeti óvónők helyzete is tarthatatlan. A polgári iskolának ipari jellegűvé alakítása nagyon kívánatos volna. A felső kereskedelmi iskolai tanároknak és igazgatóknak is jobb fizetést kellene adni. Határozati javaslatot nyújt be a protestáns lelkészek fizetésrendezésének még a mostani költségvetésbe való felvétele érdekében. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Simonyi-Semadam Sándor visszautasítja Kelemen Samunak a vita során elmondott szavait. Védi a felekezeti iskolákat. A középiskolák a mai rendszer mellett nem tudják a fiatalemberben az önállóságot, az akaratot fejleszteni. Agyontömik a szegény diák fejét fölösleges tanulmányokkal.

Holló Lajos: A latin nyelv helyett modern nyelveket tanítsanak.

Simonyi-Semadam Sándor a latin nyelvet szükségesnek tartja, minthogy azonban nem minden pályán van rá szükség, a négy alsó osztályban nem kellene tanítani. A középiskolák meddő tanítási rendszerét erős bírálat alá veszi s arra az eredményre jut, hogy ez a rendszer tulterheli, megbénítja az ifjú szellemét. Egészséges rendszert követel tehát az iskolák terén. Sürgeti a katolikus autonómia megvalósítását. A költségvetést elfogadja.

Elnök öt percre felfüggeszti a szünet után újra megnyitja az ülést.

Szünet után.

Molnár János hangoztatja, hogy az állam politikai hatalom, más tehát a célja, mint a gyermekek nevelése. (Ellentmondás a jobboldalon.) Nálunk ezer esztendeig nem is állított az állam iskolát. Krisztus után 1700 éven át nem is állítottak iskolát az államok. Elismeri, lehetnek körülmények, amikor nemcsak joga, de kötelessége az államnak iskolát állítani, még pedig akkor, amikor a társadalom a szükséges iskolát fentartani nem tudja. A miniszter helyesen cselekszik, ha az egyházakat támogatja az iskola felállításában s csak ott állít föl állami iskolát, ahol a társadalom állami támogatással sem tud iskolát állítani. Ez az álláspontja Angliának is. A kongregációkat védi, amelyek erősíteni akarják a gyermekekben a vallásos meggyőződést. A költségvetést nem fogadja el.

Rákosi Viktor köszönetét fejezi ki, hogy a miniszter az egyetemek vajudó ügyét végre dülőre vitte. Szólt is a debreczeni egyetem mellett exponálta magát. Örül, hogy ezt a célt elérni sikerült. Őszintén megmondja, hiszen már Pozsonyban se okoz kárt, Pozsony nem tartotta arra valónak, hogy oda, Európa egyik leghíresebb egyetemétől egy óra járásnyira új egyetemet állítsunk föl. Közel is fekszik a határhoz, így ott az egyetem nagy befolyást és hatást nem gyakorolhat Magyarországra. Pozsony azonkívül eléggé német város, hiszen Temesvárt is megelőzte. Temesváron p. német színter nincsen, ellenben Pozsonyban van még mindig német és magyar. Ha két egyetemet állítanak föl, a másodikat Szegeden kellett volna felállítani, vagy más ilyen magyar helyen. Mielőtt az egyetemek kérdéséről eltérnék, figyelmeztetem a kultuszminiszter urat Magyarországnak egy olyan városára, amelyhez engem semmiféle szál nem fűz ugyan, de amelynek pozícióját régen figyelemmel kísérem és törekvéseit régen becsülöm. Ez a város Marosvásárhely. Arrét jut eszembe, mert t. képviselőtársaim közül sokan sürgették egy u. n. gazdasági egyetemet felállítását. Ennek az egyetemnek helye szerintem Marosvásárhely volna, mint e célra rendkívül alkalmas város. (Élénk helyeslés a bal- és jobboldalon.) A nemzeti kultúra igaz napzamosainak, nem is napszamosainak, hanem hőseiké, nem is hőseiké, hanem vértanúinak érdeké-

ben emeli föl ezután pártoló szavát. Sajnálja, hogy mikor a tanítók gyűlésüket tartották, talán egy-késsz szenvedélyes és erős hangon terjesztették be követeléseiket. Sajnálja pedig azért, mert nekik olyan igazuk van. (Igaz! Ugy van! a baloldalon), hogy ezzel a hatalmas buzogánnyal a legkeményebben és a legridebben elzárt kapukat is játszva be lehet törni. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A mindenkitől elfelejtett, senkitől nem sejtett, de egy irtózatot terhet tartó erős velemzei czölöpszer jut eszébe, midőn a magyar tanítóság helyzetét látja. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Az ország érdekében kérjük, ne feledkezzék meg a miniszter az elhangzott czölöpszerrel, amelyek a mélységben állnak és a magyar kultúra palotáját vállukon hordják. (Helyeslés és éljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.) A magyar liturgia kérdésén a görög-katolikus magyar püspökség felállítását teszi még szóvá. Nagy mulasztást követtünk el, hogy nem csináltuk meg eddig is és legalább 150.000 magyar embert veszítettünk el.

Lengyel Zoltán: És mennyit nyertünk volna! Milliákat!

Rákosi Viktor: Igazságos, jogos követelés ez, melyet pártkülönség nélkül kívánunk. (Élénk helyeslés.) Annak a kívánságának ad kifejezést, hogy ez a püspökség csakis abban a városban állítsák fel, amely város ezt a mozgalmat százötven esztendővel ezelőtt megindította, s ez Hajdudorog, amely a leghihűbb görög-katolikus magyar hitközség egész Magyarországon. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Lengyel Zoltán tiltakozik Molnár Jánosnak amaz állítása ellen, hogy az egyházi iskolákat elsőbe kell helyezni az állami iskoláknak. Ezen az alapon a nemzetiségi kérdést nem lehet megoldani. Nem mondja, hogy a jó magyar felekezeti iskolákat ne támogassa a kormány, sőt helyezze előbbre ezeket az állami iskoláknál, de nem állhat ez a nemzetiségi felekezeti iskolákra. A magyar nemzeti állam kiépítése szempontjából tiltakoznia kell Molnár János elmélete ellen. Rámutatott arra az anomáliára hogy a katolikus teológiai tanárok legjobb esetben csak 3000, legrosszabb esetben 1200 korona fizetést kapnak akkor, mikor másfél millió hold föld a katolikus püspökök kezében van. A főpapoknak be kellene látniok, hogy ez tarthatatlan helyzet, hiszen havi száz koronából manap már senki meg nem élhet. A kereskedelmi iskolák állapota tarthatatlan. Legjobb volna ezeket az iskolákat a kereskedelmi minisztérium hatáskörébe áttenni. A produktív pályáknak felső képzését teljes egészében rendezni kell. Ha ez meg nem történik, a két egyetem fölállításával még nagyobb lesz a különbség a jogászvilág és a kereseti pályákon levők között. Kontingentálni kellene a jogáspályára menők számát. A vasuti politikánk azért mond csődöt, mert nincs elég szakképzett emberünk. A vasuti tanfolyam nyomorúságos állapotainak javítását sürgeti. A köznevelésből fakadt az a kívánság, hogy mezőgazdasági egyetemet állítsák fel. Szépművészeti egyetem létesítését is ajánlja a miniszter figyelmébe. Végül Szilágy megye tanügyi viszonyaival foglalkozott nemzeti szempontból. Sajnálatos, hogy Szilágyban semmiféle állami középiskola nincs; csak két felekezeti középiskola van. A költségvetést politikai pártállása folytán nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök három órakor félbeszakítja a tanácskozást, megállapítja a holnapi ülés napirendjét s bekezeszti az ülést.

KÜLFÖLD.

A magyar törvényhozás és a marokkói egyezség. Bécsből jelentik a következőket: A berlini és párisi osztrák-magyar nagykövetegek elvileg ugyan hozzájárulásukat jelentették be a német birodalmi és a francia kormányoknál a marokkói szerződéshez, de a végleges írásos hozzájárulás még nem következett be, mivel a bécsi külügyi kormány előzetesen behatóan akarja tanulmányozni magát a szerződést. Figyelemreméltó körülmény az, hogy az algezirasi egyezményt a magyar törvényhozás beczikkelyezte, ha tehát új szerződés jön létre, amely érinti azt, a magyar törvényhozásnak is elő kell terjesztenie. Már pedig kétségtelen, hogy az új megállapodás Németország és Franciaország között lényeges módosítása az algezirasi egyezménynek, tehát azt is be kell czikkelyezni a magyar törvénykönyvbe. Alaplatanok azok a hírek, hogy Ausztria-Magyarország a német-francia szerződéshez való hozzájárulását egyéb gazdasági kérdésektől teszi függővé, vagyis junktimot állít föl a marokkói szerződéshez való hozzá-

járulás s egyéb gazdasági kérdések tisztázása között. A tény az, hogy az osztrák-magyar monarchia külügyi kormánya függetlenül fogja hozzájárulását nyilvánítani egyes függőben lévő gazdasági és politikai kérdésektől, amelyek közt nagyon fontos s legközelebb megoldásra vár az új kölcsönös irodalmi szerződés Ausztria-Magyarország és Franciaország között. Most folynak a tárgyalások a szerzői jog kölcsönös védelméről és eredménynyel kecsegtetnek.

A horvát választások visszaélései a Reichsrathban. Mint Bécsből jelentik, az osztrák képviselőház mai ülésének végén dr. Lulibics a kormányhoz intézett kérdésben a horvátországi választásokat tette szóvá és azt a kérdést intézte az elnökséghez, vajjon hajlandó-e a ház fölháborodásának kifejezést adni a horvátországi választásokkal kapcsolatban elkövetett és a civilizáció, valamint a jogértetbe ütköző visszaélésekről. Hajlandó-e továbbá az elnökség interveniálni, hogy a monarchia kecsületének az egész világ előtt való tisztázása érdekében alkalmas intézkedések történjenek hasonló állapotok ellen. Pucenik alelnök azt válaszolja, hogy az ügy nem esik az elnökség hatáskörébe és arra ingerenciát nem gyakorolhat. — Az adójavaslatok első olvasásánál Modracek, Eisterer, Jokl és Neunteufel képviselők szólaltak fel. Legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz.

Az angol király és a német császár találkozására. Berlinből jelentik: Annak a hírek kapcsán, hogy legközelebb találkozás készül az angol király és a német császár között, az angol királyi párnak az indiai koronázásról való hazafelét utazása közben, illetékes részről közlik, hogy e részben még semmiféle határozott intézkedés nem történt, de azért nem lehetetlen, hogy az angol királyi pár Indiából visszajövet meg fog látogatni egyes európai udvarokat.

A marokkói egyezség a francia kamarában. Párisból jelentik: A kamara ma folytatta a marokkói egyezmény tárgyalását. Long eladó behatóan foglalkozott az egyezmény eredményeivel, amely tényleg megállapítja Franciaország protektorátusát Marokkó felett, az algezirasi egyezmény határozmányait Franciaország javára megváltoztatja és különösen a közmunkák, valamint a vámkezelés tekintetében Franciaország részére megfelelő szabadságokat és jogokat biztosít. Cailaux miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány összes tagjai nevében vállalja a felelősséget az egyezségért.

A svájci elnök fizetése. Bernből jelentik: A nemzeti tanács elhatározta, hogy az elnök fizetését 22.000 frankra emeli fel.

Orosz-amerikai konfliktus a zsidók miatt. A mult héten Sulzer amerikai képviselő azt indítványozta a washingtoni kongresszus ülésén, hogy ha Oroszország ezentul is akadályokat gördít a külföldi zsidók oroszországi utazása ellen, akkor Amerika mondja fel az oroszországgal 1832-ben létrejött barátságos szerződést. Az indítványt a kongresszus valamennyi szavazattal egy ellen elfogadta és ezt az állásfoglalást kétségkívül az a tapintatlanság okozta, hogy az orosz kormány még Strauss Oszkár volt amerikai kereskedelmi miniszter oroszországi utja ellen is akadályt gördített, csupán azért, mert zsidó vallású. Történt pedig ez annak dacára, hogy Taft elnök több ízben exponálta magát Oroszországban a zsidók érdekében. Amikor a kongresszus határozata köztudomású lett, Bachmetiev washingtoni orosz nagykövet megjelent a külügyi hivatalban és kijelentette, hogy kormánya ezt barátságosan aktusnak tekinti Amerika részéről. Hír szerint Taft elnök az orosz nagykövet tiltakozása után felszólította a szenátus főbb embereit, hogy a képviselőház által elfogadott határozati javaslatot a szenátusban enyhítsék. Azt remélte, hogy a pétervári tárgyalások eredménye fölöslegessé fogja tenni a szerződés megszüntetését. Sulzer, aki az indítványt benyújtotta, kijelentette, hogy nem akarná, hogy az Oroszországgal való jó viszony gyengüljön. Azt hiszi, hogy a jelen szükségleteinek jobban megfelelő szerződés fog létrejönni. A szenátus vezető emberei kijelentették, hogy a szenátus ma határozatot fog hozni, amely a képviselőház rezolúcióját módosítani fogja ugyan, de az Oroszországgal kötött szerződés megszüntetése mellett foglal állást. Azt állítják, hogy ha a szenátus elfogadja a képviselőház határozatát, amely egyenesen kimondja, hogy Oroszország megszegte a szerződést, — az orosz nagykövet elhagyja állomását és visszakéri irásait. Ezzel szemben Pétervárról a következőket jelentik: „A pétervári távirati ügynökség felhatalmazást kapott annak kijelentésére, hogy az a hír, mely szerint Bachmetiev

orosz nagykövet formális tiltakozást emelt volna az 1832. évi orosz-amerikai szerződés megszüntetése ellen, valótlan."

Az olasz-török háború.

— Rövid esend Tripolisban. — Czáfolják a törökök mult heti győzelmét. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 18.

Arról a néhány nappal ezelőtti török győzelemről, amelyről már részletesen hírt adtunk, most, elkésve kétféle jelentés is érkezik. A konstantinápolyi távirat megerősíti a győzelmét, az olasz hivatalos jelentés viszont megczáfolja azt, sőt éppen az ellenkezőjét mondja. E vitás győzelem óta már egy újabb kis ütközet is volt Tripolisban, Homs környékén, amely azonban nem bír nagyobb jelentőséggel. Tegnap és ma nem voltak újabb ütközetek és Tripolisban egy pillanatnyi csend állott be.

Maj hireinket itt adjuk:

A helyzet Tripolisban.

Róma, december 18.

A Stefani-ügynökség tripoliszi jelentése szerint, *Homsból* tegnap egy zászlóalj alpesi vadász két másik század támogatásával nyugati irányban felderítő utra indult. Ütközben néhány fegyveres arab csapat állotta útjukat, melyeket időről-időre más csapatok helyettesítettek. *Igen heves puskatűz folyt le a két ellenséges fél között és az arabok csak nagysokára vonultak vissza*, tetemes veszteségek árán. Az olaszok részéről négyen estek el, 11 katoná megsebesült.

Tripolis, december 18.

(Stefani.) Egy heves szélrohám romba döntötte a kormányozható léghajók részére készült két hatalmas hangárt. A vihar széttepte a köteleket is, amelyekkel a sárkány-ballon volt egy vitorláshajóhoz erősítve és a ballont magával ragadta. *A helyzet egyébként változatlan.*

Páris, december 18.

A „Tems“ jelenti Aziziából, amely Tripolisztól 60 kilométernyire délre van: Három nap óta ezer fegyveres arab gyülekezik itten. Kevdük igen harcziás.

Róma, december 18.

A Stefani-ügynökség jelenti Tripolisból tegnapi kelettel:

Ma reggel egy zászlóalj gránátos egy hegyi-üteggel Ainzara előtt dél felé földérintést végzett és 12 kilométernyire nyomult előre, anélkül, hogy ellenséges csapatra talált volna.

A kis Ainzara-erőd kiépítésére serényen folynak a munkálatok.

Marconi, aki tegnap ideérkezett, új tábori távirókészülékével azonnal eredményes kísérleteket tett.

Megzáfolt győzelem.

Róma, december 18.

A Stefani-ügynökség a következő kommunikatív teszi közzé: Az „Ikdam“ és „Tanin“ török lapok azt jelentik, hogy a török külügyminiszterium Enver bejtől táviratot kapott, amelyik szerint a török csapatok az olaszokat Bengházinál megverték és hogy az arab törzsek egészen a város közeléig nyomultak előre, az olaszokat visszavonulásra kényszerítették és fegyvereket és muníciót vettek el tőlük.

A törökök ezen állítólagos győzelméről között hír, amelynek kelte sincs megadva, mint rendszeren, az alkalommal is hamis. December 10-ike óta, a mely napon csapataink a törökök és arabok támadását visszaverték és nekik nagy veszteségeket okoztak, Bengháziban más jelentős akció nem volt.

Konstantinápoly, december 18.

A hadügyminiszterium közli Enver eredetnek, a kyrenaikai csapatok parancsnokának a táviratát, amelyikben megerősíti, hogy a hó 11-én megverték és visszazorították az olaszokat.

Pusztító szélvihar.

Róma, december 18.

Tripolisban tegnap este hirtelen vihar támadt és egy heves szélrohám rombadöntötte a kormányozható léghajók részére készült két hatalmas hangárt. A vihar széttepte a köteleket is, amelyekkel a sárkány-ballon volt egy vitorláshajóhoz erősítve és a ballont magával ragadta. A károk, melyek leginkább munka- és idővesztésben állanak, tetemesek, de jövátéhető, amennyiben az értékesebb anyagok, a két léghajó burája és a motorok nem sérültek meg.

Róma, december 18.

A Stefani-ügynökség tripoliszi jelentése szerint a Henni melletti oázisban megtalálták a sárkány-ballon buráját, amelyet a 16-iki vihar magával ragadott. Az időjárás állandóan kedvező. A tenger igen hullámzik.

Mi lesz

a körkérdéssel?

Felcség: Fiam, itt vannak a „Tárogató“ szerkesztőségéből. Azt kérdezik, mi van a körkérdéssel?

A művész: A körkérdéssel? Melyik körkérdéssel? Tízennyolc lap körkérdézett nálam. Ez valószínűleg a szaket-kérdés lesz... Lehet e Othellót szaketben játszani?

Felcség (kimegy és visszajön): Nem arról van szó... Azt akarja tudni, mi a véleményed Shakespeare-ről.

A művész (a homlokára csap): Erről megfelekeztem... Most mit kezdek én ezzel az emberrel?

Felcség: Talán várjon addig, amíg a Mariska hazajön az iskolából. Ő okvetlenül tud valamit erről az izéről.

A művész: Ez jó... Mondd neki, hogy most elmerültem egy szerep tanulásában, jöjjön délután... Vagy... várj csak egy kicsit... Azt fogom mondani neki, hogy a legjobb véleményem van róla és mindig szívesen lépek fel a darabjaiban... Mindenkor szívesen támogattam művészetemmel.

Felcség: Beküldjem azt az urat?

A művész: Egy perczig várj... Még valamit kellene kitalálni, mert így unalmas a dolog... Nem ez a Shakespeare itt a fontos, hanem úgy gondolom én... A publikumot én érdeklek és nem ez a szerző.

Felcség: Találj ki valamit, mert nem várhatjuk ennyi ideig a szerkesztő urat...

A művész: Az ördög vigye el ezeket a körkérdéseket... Ez az én karácsonyi ünnepem.

Felcség: Jó volna elcsúszni azt a „Nők barátja“ históriát... Tudod, amikor a sugó fordítva tette maga elé a sugókönyvet és hátulról előre játszátok le a darabot...

A művész (örömmel): Ez nagyszerű lesz... Most mondj valami darabot ettől a Shakespeare-től...

Felcség: Julius Caesar...

A művész: Nono... ez egy kicsit Molière...

Felcség: Nem létezik...

A művész: Fiam, ebbe aztán igazán ne szólj bele... de Romeo és Juliát ő írta...

Felcség: Biztos?

A művész: Totzikkor... Na most jöhet...

A körkérdész (belép): Kedves Mester...

A művész: A legjobbjakor jön, kedves szerkesztő ur... Éppen Shakespearevel foglalkozom...

Ő egyenesen óriási és mondhatom az ő darabjával kapcsolatban történt velem életem legizgalmasabb este... Olyan dolog, amely próbára teszi a művészt, amely óriási tudást — bocsánat a szerénytelenségért — és hihetetlen hidegvért igényelt...

Parancsoljon feljegyezni... Tavölgyön Romeo és Juliát adtuk és a sugó fordítva tette maga elé a sugókönyvet és fordítva sugta a darabot... És kérem lejátsszotok... Én sugtam a többinek... természetesen... A közönség nem vett észre semmit... Ehez hasonló esetem volt még egy... A „Boszorkány“-ban történt...

(Tovább mondja érdekes véleményét Shakespeare-ről.)

Ray.

TÁVIRATOK.

A macedóniai bombamerényletek.

Szófia, december 18.

Az istibi események ügyében tegnap tiltakozó gyűlés volt, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. Ebben felszólítják a bolgár kormányt, hogy a macedóniai bolgárok kiirtására irányuló politika ellen erősebb eszközöket használjon fel és szőltsa fel a hatalmakat, hogy Európa ellenőrzését Macedónia felett autonómiáig kifejlesztett formában állítsák vissza.

Szófia, december 18.

A macedón jótékonyági egyesületek kezdeményezésére ma gyászistentisztelet volt az istipi zavargások áldozatainak emlékeztére. Istentisztelet után a Dom-téren nagy embertömeg előtt beszédek mondtak, amelyekben élesen elítélték a mostani török kormányrendszert. A tömeg ezután végigvonult a város utcáin. A császárszabadító, valamint Lewski forradalmi költő szobra előtt is beszédek mondtak. Incidens nem történt.

Szaloniki, december 18.

A török Kamara által kiküldött képviselők Istiből, ahol a légberöpített meceset ügyében a vizsgálatot végezték, visszatértek. A bizottság tagjai igen elítélőleg nyilatkoznak a hatóságok magatartásáról. Másrészt megállapítják, hogy számos bolgár mohamedánok mentettek meg. A képviselők a kormánynak memorandumot fognak előterjeszteni észleleteikről.

A nagyhatalmak és Kína.

Bécs, december 18.

Az osztrák-magyar monarchia külügyi kormánya a legelőkelőbb figyelemmel kíséri azokat a tárgyalásokat, amelyek a kínai kormány és a forradalom vezetői között megindultak, mert ha az a fegyverszünet, amely a hadviselő felek között létrejött, néhány napon belül nem vezet teljes megegyezésre, akkor a Kínában érdekelt nagyhatalmak kénytelenek lesznek fegyveresen beavatkozni s ennek az intervenciónak következményei beláthatatlannak lennének. Az az egy bizonyos, hogy a régi Kína nem fog föléledni, mert a legelőkelőbb módosítás is nagyjelentőségű, nevezetesen az, hogy a mandzsu dinasztia trónon maradjon, de az uralkodó hatalmát nagyon szűk körre szorítja az új alkotmány.

Tokió, december 18.

A külügyminiszterium korainak mondja azon lapjelentést, amely szerint Anglia és Japán megegyeztek abban, hogy közös intervencziós lépést tesznek Kínában. Mindazonáltal itt azt hiszik, hogy ez a lépés meg fog történni. Egy lap kijelenti, hogy ma a javasolt békefeltételek elutasítatnak, a két hatalmaság döntő intézkedéseket fog tenni.

A helyzet Perzsiában.

Berlin, december 18.

Teheránban tegnap nagy néptömeg csődült a parlament elé. A népsokadalom elkeseredetten követelte, hogy a kormány adjon fölvilágosítókat az Oroszországgal folyamatban levő tárgyalások állásáról. A tömeg nagyon izgatott volt és fenyegetőzött, hogy meggyilkolja a minisztereket és a képviselőket. A miniszterek megüzenték a lármás sokaságnak, hogy a parlament nyílt ülésén fognak beszámolni a tárgyalásokról s nem riadnak vissza a fenyegetéstől, álláspontjuk pedig az, hogy teljesíteni kell az orosz követeléseket s ennek fejében Oroszországtól kell kölcsönt kérni.

Faber kapitány újabb leleplezései.

London, december 18.

Faber kapitány, képviselő, akinek a leleplezései készítették Grey külügyminisztert úgy beszédének elmondására; szombaton Abotban beszédet mondott, amelyben a flotta hiányos készülségéről tett kijelentéseit megismételte és precizozta. Elmondotta, hogy Portsmouthban épp a krízis idején csak egy hétre elegendő szénkészlet volt, azonkívül nagy izgalmat okozott az a körülmény,

Kedd, december 19.

EGYETÉRTÉS

7

... hogy néhány hajón nem volt elegendő lézer és gyors beszerzésének lehetősége sem forgott fenn. végül pedig ugyanakkor a tengernagyi hivatal egyik magas állású polgári hivatalnok a legnagyobb sietséggel egy északi, sokat emlegetett erődbe utazott. Állításait ezekre alapította Faber kapitány.

Berlin, december 18.

A *Rheinisch-Westfälischer Courier* mai száma új adatokat közöl az egész országra kiterjedő angol kémkedésről, amely Wilhelmshavenban pattant ki. Ennek kapcsán hitelesen jelentik, hogy a kémkedés főleg a német flotta titkos jeleinek elárulása körül forgott s ezt a titkos jelírást a kémek csakugyan kiszolgáltatták Angliának, azonban a német birodalmi tengerészeti kormány időközben megváltoztatta a titkos jeleket, tehát az elárult jeladási könyv Angliára nézve már nem ér semmit. Wilhelmshavenben a kémkedést egy *Dlauss* nevű rendőr és két tengerészeti altiszt vezette, akik már őrizetben vannak.

UJDONSÁGOK

NAPIREND. Naptár. Kedd, december 19.

Róm. kath.: Nemezius vt. — Prot.: Omodé. — Görög-orosz: december 6. Miklós. — Zsidó: Kiszlev 28. — A nap két reggel 7 óra 45 perczkor, nyugszik este 4 óra 8 perczkor. — A hold két reggel 6 óra 57 perczkor, nyugszik délután 2 óra 49 perczkor.

A képviselőház elnöke fogad a képviselőházban délután 5 órakor.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Múzeum régiség-tára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Fővárosi Múzeum 3—6-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Tanszermuzeum 3—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Műcsarnok jubiláris kiállítása. Nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon téli kiállítása. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Pállya Celestin gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagy-mező-utca 37—39.). Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér.

— **A király állapota.** Bécsből jelentik: Ma is kedvezőtlen hírek keringtek a király egészségéről, aminek az volt az oka, hogy holnap elmarad a czár nevenapja alkalmából évenként szokásos udvari díszbéd. Ennek azonban nincs semmi köze a király egészségi állapotához, amely változatlanul kielégítő, leszámítva a nátha és rekedtség csekély nyomait, amelyek egy-két napon belül bizonyosan el fognak múlni. A mindennapos kihallgatásokon kívül a király ma *Georgi* altábornagy osztrák honvédelmi miniszter előterjesztéseit is meghallgatta és a megszokott napi munkájának programja semmiben sem változott. Ez is kétségtelen bizonyítéka annak, hogy az uralkodó jól érzi magát.

— **Jubiláló főrabbi.** Huszonöt éves jubileumát ülte vasárnap *Kohn* Mihály monori főrabbi. A virágokkal gazdagon díszített templomban, ahol a róm. kath. páppal élén megjelent a katolikus hitközség, valamint a református hitközség lelkésze vezetésével, továbbá *Förster* Aurél orsz. képviselő, istentisztelet volt, amelyen először dr. *Feldmann* József, utána pedig dr. *Blumgrund* Naftali abonyi főrabbi tartott magas szárnyalású beszédet. Ezután a jublárs *Kohn* Mihály tartott gyönyörű, nagyhatású beszédet. Az istentisztelet után díszbéd volt a Korona-vendéglőben, amelyen felekezeti különbség nélkül nagy számban vettek részt.

— **Királyi tanácsosság.** A király Fekete Mihálynak, Pécs nyugalmazott tisztí főügyészének, a közélet terén szerzett érdemeiért, a királyi tanácsosi czímet díjtalánul adományozta.

— **Királyunk bajr ezrede.** Bécsi jelentés szerint a király a schönbrunni kastélyban ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta *Parscht* Alfréd ezredest, a bajr 13. gyalogezred parancsnokát, aki mint a felség nevével viselő bajr ezred újonnan kinevezett parancsnoka mutatkozott be az ural-

— **A magyar vendégszeretet és osztrák vendég.** Osztrák miniszterek jártak tegnap Budapesten és mi természetesebb, hogy szíves fogadtatásra találtak. A magyar miniszterelnök, aki talán mégse fogja meghazudtolni a hagyományos, szíves magyar vendégszeretetet, nagy ebédet adott az osztrák vendégek tiszteletére a Nemzeti Kaszinóban, amelyen felvult mindenféle földi jó, ami az éheg és szomjúság csillapítására ideális. Az osztrák államférfiak, egyszerűen elképedtek a magyar vendégszeretet fényűzésétől és egyikük távozóban, amikor már a vonatra kellett szállni, a pályaudvaron tett is egy megjegyzést, ami nemcsak a magyar vendégszeretetet karrakterizálta, hanem az osztrák vendéget is.

— **Ja!** — mondotta — *Essen und kochen, dass können die Ungarn!* (Enni és főzni tudnak a magyarok.)

Ilyen az osztrák vendég! Megízleli a mi főztinket és soha jobbat, soha többet nem kíván, csak azt a terített asztalt, amit Magyarország ad mindenkinek, aki ide téved. És azt hiszi, hogy ez a terített asztal örökös, mint a Biblia olajos korsója, amely, ha kiüritik, mindig megtelik magától. A többi, hogy ezért a terített asztalért dolgozni is kell és véres verítékekkel kell küzdenünk minden egyes falatért, ami ebben az országban az idegeneknek jut, arra ők nem gondolnak. Ok csak úgy képzelik el a helyzetet, hogy mindig Magyarország lássa el Ausztria konyháját főzni és enni-valókkal és mindig Magyarországot legyen az, aki ezt a szolgáltatást vendéglátó hajlamánál fogva ingyen teljesítse.

— **Földrengések.** Szombat este 8 ó. 27 percztől 10 óráig erős távoli földrengést jeleztek a budapesti földrengési obszervatórium műszerei. A rengés fészke idegen világrészben volt. A készülő legnagyobb kilengése észak-déli irányban 10, kelet-nyugati irányban pedig 15 milliméter volt. — **Weiblingenből** jelentik: Ma reggel hét óra tájban két hatalmas földrengést észleltek, melyeket földalatti moraj és fénytűnetek kísértek.

— **Tisztviselők és tanítók a drágaság ellen.** Az állami tisztviselők egyesületének *aradi* körét tegnap igen népes vendékvüllyi gyűlést tartott a tisztviselők drágasági pótléka ügyében. A közgyűlés kimondotta, hogy az országos egyesület összes javaslatait elfogadják. Amennyiben pedig január végéig kielégítő intézkedés nem történik, országos tisztviselőgyűlés összehívását tartják szükségesnek. — **Az Országos Vasutasszövetség temesvári kerülete** tegnap tartott ülésében a következő határozati javaslatot fogadta el: A temesvári kerület a budai, valamint a debreceni, a szegedi, az északi és a székesfehérvári kerületek átirata felett napirendre tér, illetve a rendkívüli országos nagygyűlés összehívását nem tartja most még célravezetőnek, mivel a központi vezetés tárgyalásának nem akar elébe vágni. Ugyanis a temesvári kerület a vasutakon jelenleg uralkodó és az óriási teherforgalomtól előállított abnormis viszonyokból kifolyólag nem tartja a jelenlegi időpontot alkalmasnak arra, hogy a képviselőházban, sajtóban és közönség körében bár jogosulatlanul elhangzott kedvezőtlen véleménynek a nagygyűlés összehívásával mintegy tápot adjon. — A tüdőkanizsai és torontáljózseffalvai tanítók elleneztek, hogy addig, míg a tanítószög helyzetén nem javítanak, a téli ismeretterjesztő felolvasásokat, továbbá az analabóták oktatását beszüntetik, továbbképző tanfolyamot nem nyitnak, végül az ifjúsági egyesület és a dalogyletek vezetésétől visszalépnek. A januárban tervezett kosárfonó tanfolyamon sem vesznek részt és semmiféle kulturmuakát nem végeznek. Elhatározták, hogy az akciójukról a többi községek tanítóit értesítik és hasonló eljárásra hívják fel. Nagybeszereken a kultursztrájkának a megnyitlatkozás feltűnést kélt.

— **Vasuti vasnesétlenség Bécsben.** Bécsben az északnyugati vasút pályaudvarán ma reggel nagy szerencsétlenség történt. Egy szomszédos forgalmu személyvonat, amelyen reggelente a környékbeli munkások, hivatalnokok szokták Bécsbe jönni, olyan sebességgel rohogott be a csarnokba, hogy nekiment az ütköző baknak. Az utasok már kiszállásra készültek, sokan az ajtókat is kinyitották, mikor az összeütközés történt. A vagonok egymásba ütődtek, visszapattantak, sok utas kibukott a perronra, mások a falhoz vágódtak, az ablakok esőrömpölve törtek össze. Nagy rémület lett a pályaudvaron. Két utast ajultan, súlyosan megsebesülve vittek a kórházba. A könnyebben sebesültek száma tizenhét.

— **Merénylet egy angol miniszter ellen.** Londonban Lloyd George angol pénzügyminiszter ellen különös merényletet követtek el. A mezőgazdasági csarnokban volt a szabadelvű nőgyesületek gyűlése szombaton este, amelyre meghívták Sir Edward Grey és Lloyd George minisztereket. A két miniszter megígérte megjelenését, ha a vezetőség kötelezettséget vállal, hogy nem járnak úgy, mint a suffragettek legutolsó ülésén, mikor lehurrogatták őket. A nőgyesületi meeting rendezői biztosították a minisztereket, hogy szép rend lesz a gyűlésen. A terembe csak meghívók előmutatása mellett becsátották be a közönséget, a csarnok ablakait és fedelét rendőrök lepték el, hogy a suffragettek be ne hatolhassanak. Sir Edward Grey és Lloyd George automobilon jött a gyűlésre. Lelkesedéssel üdvözölték mindkettőjüket, mert köztudomású róluk, hogy hívei a nők választójogának. A teremben egyetlen suffragett sem volt. Nevezetesen „utcai“ suffragett, mint ahogy gúnyosan a harcziás suffragetteket hívják. Az utczán rekedtek, zászlók alatt tüntető felvonulást rendeztek, de a mezőgazdasági csarnokba nem juthattak be, még közel sem mehettek, annyira körülkerítette a rendőrség az épületet. A gyűlés után, amelyen a miniszterek is felszólltak, a pénzügyminiszter elítelte a harcziás suffragettek erőszakoskodásait, Sir Edward együtt távozott Lloyd Georgezal. Az automobil előállott és éppen fel akartak szállani, mikor egy munkáskülső férfi valami nehéz tárgyat hajított a miniszterek felé. Azt hitte mindenki, hogy bomba. A közelebb állók látni vélték, hogy szardiniásdoboz, pedig mint később kitudt, egy vaskos börtársoly volt szegekkel kiverve. Az ütés arczán érte a pénzügyminisztert és olyan erős volt, hogy megtántorodott tőle. A merénylet híre gyorsan elterjedt a városban és olyan kalandosan adták tovább, hogy mindenfelé Lloyd George súlyos megsebesüléséről beszéltek. Pedig nem volt nagyobb baj. A két miniszter a legnagyobb zürzavarban elszárguldozt az automobilon, a rendőrség bekerített egy csoport tüntetőt, amelyből a nehéz tárgyat Lloyd George-ra dobták, a távolabb állógató suffragetteket szétkergették. A pénzügyminisztert balszemen és ajkán találta az ütés, a vér kiserkedt nyomán és daganat keletkezett, de tegnap estére már le is lohadt és Lloyd George már tegnap ki is kocsizhatott. Lloyd George, akinek balszemén tegnap estére már csak egy kékes véraláfutás mutatja az ütés nyomát, ezrével kapta a gratuláló leveleket és sürgönyöket. A tettes sikerült kinyomozni és letartóztatni. Allan Mac Dougallnak hívják, 30 éves skót munkás, Dundeeből jött Londonba, a nők választójogának híve. Azzal mentegetőzött kihallgatásakor, hogy csak tüntetni akart, nem látta, hogy az automobil ablaka, amelyet a börtáskával be akart zuzni, le van eresztve, az ütés tehát véletlenül érte a minisztert.

— **Mivel kedveskedhetünk elegáns uraknak!** Erre az aktuális kérdésre legjobban megfelel *Brachfeld* F. udvari szállító fényes kiállítása. A Dorotya-utca és Gizella-tér sarkán levő kirakataiban láthatók gyönyörű selyem és kötött nyakendők, a most annyira divatos selyem- és batiszt zsebkendők, estélyi ingombgarnitúrák, sétabotok, angol és japáni házikabátok, frakkíngek és mellények, eredeti színű gallérvédők, téli sportzikkok, mind olyan tárgyak, melyek minden uriembernek örömet okoznak s e czégnél karácsonyi mérsékelt áron beszerezhetők.

— **Párbejzró román szenátorok.** Bukarestből táviratozzák: A szenátus mai ülésének végtelei heves összekocczanás volt *Callimachi* herceg és dr. *Toma* Jonescu tanár szenátorok között. A szavaltás miatt Jonescu elküldte segédeit a herceghez s pisztolypárbejzra hívta ki. A herceg elfogadta a kihívást s még ma meg fogja nevezni segédeit.

— **Egy asztalos-telep lángokban.** Ma éjjel délfél után két órkor a Fogarasi-ut és Dongó-u. sarkán a Meister-féle asztalos-telep kigyuladt. A nagy kiterjedésű telepen igen nagy fakészlet volt felhalmozva és így a tűz igen rohamosan terjedt. Mire a tűzoltók kiértek, már az egész telep lángokban állt. Négy őrség automobil-fecskendvel küzd a lángokkal. A tűz azonban lapunk zártakat még teljes erővel dúhög.

— Dr. Frank József meghalt. Zágrábról jelentik: dr. Frank József, a Starcevic-párt volt vezére, 67 éves korában tegnap este elhunyt. Frank érelmeszedésben szenvedett, hónapok óta fekvő beteg volt. Egyike volt Horvátország legagilisabb politikusaiknak. Izzó szenvedélyességgel támada mindig Magyarországot s ennek következtében Tomasics bárnak is bizalmasa volt. Az utóbbi időben már nem vállalt mandátumot. Helyette a mostani választáson fiát, Ivánt választották meg Krizen. Frank József 1844-ben Eszéken született, ahol a gymnasiumot végezte. Jogot Bécsben tanult. Intim barátja volt *Luiger* bécsi polgármesternek és *Steinbach* osztrák igazságügyminiszternek. Jogi tanulmányainak elvégzése után Zágrábra jött, ahol 1874-ben ügyvédi irodát nyitott. Rövid idő múltán hátyjával, Frank Jakabbal német nyelvű lapot alapított, mely „*Agramer Presse*“ néven a legélesebb ellenzéki orgánus lett. *Mazurancics* bán, akit a lap folyton támadt, erre hajszát indított Frankék ellen és a lapra több sajtóperből kifolyólag összesen ötvenezer forint pénzbüntetést rovatott ki. Szerkesztőit több évi börtönrre íteltette el és Frank Jakabot is hosszabb fegházbüntetésre íteltette. Frank József azonban kikerülte a büntetést. Képviselővé 1884-ben választották meg a popovaci kerületben. A szabóban mindig a szélső árnyalatokhoz tartozott, amelyek a legvadabul támadták Magyarországot és vele való gazdasági kiegyezést. 1886-ban a család mitt perbe fogott Starcevic védőjéül hívták meg s ez a körülmény közelebb hozta őt a Starcevic-párthoz, amelynek később tagja is lett. Itt erős hatást gyakorolt a pártprogram kialakulására és az ő ideái érvényesültek akkor, amikor ez a párt Horvátország teljes állami önállóságát követelte a Habsburgok fősége alatt. Amikor a párt vezére Starcevic Antal meghalt, Frank vette át az ő hagyományát. Pártvezér lett és nagy áldozatkészséggel szervezte és tartotta fenn a pártot. Alatta több pártszakadás is volt, amelyek közül a legnevezetesebb az volt, amikor Starcevic Mile több párttaggal együtt elhagyta a pártot. Két évvel ezelőtt Frank súlyosan beteg lett és visszavonult a politikától. Esméinek örököse fia: Iván lett, akit a mostani választáson képviselővé is választották.

Dr. Frank Józsefet szerdán d. e. 10 órakor temetik. Akció indult meg, hogy gyűjtés útján temetsék elő a szükséges összeget, amelyen dr. Franknak szobrot szándékoznak állítani.

— A hírlapírók nyugdíjintézte. A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága ülést tartott vasárnap. A tanácskozást dr. *Heltai* Ferencz elnök vezette be, aki szíves szavakkal üdvözölte dr. *Fellner* Frigyes, az igazgatóságának a Magyar Agrár- és Járulékbank alapítványa jogán új tagját. Az igazgatóság hálás köszönetét fejezi ki *Tóth* Imrénnek, *Blaha* Lajza asszonynak és *Molnár* Ferencnek, a Nemzeti Színházban a nyugdíjintézet javára a minap rendezett díszelőadás körül kifejtett szorgoskodásukért. Aból az alkalomból, hogy kemesmihályfai *Deutscher* Antal közgazdasági szakiró és lepszervező alapítványát nyolcezer koronáról kilencezer koronára emelte, az igazgatóság az elnök indítványára egyértelműen hálás köszönetét fejezi ki és kiemeli, hogy *Deutscher* Antal az intézet megalapítás óta szakadatlanul értékes és példaadó figyelemmel kíséri és mindjárt előjárójában gyűjtés útján nyolcezre háromezer koronával gyarapította a nyugdíjintézet vagyonát. Az igazgatóság a jubiláris mozgalom körül kifejtett tevékenységükért ismételtén köszönetet mondott dr. *Schiller* Henriknek és dr. *Friedrich* Tivadarnak, a Pester Lloyd szerkesztőinek. Rendes tagokul felvette az igazgatóság *Hahn* Bélát (Népszava), *Jaulusz* Istvánt (Politikai Értésítő), *Szegh* Dezsőt (Alkotmány), *Lüske* Károlyt (Politikai Értésítő) az első nyugdíjosztályba, *Várnai* Dezsőt (Népszava) beiktatta a második és harmadik osztályba. Az igazgatóság a mai napon törölte mindazokat a tagjait, akik tagdíjaikkal hat hónapon túl hátralékban vannak, majd pedig végül a *Brady* Zsigmond száz ezer koronás alapból segítségeket szavazott meg.

— Nagy vasúti szerencsétlenség Amerikában. St.-Paulból jelentik: A Mimesota állambeli Odessa közelében ma vasúti szerencsétlenség történt. A Chicago — Milwaukee — St.-Paul vasút egyik transkontinentális expresszvonatát, amely a szemafor tilos-jelzésére megállt, az utána következő vonat utolérte és belerohant. Az összeütközés folytán kilencez utas szörnyethalt, sokan súlyosan megsebesültek.

— Chanuka-ünnepély a gyűjtőfogházban. Különös istentisztelet volt ma délután a mosonyi-utcai gyűjtőfogházban. Az Országos Izraelita Patronázs-Egyesület ma rendezte az izraelita rabok részére évente szokásos Chanuka-ünnepélyt. Rendkívül érdekes képe volt a gyűjtőfogház imatermének. Hátul, erre a czélra külön elkerített helyen a rabok szorongtak, minden második mellett fölillant a kék ruhába bujtatott rabörök fénylő szurcnya. A terem nagyobbik felében éles kontrasztként, az egyesület hölgyei foglaltak helyet. Elegáns, díszes ruhákban, hatalmas, gyönyörű kalapokban. Pontban három órakor kezdődött az ünnepély. Dr. *Vajna* Károly királyi tanácsos, a börtön teljes tisztikarával bevonult a terembe, ahol már várták őket az Országos Patronázs-Egyesület női választmányi tagjai dr. *Neumann* Árminnéval az élükön. Pár perc múlva az igazgató megadta a jelt, hogy a fegyenczek bevonulhatnak az imaházba. Az első pillanatban mindenki elfelejtette, hogy börtönben van. Apró, alig tizenöt-tizenéves fiatal gyermekek jöttek be párosával. Élénk, nyílt tekintettel, senki se gondolt arra, hogy ezeknek a kiskoru bűnösöknek már sok minden nyomja a lelkét. Soknak azonban már az arczáról is leri a rosszasság és a degeneráltság. A tekintetük szertekalandozó, ravasz, a fejüknek az alakja is elüt a rendes emberektől. Szótlanul foglalnak helyet a szűk padokban. Az utánuk jövők azonban már idősebbek, sok már a negyvenen túl van, sőt még idősebbek is akadnak közöttük. Majd tíz perc telik el, amíg elhelyezkednek. Nemsokára dr. *Hesesi* Simon rabbi is megérkezik. Őt már ismerik a rabok és barátságosan üdvözlök. Egy intésre megszólal az ének. Egyszerű, tagolt, mely egyházi dalok. Az elején fájdalmas hangok törnek elő, de csakhamar elhallkúlnak és inkább vidámabb melódiák szűrődnek ki a folyton-folyton megszokadókénekből. Az egykori mondat pontosan fedi a dal. *Antiochus*, a szíriuszok királya elpusztította a zsidók templomait, az ereklyéket is az utcára dobta, az emlékeiket pedig megcsufolta. De a zsidók csakhamar felkerekedtek, sikerült legyőzniük a pogányokat és a rendet helyreállították. Diadalmi ünnepet ültek, de ekkor vették észre, hogy nincsen szentelt olajuk. Felkutatták a romokat, míg végre egy kis edényben találtak valami kevés olajat. Különös csodaként addig égett az olaj, amíg újat tudtak készíteni. Azóta a zsidók ezt az időt mindig megünneplik. A dal éneklése után dr. *Hesesi* Simon főrabbi a felállított frigyekrényhez lépett, ahol meggyújtotta a nyolczágú chanuka-gyertyát. Újabb ének után nagyhatású lélekemelő beszédet tartott. Részletesen elmondotta ennek az ünnepnek a történetét, majd a vallásnak nagy fontosságát hangsúlyozta. Meleg szavakkal szölt a rabokhoz és kifejtette nekik, hogy mennyi vigasztal szolgálhat a vallás. A fegyenczek meghiatal hallgatták a bölcs szavakat. Mar a beszéd elején némelyik öreg rab szemében könny csillogott, de amikor befejezte a szónoklatát, egy szem se maradt szárazon. A következő szónok *Révai* Miksa, az intézet lelkesze volt. Arra kérte a fegyenczeket, hogy szíveleljen meg azt a sok jó szót, amelyet hozzájuk intézett a bölcs rabbi. Utána *Breuer* Soma nagykötői főrabbi szölt az elítéltekhez. Az Országos Patronázs Egyesület működéséről számolt be és szép szavakban esetelte azt a nagy emberbaráti tevékenységét, amelyvel az egyesület az elhagyottakat és a bűnbeesetteket segíti. Egy kedves epizódja is volt az ünnepnek. A sorból kilépett az egyik kiskoru fegyenc. Egyszerű szavakban monddta el, hogy mennyi hálával tartoznak nekik a patronázs-egyesületnek, amely őket, a társadalom kitagadottjait a pártfogásába vette és szeretettel gondoskodik róluk. *Révai* Miksa lelkes megint a rabok elé állott. Intésére a kórus újra belekezdett a szent énekbe. A hivatalos ünnep végétől kezdődött meg csak tulajdonképpen a szegény rabok ünnepe. A fogház étkező termébe mentek, ahol dusan megterített asztalok vártak már rájuk. Az éhes emberek örömmel ültek az asztalhoz és sokáig az emlékeztükben marad az az ebéd, amelylyel *Neumann* Árminné vendégelte meg őket.

— Öngyilkos hadnagy. *Lench* Emil főhadnagy Kőbányán, a Szigettér 2-ik számú házában lévő lakásán föbelötte magát és mire segítségre érkezett, már meghalt. A főhadnagy a negyedik számú nehéz tarackezredben szolgált és a környezete életmódjában semmi különösebb változást nem vett észre. Öt levelet hagyott hátra, de mindegyik a barátainak és a szüleinek szölt; a rendőrség tehát nem tudhatta meg öngyilkosságának az okát. A szerencsétlen fiatal katona előkelő zágrábi családból származik és csak egy évvel ezelőtt jött föl Budapestre. Nagyon előkelő vidám életet élt. Sokan azt hiszik, hogy gyógyíthatatlan betegség, de nagyon valószínű, hogy anyagi zavarok kergették a halálba. A holttestet a tizenhatodik helyőrségi kórház hullakamrájába szállították.

— Kovács Mihály halála. Alig néhány napja parentáltuk el e helyen az újabb színészgárda egyik jeles kómikusát, *Papir* Sándort, máris újabb gyász-hír érkezik Thália vidám birodalmából: *Kovács* Mihály, a népszerű *Kovács* Miska, a legjobb magyar kómikus-színészek egyike meghalt. Szombat este még a szabadkőművesek nagypáholyában rendezett nővérestély közönséget neveltette mókáival, és késő éjjel került haza. Közben panaszkodott, hogy rosszul van, de aztán megint csak adomázott, viccelt. Senki se gondolhatta, hogy komolyabb baja van. Hajnalig együtt mulatott a társasággal. Jól esett neki, hogy marasztalták, hogy sikere van, hogy népszerű. Aztán hazament a *Bezerédy*-utca 19. számú lakására. Felesége előtt eltkölte, hogy rosszul van; csak azzal dícselkedett el, hogy nagy sikere volt. Pár perc múlva földokolni kezdett. Családja orvosért küldött, de sem az előhívott dr. *Herczeg* Lajos kerületi orvos sem az utána érkezett dr. *Neumann* Salamon nem segíthettek rajta. Az alkalmazott morfiúm befookendözés csak rövid időre volt hatásos. Elaludt. Mintegy husz perc múlva felébredt és figyelmeztette nejét, hogy jelentse betegségét a Nemzeti Színházban, mert este nem igen játszlat a „*Peleskei nótárius*“-ban.

— Semmi szín slatt se léphet föl ma este! — monddta dr. *Herczeg*.

— Kár — felelte *Kovács* Miska bágyadt mosolyal — pedig nagyszerű trükköt eszeltem ki... mint vasas német azt mondanám Horváth Tutyura: „Was ist das für a dicke Wurst!“... Hogy nevetett volna a közönség!

Ő is próbált nevetni, hátra dőlt, felsóhajtott és — meghalt! Utolsó gondolata is a szerepe, a színpad, a közönség volt. Ezért élt az utolsó lehelletéig. És a közönség viszonozta, meghálálta ezt az odaadását: kevés színésznek jut ki az a nagy szeretet, az az általános népszerűség, mely *Kovács* Miskát a vidékről a fővárosba, a Krescsányi budai társulatától a Népszínházba s onnan a Nemzetibe kísérte. Meglátszott ez minden felléptekor: minden mozdulatára harsogó nevetés, minden kupléja után sugó taps támadt! S meglátszott ez tegnap: mindenki mély fájdalom hangján, könnyes szemmel beszölt róla. A villamosok kalauzai szomorú arccal üdvölgözték az utasoknak, a pinczerek a vendégeknek! — Meghalt *Kovács* Miska!

Mindnyáján, aki a magunk halottját gyászoljuk benne, mert mindnyájunk arczából egy derűs mosolyt, mindnyájunk szívéből egy jókora adag gondtalan jókedvet vitt magával. Mikor nagy olyan szegények vagyunk mosolyban, jókedvben. Egykor híres operetteszerepei már régen másra szálltak át. Most a Nemzeti Színházban alakításában „Három testőr“ *Pollack*ekje, a „*Szentivánéj*“ *alom*“ *Orrondija* s legutolsó a „*Peleskei nótárius*“ egyik vasas némete árvtáltak el. Az utóbbi tegnap már *Bartos* játszotta el. *Kovács* Mihály halála híre kütűzték a gyászlobogót a Nemzeti Színház és az Otthon-Körre. Temetése holnap, kedden délután félhárom órakor lesz a mostani Nemzeti Színház, a volt Népszínház előcsarnokából, ahol legjobb sikereit aratta. Felesége és két gyermeke gyászolja.

— Öngyilkos jogszigorló. *Holló* Árpád statisztikai díjnok és jogszigorló ma éjjel egy órakor a Tisza Kálmántéren föbe lötte magát és meghalt. Két levelet hagyott hátra, az egyiket apjának, *Holló* Lajos kiskunfélegyházi gimnáziumi igazgatónak, a másikat pedig *Holló* Géza tanítónak.

— Házasság. *Beczner* Pál somoskőújfalui közelegyezte *az* *Klemencsek* Miklósné, polgáriskolai tanárnő leányát, *Mária* Irmát Fiuméből.

Bossányi József okleveles építész eljegyezte *Waltz* Ilonkát Budapestben.

Erdei Károly e hó 17-én, vasárnap feleségül vette *Epstein* Olga-t.

— Kifosztott magánhivatalnok. Vasárnap éjszaka a rendőrök a *Ferencz* József-rakparton *Cservenka* Ferencz harminczkétéves magánhivatalnokot eszméletlen állapotban találták a fal felé fordulva. Amikor magához térítették, elmondotta, hogy hazafelé igyekezett, amikor két ismeretlen ember megtámadta, megverték és a pénzt elvették. A Redtanoda-utca 19. szám alatti lakására vitték.

— Orvosi körökből. *Manninger* Vilmos egyetemi magántanár, a kiváló sebész kéthetes szabadságra külföldre utazott. — *Molitorisz* Gyula, a Szent-Margitsziget gyógyfürdő felügyelője és dr. *Cyuzewsky* Gyula kir. tanácsos, főbercegi udvari orvos, a Szent-Margitszigeti gyógyfürdő és vizgyógyintézet vezető főorvosa külföldi tanulmányutjukról hazaérkeztek.

— Megtámadott munkás. Vasárnap késő éjjel Angyalföldön három suhanéz megtámadta *Nagy* György huszonhét éves ácsapódot. Késsel megszurkálták, azután elrabolták tizennégy koronáját. *Nagy* Györgyöt súlyos sebével a Betheslakórházba vitték.

Kedd, december 19.

EGYETÉRTÉS

9

— A kolera. A kunszentmártoni kolera-veszedelem riadalmat keltett a Tisza mentén. Szentes város közegészségügyi bizottsága ülést tartott, amelyen a fenyegető kolera-veszedelemre való tekintettel járványbizottsággá alakult át. A járványbizottság plakátokon fogja tudatni a közönséggel mindazon szükséges óvintézkedéseket, melyek a kolera-veszedelem elhárítására és az esetleg fellépő járvány korlátozására szolgálnak. A kunszentmártoni uton levő vámháznál megfigyelnek minden kocsit, a szentesi vasútállomásonál állandóan kint van egyik kerületi orvos s a fertőzött területről jövőket, valamint podgyászukat megvizsgálja s gyánu esetén öt napi megfigyelés alá veszi. A polgármester a városi főorvossal egyetértőleg már gondoskodott, hogy a kolera behurcolása esetén kellő számú ápolók álljanak rendelkezésre. A járványkórház is teljesen fel van szerelve, az ócska ruhák elárusítását pedig eltiltották. A Kunszentmártonból kiágazó utakat esendörök őrzik, akik minden kocsit feltartóztatnak. Kunszentmártonból, a kolerajárvány fészkeből, a községi előjáróság azt a nyilatkozatot közli, hogy a járvány most már szerencsére lokalizálva van. Szombat óta nem történt megbetegedés. Szombaton három községi szegény betegedett meg. Egyik egy öregasszony, névszerint Vincz Julianna szegényházi ápoló vasárnap reggelre már meg is halt, azonban reménylik, hogy a járványt sikerül elfojtani. A kunszentmártoni kolera-nyanus veszedelemről dr. Frank Ödön, a belügyminiszterium közegészségügyi főfelügyelője ma kijelentette egy újságtudósító előtt, hogy Kunszentmártonban valóban megállapított kolera megbetegedések fordultak elő. A belügyminiszterium felügyelőt küldött le, aki ellenőrzi, hogy betartják-e a védő- és óvintézkedéseket. Monte-negróban is fordultak elő koleraesetek. Gettinjei jelentés szerint a podgoriczai kolera-kórházban rémítő bestiálisitás történt. A személyzet három, már agóniában fekvő koleras beteget, leöntött petroleummal és elégette őket.

— A Máv pályaeorvosok mozgalma. Az államvasutak pályaeorvosai vasárnap délután Stáhl Ignác Máv. orvosi tanácsadó elnökelete alatt a Vasúti és Hajózási Klub helyiségében látogatott értekezletre gyűltek össze, amelyen Fleisch Nándor, amelyen az Orvosszövetség főtitkára és kiküldötte is részt vett. Az elnök visszapillantást vetett a pályaeorvosok tíz évi küzdelmére s amikor bejelentette, hogy az államvasutak elnökgazdája felhatalmazta őt annak kijelentésére, hogy a reorganizáció rövid időn belül a megvalósítás stádiumába lép, óriási ellentmondás szakította félbe az elnök szavait s a felhangzó „Nem várunk tovább”, „Elég volt az ígéretekkel” közbekiáltások jellemezték a közgyűlés harcziás hangulatát. A zaj lecsillapultával dr. Grimm Ferencz olvasta fel általános, gyakran kitérő helyeslés közben határozati javaslatát, amelynek főbb pontjai a következők:

A pályaeorvosok a vasuti vállalatokkal szemben szerződéses viszonyban vannak, fix fizetéssel, fuvarátalánnyal. A határozati javaslatot záros határidőn belül hozza a Máv. igazgatóságának tudomására, s egyben tegye meg az előkészületeket arra, hogy elutasítás esetén, az összes pénzügyi orvosok pályaeorvosi teendőiket egyidőben beszüntethessék.

— Széngázmérgezések. Sente Ilona pinczér-Jeány és Spitzer Dávid órák tegnap este bementek a Nyár-utcában lévő Imperial szállodába. Ma reggel eszméletlen állapotban találták őket a szobában. A mentők a Rókus-kórházba vitték őket. A szobában a gázkályha csapjai nyitva voltak. Állapotuk reménytelen. — Kugler Jenő, Kugler János és Birók Lajos péksegédek ma reggel a Fehérvári-ut 146-ik szám alatti pékműhelyben eszméletlen állapotban találták. Széngázmérgezésben betegedtek meg. Csak Kugler Jenő állapota válságos, amiért a mentők rögtön a Rókus-kórházba szállították.

— Villamos vasuti szerencsétlenségek. Vasárnap este Baross-utca 49. számú ház előtt lábás váltóállítás következtében a 410-es és a 189-es számú Városi villamosvasuti kocsik összeütköztek. Az összeütközés következtében Jaulus János, Bramin Béla, Brauner Pál és Dorbély Ernő sebesültek meg. A könnyebb sérüléseket a második számú sebészeti klinikán közték be. — Hét órakor még egy szerencsétlenség történt a fővárosban. A 236-os számú Közúti villamos, amelyet Juhász Károly kocsivezető vezetett, összeütközött a 371. Városi villamoskocsival. Az összeütközésnél Friedmann Vilmos utazó, Oroszi Ferenczné varrónő és a vezető, Juhász Károly sérültek meg. A sebesülteket a Rókus-kórházba vették ápolás alá. A két kocsit nagyon megrongálódott. — A Üllői-ut és a Márton-utca sarkán a nyolcas számú Közúti villamos, amelyet Cigány Lajos kocsivezető vezetett, összeütközött Paulis Sándor fuvaros kocsijával. A bakon Opál János bérkocsissegéd ült. A heves összeütközés következtében az utazóra zuhant a szerencsétlen ember. Életveszélyes sérülésével a Szent János-kórházba szállították.

— Karácsonyi ajándékok. Winkle Nándor műkereskedésre felhívjuk az olvasóközönség figyelmét, mert véleményünk szerint, a legszebb karácsonyi ajándék egy szép kép. A kézo ség tépdök a karácsonyi ünnepek előtt, hogy milyen ajándékokkal kedveskedjen szeretteinek és ime Winkl Nándor most hirdetésében felajánlja a legolcsóbb áron az ő óriási választékú rak-tárának acél- és rézmetszeteit, színnyomatait, melyek igazán örömet okoznak annak, aki ajándékol adhatja és annak, aki ajándékol kapja. Utalunk e sorokban a régi czég hirdetésére.

— Életuntak. Vasárnap este a Royal-Orfeum egyik öltözőjében Farkas Dénes Adél arisztánó veronált ivott. A Rókus-kórházba vitték. Szerelmi csalódás miatt akart meghalni. — Ma reggel az újpesti hídról a Dunába ugrott egy férfi. A hidon egy kabátot és egy kalapot hagyott hátra. Személyazonosságát nem tudták megállapítani. Az életunt elmerült a vízben.

— Halálozás. Baacsak Pál Pozsonymegye volt alispánja 75 éves korában meghalt. 1874—1882-ig volt pozsonyi alispán és országosbíró szerepet játszott. Lemondása után Pálffy herczeg uradalmának lett kormányzója és pár év alatt teljesen rendbehozta az akkor nagyon elhanyagolt uradalmat. Pozsonymegye ma tartott közgyűlésén Bartal Aurél főispán elparentálta Baacsak Pált és elhatározták, hogy emlékét jegyző-könyvben megörökítik.

Ma temették el Hajduszoboszlón nagy részvét mel lett dr. Kiss városi orvost, földbirtokost, a hajduszoboszlói függetlenségi és 48-as párt társelnökét és vezér-férfit, aki e hó 14-én halt meg. A kitünő orvos nagyon népszerű tagja volt a társadalomnak és a közéletnek. A református egyház presbitere, városi és törvényhatósági képviselő volt. Halálát 88 éves édesanyja, öz. Kiss Danielné, néhai Kiss Dániel volt függetlenségi és 48-as képviselő és öt testvére gyászolja.

Id. Rémi Róbert festőművész rövid szenvedés után meghalt. Özvegye és három gyermeke gyászolja. Temetése kedden lesz a rákoskeresztúri temető halottasházából.

Öz. Büchler Salamonné, Steiner Eleonóra, a kaposvári izr. hitközség volt jegyzőjének özvegye, ma éjjel 79 éves korában Budapesten elhunyt. A megboldogultban dr. Linhardt Alfréd szapatériumi orvos nagyanyját gyászolja.

x Moskovits anatómiai cipőgyár olesó, karácsonyi csoport árusítása, Budapest, Rákóczi-ut 6. sz. az udvarban.

x Royal-Orfeum, Budapest, Erzsébet-körut 31. sz. Színházi és variété műsor. Kézdeté 8 órakor.

x Czim és reklámtáblákat, nemesi czimereket készít Harsányi László. Budapest, VII., Hungária-körut 155. Telefon 170—12.

x Fodor-féle vívóterem a Koronsherczegn-teza 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Première a Folies Caprice-ban, hétfőn este mutatták be Faun új eredeti magyar bohóságát „A regulator” czimen és Rott Sándor rendezése alatt, mondani sem kell, hogy óriási sikerrel, mert meg vagyunk szokva, hogy a Folies darabjai rendszerint be-ütnek Rotton kívül, aki a darab főszerepét kimerítethetetlen humorával mesterien játszotta meg. Somogyi, Beliczay, Balog kisasszonyok és Werner, Gerő, Novák, Halmi és László játszottak igen szépen. A Folies német darabja, az „Alte Sünden”, valamint a Casino de Paris új tánc-attrakciói rendkívül tetszenek a közönségnek. Nagyon czélszerű a jegyeket előre megváltani, mert az esti pénztárnál nagy a tolongás.

x A levegő hősei, az első és legszenzációsabb aviatikus-dráma, amely a fehéők között játszódik le. Mint minden újdonságot, úgy ezt is az Apolló Színház mutatja be először ma, holnap és holnapután, nagyszerű műsor keretében. E két felvonásos, nagyhatalmú drámát a dán színművek ismert írója: Fred Jürgsen írta; a felvétel a Nordisk Film Compagnie remeke. A szereplők a kopenhági dán királyi színház világhírű művészei. Minden kedden és pénteken d. u. fél 4 órakor nagy gyermekelőadás. Gaál Mózes meséi.

x Nyolcz elsőrangú képet mutat be az Omnia mozgóképalóta mai új műsorában, melynek fény-pontjai a „Marietta” című társadalmi színmű két felvonásában, a „Favasz” című bájos természeti felvétel és Zeppelin legújabb léghajójának légi utja. De a többi kép is kiváló remekműve a kinematográfának, melyek cziméi az „Omnia” hirdetésében vannak feltérolva.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© Kinai pilóták. Bécs-Ujhelyről táviratoz-zák: Az itteni repülőversenyterén mátol fogva két kínai állampolgár is van a pilóták között. Az egyik: Sy Lee mérnök, a másik pedig Lemson Syan. Mindketten Etrich-monoplánon tanulnak, mert eddig Farman-gépen repültek. Lee mérnök már ma egyedül felszállott az Etrich-monoplánon s nagyon jól vezette.

Nyilttér.

É rovatban közöltétek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Drága egyetlen férjem!

Milyen hálás vagyok érte, hogy Fáy-féle valódi sodeni ásvány-pasztillát hoztál! Olyan jól esik ezt az apróságot szedni és olyan jól érzem magamat. De miért kell valódi Fáy-félet kérni? — Mert csak a Fáy-féle valódi sodeni készűl a kurához használt híres sodeni gyógyforrás vizéből, mert csak ebben vannak meg a forrásoknak alkatrészei és éppen azért van olyan hatása, mint magának a forrásnak, sőt gyorsabban hat, mint az ivókura, Fáy valódi sodenje 1 korona 25 filléért mindenütt kapható.

Főképviselet Magyarországra és Ausztriára: W. Th. Gantzert, cs. és kir. udvari szállító, Wien, IV/1., Grosse Neugasse 17.

KÖZERDEKÜ!!

HEMOPATHIA.

A vérgyógyítás és eredményei.
A legújabb orvosi gyógymódról
szóló, tudományos tájékoztató.
Diszes vászonkötésben 2 korona.

Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a szerzőnél

Dr. Kovács Izsó a vérgyógyítás
megalapítója,
Budapest, V. ker., Váci-körut 18. sz.

MAGYAR
MŰVÉSZET
KÉPERBEN

AZ EGYETÉRTÉS karácsonyi számához ez idén is mellékelve lesz a

KÉPES SZALON

című illusztrált hetilapunk, melyben körülbelül

300 fényképben

bemutatjuk a magyar művészetet. Előfizetőinknek ingyen mellékeljük művet

20 fillér bélyeg beküldése ellenében bárkinek megküldjük az EGYETÉRTÉS karácsonyi számát és a KÉPES SZALONT.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. Fodor Aranka árva maradt szerepsinek betöltésére pályázott *Hornig* Emma kasszony, ki ma este szerződöttes céljából vendég szerepelt az Operaház színpadán. Bemutakozásul a „Próféta” női főszerepét, a legparádésabb alt szerepet énekelte s fellépése icánt azzal is akart szimpátiát kelteni, hogy a szöveget magyar nyelven énekelte. Ezzel azonban csak azt érte el, hogy az a kasszamu közönség, mely ma az Operaház nézőterén helyet foglalt, még annyit sem értett meg a szövegből, mintha bármily idegen nyelven énekelte volna. Hangja meglehetősen kicsiny terjedelmű, de nem iskolázatlan, sőt azt az impressziót kelti, hogy éppen a sok és szorgalmas tanulás alatt vesztette el fényét és melegségét, melynek hány nyomai helyenként felvillannak éneklésében. Előadásában jeles színjátszói képességekről tett tanúságot, erős drámai alakítása volt az egyetlen kedvező momentum mai szereplésénél, amely valószínűleg az első és utolsó az Operaházban. A vendégművész körül a multkori „Próféta” derék együttese működött, messze kimagaslott *Krammer* Teréz éneken, játékaiban egyaránt kifogástalan, pompás Bertája. Az előadást ifj. *Ábrányi* Emil lendülettel és művészi körültekintéssel vezényelte.

(*) Kamarajáték. Mintha Björnson költői egyéniségének új oldalát tárta volna élénk, *Mikor az ujjor forr* című vígjátékában, melyet a kamarajáték ifjú művészárdája zsufolóságig megtelt nézőtér előtt színre hozott. A mű conceptioja, s az azon végig vonuló szellem, a belső kiértezhető hangulat, mely a norvég nép társadalmi életének megkapó motíválása erőteljes vonásokban jut kifejezésre. Vígjátéknak nevezi művét a szerző, de a benne lüktető vígság bizonyos komolyságot, meggyőzőbb hangot, mondjuk északiaságot éreztet, mely magánhordja Björnson költői egyéniségének, valamint az északi nép felfogásának egész karakterét. A könnyedség, az eleven vig eleme, mely a déli, általában a román nép költői alkotásában mindenkor megtalálható, a björnsoni vígjátékban természetesen hiányzik; de ha megtaláljuk a kapcsolatot a lélek és a mű szelleme között, annál igazabban és jölesőbben hat. Maga a téma legtípikusabban norvég és azon tárgyak közül való, melyet Björnson és többi norvég íróársai nagy előszerepelttel boncolgatnak. Árvák sajátos magatartásával családjának bizalmatlanságát kelti fel, mely hovatovább annyira kiéleződik, hogy haragját a szülőbe gyömöszölve, szó nélkül elrohan, hajóra száll, de mikor leánya s felesége rimánkodó sírása közepette váratlanul megjelenik, a bú örömmre változik. E jól megrajzolt cselekménybe szövődik Hall prépostnak az Árvik leánya iránti szerelme. A darabot a művész-ensemble igaz megértéssel játszotta. Teljes elismerést érdemel a gárda jeles igazgatójának, *Feld* Irénnek művészi alakítása. A többi nőszereplők közül *Harmos* Ilona, *Patek* Adrienne játszott kedvesen és élvezetesen. A férfiszereplők közül *Gellért* Lajos és *Pesti* Kálmán végzett tökéletes munkát. A közönség tetszésének sok tapsal és nem egyszer nyílt tapsal adott kifejezést. Az előadást karácsony két napján megismétlik. (—el K.)

(*) Kamarazene. A Brüsszeli vonósnegyes kitűnő együttesének hétfő esti második hangversenye érdekes újdonságot hozott: *Reger* Miksának, a nálunk meglehetősen elhanyagolt fiatal német zeneszerzőnek A-moll vonóshármasát mutatták be a budapesti közönségnek. A trio tagadhatatlanul érdekes munkája a modern komponistának, bár ismerünk tőle jelentősebb szerzeményeket is. Invenciója ezuttal kissé eszben hagyta és inkább a melódia bő kifejtésére és józan zenei logikára fekteti a fősúlyt. Az első két tétel közeli lelki rokonságban állnak egymással és kevés tematikus változatosságot nyújtanak. Sokkal sikerültebb a scherzo és az utolsó — allegro con moto — tétel, melyeken egy népies színezetű melódia vidám hangulata vonul végig. A közönség meleg szimpátiával fogadta az újdonságot és lelkesen tapsolt minden tétel után. *Schumann* Esz-dur zongoraötösében dr. *Adler* Mihályné tökéletes és congeniális produkciója párosult a brüsszeli társaság kitűnő művészetével. Ugy ezt, mint *Beethoven* mélyes F-dur vonósnegyesét ritkán hallottuk olyan előkelő stílusos és precíz előadásban, mint ma este. Nemes, igazi kamarazene volt, a szónak klasszikus értelmében. A közönség egész estén át tüntető lekedéssel ün-

napelte a vonósnegyes derék tagjait és az utolsó számnál dr. *Adlernét* is. (—na.)

(*) Az Operaházban holnap, kedden D'Albert „A hegyek alján” című dalműve kerül előadásra. Mártát Szamosi Elza, Nurit Szoyer Ilona, Pappát Payer Margit, Antoniat Ambrus Etelka, Rosaliát Váradi Margit, Pedrót Környei, Sebastianót Takáts, Tommasót Venczell, Morucciót Dalmoky énekl. Az előadást vezényli ifjabb Ábrányi Emil karmester, rendezi Alszeghy Kálmán főrendező.

(*) Francia darabok a Nemzeti Színházban. A Nemzet Színház megszerezte előadásra Duquesnel és Barde „Sa fille”, Pierre Wolf „L'amour défendu” és Gabriel Trarieux „Brébis perdue” című darabját. Ezekon kívül — értesülésünk szerint — még több új francia színdarab előadása jogát váltotta magához a Nemzeti Színház. Ezek Saucha Guitry „Le Moufle”, Emil Fabre „Caesar Biroteau”, Paul Bourget és Serge Basset „Un cas de conscience” és Jules Renard „La Bigote” című darabjai.

(*) Egy ál-Lehár-operett. Külföldön mindenfelé, különösen Olaszországban, egyre-másra játszanak operetteket *Lehár* Ferencz különböző operetteiből kilopkodott — zeneszámokkal és új librettóval. *Lehár* neve természetesen szerepel a színlaponkon, de tantiémeket nem fizetnek neki. A ma érkezett „Corriere della Sera” közli *Lehár*nak egy Bécsből küldött táviratát, melyben a komponista kijelenti, hogy sohasem írt egy „Mademoiselle Porte-bonheur” című operettet, amelyről a minap olvasott kritikát az olasz lapokban. Egyben kijelenti, hogy azok ellen, akik így meglopják a zenéjét, a törvény útján fog eljárni.

(*) A Lipótvárosi Kaszinó művész-matinéja. Vasárnap délután ismét sikerült művész-matinét rendezett a Lipótvárosi Kaszinó igazgatósága tagjainak szórakoztatására. A dísztermet zsufolásig megtöltő publikum elsőrangú produkciók élvezetességének volt részese: a *Waldbauer-Kerpely* vonósnegyes-társaság műsorainak legszebb számaiból adott bő szemelvényt. *Ada* Adrienne, egy finom izlésű, szép hangú művész nagy szerep nemzetközi népdalt adott elő, *Polónyi* Elemér pedig bravurosán játszott néhány klasszikus és modern zongoraművet. A „magyar kvartett” — ahogy *Waldbauer*eket külföldön nevezik — *Mozart* és *Beethoven* kompozícióival hódolt a klasszikus mesterek emlékének, a moderneket *Debussy* és *Weiner* Leó képviselték s úrt el *Esz-dur* légyessé-nek fináléja zajos hatást ért el emuttal is a kitűnő társaság precíz és bensőséges előadásában. *Ada* Adrienne, aki csak nemrég tért haza nagy sikerű külföldi körutjáról, hatalmas és tartalmas műsorában igazolta azokat a melegséget és elismerő bírálatokat, melyek a külföldi sajtóban róla megjelentek. Mióta itthon utólagra hallottuk, orgánuma előnyös változásokon ment keresztül, hangjának terjedelme megnövekedett és előadása sokkal közvetlenebb. Előkelő és finom előadása, valamint hangjának tömör csengése és hajlékonysága egyik legjobb dalénekesnőink sorába emelik. Az énekszámokat *Dienl* Oszkár ismert művészi izléssel kísérte zongorán.

(*) József főherceg és József Ferencz főherceg a Műcsarnokban. A Képzőművészeti Társulat jubiláris kiállítását, amelyet szombaton országos ünnepély keretében nyitott meg a király képviselőjében *József* főherceg, a Társulat védnöke, vasárnap délelőtt a főherceg fiával, *József Ferencz* főherceggel együtt ismét meglátogatta. A Társulat részéről a fenséges vendégeket báró *Forster* Gyula v. b. t. t. alelnök, *Jendrassik* Jenő helyettes igazgató, *Dudits* Andor és *Zala* György igazgatói tagok és *Paur* Géza műtáros fogadták. *József* főherceg az üdvözlés után legelőször melegen gratulált a vezetőségnek a vernissage pompás sikeréhez és örömet fejezte ki afölött, hogy a jubiláris kiállítás iránt máris oly óriási érdeklődés nyilvánult meg. Fogadtatás után a fenségek bevonultak a kiállítási termekbe. A képek között *Jendrassik* Jenő volt a kalauzok, de *József* főherceg, aki már a vernissageon sok művet tüzetesen megnézett egy s más alkotásra maga hívta fel fiának a figyelmét és maga magyarázott neki. Az első teremben hosszasan elgöngyörködött *József* főherceg *Mendlik* Oszkárnak a tengerképeiben s közülük mindjárt megvásárolta az „Oceán hullám” című hatalmas festményt. Kalauzának, *Jendrassik* Jenőnek különösen gyermekarcoképei köztették le figyelmét. A főhercezernek bemutatott *Vágó* Pált, akivel hosszabban beszélgetett, minden dolga iránt érdeklődött és sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy *Vágó* nem szerepel a jubiláris tár-

ton és kikötötte, hogy Budavár bevételéről a főváros számára készülő képét a Műcsarnokba hozzá kiállításra. Kedves ismerősként köszöntötte a főherceget *Kézdí-Kovács* Lászlónak festményei, az ifjabb generáció közül pedig *Szepesi-Kusza* Jenőnek egy tátrai képe és *Fejér* Sándornak Alkony és *Krisztus* elfogatása című festményei vonták magára figyelmét. Különösen tetszetek *Fejér* képei, bárha nem éppen szembeötlően helyezték el azokat. — A kiállítás szobrászati részében *Zala* György szolgált magyarázatokkal és *József* főherceg a szoborcarnokban elragadtatással nyilatkozott arról a buzgalomról és igyekezetéről, amelyvel a szobrászok e jelentős jubileumra készültek. A nagyobb alkotások közül *Lányi* Dezső Ládája, a kisplasztikai alkotások közül *Markus* Tigrise, *Szentgyörgyi* István Kis aktja nyerték meg különösen tetszését, de ezeken kívül is igen sok más alkotás kötötte le figyelmüket. Megvásárolta még *József* főherceg *Bosnai* Istvánnak egy vágóvölgyi tájképét, valamint *Baránszky* Lászlónak egy olajfestményét. A szemle majd két óra hosszáig tartott és távozásukkor a főherceg kijelentette a vezetőségnek, hogy úgy ő maga, valamint családja többször meg fogják nézni a jubiláris kiállítást, sőt vendégeit is, akik Budapestre jönnek látogatába, mind ki fogja hozni a jubiláris kiállításra.

(*) Az új Nemzeti Színház. A fővárosi építőművészek körében mozgalom indult meg, hogy az új Nemzeti Színház építése ügyében küldöttséggel járuljanak gróf *Zichy* János kultuszminiszter elé. A mozgalom vezetői arra akarják kérni a minisztert, hogy akár pályázat útján, akár közvetlen megbízás útján építteti újra a színházat, kösse ki, hogy annak főhomlokzata és egész külseje klasszikus építészeti stílusban oldassák meg. A terv pártolói közelebb értekezletre gyűlnek össze egyik művészeti egyesületünk helyiségében.

(*) Szimfónikusok. Az állami szimfóniai zenekar tegnap délelőtt rendezte második ifjúsági hangversenyét. A Zeneakadémia nagyterme, csak ugy, mint a mult heti matinén, zsufolásig megtelt közönséggel. A műsor azonos volt a legutóbbi bérelti est műsorával, amelynek minden számát nagy tetszéssel fogadták. *Bloch* ünnepi nyitányát oly viharos lelkesedéssel tapsolták, hogy a szerzőnek *Kun* László igazgatóval együtt többször kellett megjelenie, hogy az ifjúság hatalmas ovációit megköszönje. *Debussy* végtelenül szubtilis *Arabesk*-jét tegnap is megismételték. *Strawinszky* érdekes *Tűzijátéka*, *Sibelius* mély érzésű *Románca*, *Csajkowszky* szenvedélyes *Francesca* da *Riminije* egyaránt lekötötték a hallgatóság figyelmét. A rendkívül sikerült matinét a klasszicizmus jegyében fejezték be, *Haydn* verőfényes remek londoni szimfóniájának stílusos előadásával.

(*) 6400 személy a Népeperában. A főváros legfiatalabb, de máris egyik legnépszerűbb színházában, a *Népeperában* vasárnapon volt az első kettes előadás és ugy délután, mint este egyetlen egy hely sem maradt üresen. Mind a két előadásra eladták az összes jegyeket s így 6400 néző gyönyörködött a *Mignon* és a *Quo vadis?* előadásában, ami kétségtelenül rekord kontinens színházainak történetében, annyival inkább, mert a két előadás jegybevétele 13,900 koronát tett. A *keddi Mignon*-előadásnak külön érdekessége lesz, hogy a címszerepet ezuttal *Berzevics* Mária énekl, partnerei *Sebők* Ilona, *Kertész*, *Pajor*, *Németh* és *Marosffy* lesznek. A pénteki *Cornévillei harangok* bemutatóján új karmester is mutatkozik be, az operettet ugyanis *Reiner* Frigyes, a *Laibachból* visszaszerződött karmester vezényli.

(*) A Budai Zeneakadémia közgyűlése. A Budai Zeneakadémia december 12-én tartotta 45-ik évi rendes közgyűlést *Szobovics* Lajos miniszteri tanácsos elnöklésével, ki meleg szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat, visszapillantást vetett az egyesület működésére s jelezte a legközelebbi jövő feladatait. A titkár előterjesztette az évi jelentést, a pénztáros pedig a zárszámadást és költségvetést, amit a közgyűlés tudomásul vett. Az új igazgató-választmányt közvetkezőkép alakította meg a közgyűlés: *Szobovics* Lajos elnök, *Pecz* István alelnök, *Andrássy* Dezső titkár, *Kovács* Jenő énekkarnagy, *Csikiz* Béla zenekarnagy, *Halács* János pénztáros, *Doleschall* József hangszeráros, *Szautner* Ottó zeneműtáros, *Emlakly* Adorján gazda.

(*) *Burrián* elítélték. Prágából táviratozzák: *Burrián* volt száz királyi kamarai énekes felelősséget adott be a prágai törvényszék azon ítélete ellen, mely szerződészegésért 15,000 márká bírság fizetésével sújtotta. A felelőssézési bíróság mai tárgyalásán a bíróság ugy döntött, hogy a panaszolt bűnös és ezért az egész kikötött bírság, vagyis 30,000 márká megfizetésére kötelezte.

A tekeres kookaszama: 3670 = e

Készítette: Thel

Előhívás ideje: VIII. 23

Kedd, december 19.

EGYETERTES

11

(*) **Liszt Ferenc szobra.** A Liszt-émlék bizottság, melynek élén gróf Zichy Géza áll, Liszt Ferencnek nemzeti közadakozásból állítandó emlékére országos gyűjtést indított. A gyűjtés szép eredményekkel folyik s az adományok már tekintélyes összeget képviselnek. Ujabbán a következő adományokkal gyarapodott az országos gyűjtés: özv. gróf Széchenyi Imréné 1000 korona, dr. Samassa József bíboros-érsék, Anonymus és Sándor Pálné 500—500 korona, gróf Zichy Gyula püspök 300 korona, vizeleti Kiss Vilma a pápai zenetársaság nevében 171.39 korona, dr. Tabács Menyhért és Pollakovics Mátásné 100—100 korona, dr. Hajdu Tibor főpátpát és Burián Gergely prépost 50—50 korona.

(*) **Magyar író műve Berlinben.** Dr. Lothar Rudolf, aki nemrég megvette a berlini Neues Operetten Theatert és azt Comedienhaus néven drámai színházzá alakítja át, előadásra megszerezte Földes Imre „Nincs tovább” című színművét.

(*) **A munkácsi Árpád-szobor.** Munkácsról jelentik: Az Árpád-szobor bizottság ma délután közgyűlés keretében foglalkozott a felállítandó szobor kérdésével. A Nagy Gyula elnök által felolvasott jelentés szerint a szobor elkészítését ifj. Vastagh György szobrászművész, akit a szegedi Rákóczi-szobor elkészítésével pályázat mellőzésével bíztak meg, 40.000 koronáért vállalja. A szoborra eddig 30.000 korona gyűlt egybe és a hiányzó 10.000 koronát és az aléptmény költségeit a megyei törvényhatóság fogja fedezni.

(*) **Magyar művész Amerikában.** Halmy Artur, a jeles magyar portraitista, tudvalevőleg Amerikában szerezte dicsőséget a magyar névnek. Mint Washingtonból jelentik, a művészt ujabbán a város tanácsa megbízta Taft elnök arcképe elkészítésével, egy városi középület számára. Taft elnök a múlt héten ült először modellt Halmy-nak.

(*) **Magyar szobrászok sikere.** Pétervárról táv-íratozzák: A juri-bizottság, mely a II. Sándor csár Pétervárott emelendő szobrára beérkezett pályaművekkel foglalkozott, a nemzetközi pályázat 3000 rubelnyi harmadik díját Markup Béla és Krenner Viktor budapesti szobrászoknak ítélte.

(*) **Hangverseny.** Son Harry gordonkaművész és Zagon Géza Vilmos zongoraművész kedden, december 19-én tartják szonátaestélyüket a Royalban. Jegyek Rózsavölgyinél.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Prohászka Ottokár előadása.** A Magyar Tudománytudományi Egyesület Széchenyi-ciklusának előadás-sorozatában vasárnap igen érdekes előadás volt a Nemzeti Múzeum dísztermében. Az ülés előadója Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök volt, aki Széchenyi István vallásferkölesi nézeteiről tartott nagyszabású előadást. Az ülésen igen nagy és díszes közönség jelent meg, amelynek sorában ott voltak: gróf Apponyi Albert, Matkovics Sándor, Gaál Jenő főrendiházi tag, Bernát István, Kiss István egyetemi tanár és még számosan. Prohászka Ottokár előadásában mindenekelőtt azzal az általános nézetrel helyezkedett szembe, amely nem tudja párosítani az erős gazdasági érdeket, a vallás transzcendentális irányzatával. Széchenyiben ez a két irány egyesült. Vannak és voltak vallásos és vallástalan tudósok, hideg vallású teológusok és vannak vallásos és vallástalan gyakorlati emberek. Gróf Széchenyi István gyakorlatiassága vallásos lelkülettel párosult Széchenyinek a világontulira beállított lelke volt. Széchenyi általában vallásos lelkű ember volt. Ha nem volt sikere, eredménytelenségén bántódott, ha sikert aratott, a túlzástól félt. Ilyen szertelen lélekben tehát rendszeres vallásferkölesi felfogás nem alakulhatott ki. Széchenyi vallásos lelkülete tehát nem befejezett típus. Vallásos lelkének vonásait még a püspöly füstje sem fűdi el. Öngyilkossága nem áll ellenében vallásos érzésével és nem is lelki meghasonlásból, hanem idegeinek kifáradásából indokolható. Az érdekes és nagy tudással megírt, szép előadást a jelenlévő nagy közönség élénk figyelemmel kísérte és végeztével az illusztris előadót zajos ovációban részesítette.

* **Az Akadémia ülése.** A Magyar Tudományos Akadémia ma délután Borovicsy Albert v. b. t. t. elnök vezetésével összes ülést tartott. Az összes ülésen elsőnek Károlyi Árpád r. tag mondott tartalmas emlékbeszédet Huber Alfonzról, a 1908. november 23-án elhunyt kiváló orvosi történetíróról. Utána Heinrich Gusztáv főtitkár folyó ügyekről tett jelentést.

* **A debreczeni Csokonai-kör költői pályázata.** A Csokonai-Kör f. hó 15-én döntötte el az 1911. évi Lőkövits-pályázat ügyét. A Lőkövits Artur adományából kifizűtt 300 koronás pályadíjat, amelyért az idén a mai társadalmi életből vett

költői elbeszélések versenyeztek, Szabados Ede szatmári íz. tanár nyerte el „Bodóék” című munkájával. A kör a 14 pályamű közül még dícséretre méltatta „Az élet mérge” és a „Sinek rabjai” címűeket, amelyeknek jelíges levelét a szerző engedélyével fogják fölbonítani. A többi pályamű a f. év végéig vehető vissza Kardos Alberttől, a kör titkárától. (Debreczen, Reáliskola-u. 2.)

FŐVÁROS.

(*) **Keresztény községi pártok.** Jeleztük, hogy a Belvárosban „Keresztény Polgári Kör” van alakulóban, mely céljával tüzte ki, hogy a jövő évi községi választásokra felekezeti alapon szervekedjék. Az alakuló ülést tegnap délután tartották meg a Katholikus Kör nagytermében, Huszár Károly országgyűlési képviselő elnöklésével, aki megnyitó beszédében a keresztény polgárságnak, a fővárosi klíkkkel szemben való szervezkedésének a szükségességét hangsúlyozta. Szerinte ezeket a keresztény köröket minden fővárosi kerületben meg kell alakítani. Indítványára a Belvárosi Keresztény Polgári Kör elnökekül dr. Zboray Miklós országgyűlési képviselőt kéri fel. A kör — helyesebben az új községi párt — megalakulását bejelentették a „Katholikus Népszövetség”-nek ugyancsak tegnap délután tartott ülésén, amelyen Szamrecsányi György szóvá tette a fővárossal volt konfliktusát és előszóval ismételte mindazt, amit Bárczy István polgármesterhez intézett visszazívó levelében hangzott. Egyesületben is a keresztény polgárság szervezkedésének a szükségességéről beszélt. Naiv emberek, akik még hisznek abban, hogy felekezeti alapon való szervezkedéssel részt üthetnek a főváros felvilágosodott, liberális és demokratikus érzésű polgárai sorában.

(*) **A központi szegényügyi nyilvántartó.** Nemrég ismertettük a főváros új szegényügyi szabályzatát, mely január 1-én lép életbe és amelynek legfontosabb újítása a központi szegényügyi nyilvántartó, Almády Géza tanácsnoknak a közjótékony-sági ügyosztály vezetőjének reformtervezete. Ma délután tanácskozás volt az újjáirosháza tanácskozó termében, ahol Almády az új szegényügyi szabályzatot megismertette a különféle jótékony intézmények vezetőivel. Az értekezleten Almády Géza tanácsos, a főváros jótékony-sági ügyosztályának vezetője elnökölt. Az értekezlet tagjainak hosszabb előterjesztésben ismertette a központi szegényügyi hivatalt. Ismertette ezután a tanácsos az új hivatal berendezését és felkérte a jelenlévőket, hogy észrevételeiket tegyék meg. Ballay Lajos volt az első felszólaló, aki az eszmét örömmel üdvözölte és kérte az értekezletet, hogy küldessék ki egy szűkebb bizottság, amely a jótékony-ságot általában szervezze. Mezey Ferenc, Deutsch Ernő és Grauer Vilmos felszólalásai után az értekezlet hozzájárult Ballay Lajos indítványához és elhatározta, hogy szűkebb bizottság él utálja a részletkérdéseket. E bizottság tagjait a közjótékony-sági bizottság fogja meghívni. Az értekezlet végül örömmel vette tudomásul a szegényügyi nyilvántartó legközelebbi felállítását.

(*) **A városi élelmiszerkereskedés.** A fővárosi élelmiszerpiacokon felállított árusarnokok mellett már a vásárcsarnokokban is megkezdte a hatóság a kolbász, vad- és juhhus árusítását és a mai napon már elég nagy volt a forgalom.

(*) **A tanács új beosztása.** A polgármester — mint már megírtuk — intézkedett aziránt, hogy a tanács I. (elnöki), III. (városépítési), XII. (vizvezetési és világítási) és XVI. (szociálpolitikai és közművelődési) ügyosztályok vezetésével megbízott tanácsosok, akik legnagyobb részben már azelőtt is ezeknek az ügyosztályoknak élén állottak, ügyosztályuk vezetését azzal vegyék át. Ennek folytán Buzay Károly tanácsnok-főjegyző, dr. Harrer Ferenc, dr. Butáth János és dr. Wildner Ödön tanácsosok ügyosztályuk vezetését már a mai napon átvették.

KÖZIGAZGATÁS.

Hivatalvesztésre ítélt kórházgondnok. Műfél éve folyik az a fejelelmi vizsgálat, amelyet Rabay Károly kórházai kórházi gondnok ellen indítottak, mindenféle szabálytalanság címén. Most Nyíregyházáról azt jelentik, hogy Szabolcs vármegye fejelelmi választmánya a gondnokot hivatalvesztésre ítélte.

Nyíregyháza az iparostanonozokért. Az ország harmadik iparostanonoz-otthonát Nyíregyházán fogják felállítani. Az intézet ötven tanoncz befogadására épül, százezer korona költséggel. Az otthon fenntartási költségeit a Gyermekvédő Liga fedezi. A város tegnap közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy árlejtést hirdet és az építkezést tavasszal kezdi meg.

TANÜGY.

= **Ünnepelt tanárok.** A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesülete abból az alkalomból, hogy dr. Schack Béla főigazgató az idén töltötte be tanárkodásának huszonötödik évét, 10.000 koronás alapítványt tett, amelynek kamataiból felsőkereskedelmi iskolai tanárok özvegyeit és árváit segélyezték. Az egyesület vasárnap délelőtt adta át az ünnepeltnek az alapító-levelét, szűkebb ünnepség keretében, amely a főigazgató Apostol-utcai lakásán folyt le. Az ünnepségen egy a főváros, mint a vidék tanársága nagy számban volt jelen. Mattavovszky Béla győri igazgató, az egyesület alelnöke szép beszéd kíséretében méltatta az ünnepelt sikeres működését. Antalfi Artur, a budapesti kereskedelmi akadémia tanára, az egyesület hivatalos lapjának szerkesztője, rövid beszéd kíséretében átnyújtotta a lap ünnepi számát. Az ünnepelt meghatót lelkű beszédében mondott köszönetet a tagok ragaszkodásáért és azért a gondoskodásért, amely az alapítványon a tanárok családjai részere kifejezést nyert. — Szép ünnep folyt le vasárnap délelőtt a budapesti állami felsőbb leányiskola dísztermében. Az intézet egyik jeles tanárnője, dr. Bacher Vilmosné ülte meg tanárkodásának 30 esztendő évfordulóját. Ebből az alkalomból volt és jelenlegi tanítványai meglepően részeseztették. Az ünnepségen a tanártestület is teljes számban jelent meg. Dr. Mellerné-Miskolczy Eugénia a volt tanítványok nevében méltatta a jubilánsnő érdemeit és bejelentette ezután, hogy volt tanítványai haláluk jeléül dr. Bacher Vilmosné nevére alapítványt tettek, amelynek kamatait minden évben az intézetnek francia és német nyelvben jeles eredményt felmutató növendékei kapják. Dr. Bacher Vilmosné néhány szóval mondott az ünnepelési köszönetet.

= **Kongregációs tanárok.** A Katholikus Tanáregyesület égisze alatt ma este 6 órakor a Központi Katolikus Körben megalakult a Katolikus Tanáregyesület Budapesti Köre. Elnöke leit: dr. Szabó Ferenc, a Ferenc József-intézet koronázója, alelnökök: dr. Friszl Aladár és Pócs Aladár állami főgimn. tanárok.

= **Agitáció a nagyváradai műegyetemért.** Nagyvárad városa dr. Adorján Emil törvényhatósági bizottsági tag indítványára legutóbb közgyűlési határozattal a nagyváradai műegyetem érdekében országos agitációra határozta el magát. Az előkészítő-bizottság elhatározta, hogy Nagyvárad városának és Bihar megyének országgyűlési képviselőit: Hoványi Géza (Nagyvárad), Beöthy László kereskedelmi miniszter, gróf Tisza Kálmán, Váradai Zsigmond, Nadányi Gyula, Rednik Gábor, Ertsey Péter, Mangra Vazul, Zathureczky István, Márkus László, Fráter Loránd, Telegdy József, Bölönyi József biharmegyei országgyűlési

kepviseletet az eszme támogatására fölkéri. Gróf Tisza Istvánt, mint a megye törvényhatósági bizottságának tagját a nagyváradi megyei érdekekben szintén meg akarták nyerni, s ez irányban már küldöttséget is ohajtottak hozzá küldeni, azonban Tisza Környezetét ezt azzal hátrította el, hogy gróf István, mint Arad város országgyűlési képviselője, természetesen Arad városának irányu aspirációja érdekében foglal állást.

EGYESÜLETEK.

(—) A munkásbetegsegélyező pénztár közgyűlése. Vasárnap délelőtt kilenc órakor nyitotta meg Lukács József alelnök a közgyűlés harmadik utolsó napját. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés egy igen fontos kérdést, a baleseti poliklinika felállítását tárgyalta. Az igazgatóság erre nézve azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a közgyűlés határozza el, hogy az igazgatóság által részletesen megállapítandó terv és költségvetés alapján 75 ágyval felszerelt baleseti poliklinikát létesít és azt a budapesti kerületi pénzügyi székházában helyezi el. Felhatalmazza a közgyűlést az igazgatóságot, hogy a poliklinika első felszerelésének költségeit megállapítsa, de ez 1500000 koronánál nagyobb nem lehet és a balesetkezelési költségek terhére számolja fel. Felhatalmazza továbbá az igazgatóságot, hogy 250 ágyas tüdőgyógyító intézetet állítsanak fel. Az egy ágyra jutó összes költségek azonban 8000 koronánál többet nem tehetnek ki. Ugyancsak felhatalmazta a közgyűlést az igazgatóságot arra is, hogy Balóczy Györgyöt 180.000 koronáért megvegye és ott 230 beteg számára gyógytelepet létesítsen. A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a drágasági pótlékokat a tisztviselőknél, mint a napidíjasoknak, szolgálati és segédzolgálatnak. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a háromnapos közgyűlést Lukács József beszéde zárta be.

(—) A Pázmány-Egyesület közgyűlése. A Kátholikus Irók és Hírlapírók Orsz. Pázmány Egyesületének választmányja ma este hat órakor ülést tartott. Mihályfi Ákos egyetemi tanár elnöklésével a Gróf István-társulat termében. A folyó ügyek elintézése után a választmány a közgyűlést napját 1912. február 29-ére tűzte ki, mely alkalommal Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök fog elnökölni.

(—) A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete vasárnap a Royal-szállóban tartotta az idei rendes évi közgyűlését. Kucsera István helyettes elnök a közgyűlést megnyitotta és jelentette, hogy ez év márciusában átadta a kormánytól az országos egyesületnek a rendőrség államosításáról szóló javaslatát és a kormány tagjai az államosítást a közel jövőben kilátásba helyezték. Majd Szirffy Gyula a szervezőkészen lévő erőről beszélt. Végül Szilárd Rezső titkár olvasta föl az évi jelentését, a melyben hangzottak azt a nagy erőt, amely a napi sajtóban rejlik. A közgyűlés két előző választmányi határozat folytán megbízta a titkárt hogy cikksorozatot tegyen közzé a napi sajtóban. A közgyűlés az indítványok folytán elhatározta, hogy a hatodik évi rendes közgyűlést 1912. májusában tartja meg Kassán, amelyre az alispánok és polgármesterek utján a törvényhatóságokat is meghívja.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Fényes Lászlót felmentették. A vakok egyesületének tagjai érdekében írott cikkek a sajtópörök egész sorozatát idézték fel. Fényes László kollegánk, a szegény vakoknak lelkes védelmezője — akinek legutóbbi sajtópörét négy más hírlapíróval egyidejűleg a múlt hó 30-án tárgyalta a büntető bíróság — ma ugyancsak e miatt a cikkek miatt állott vádlottként az esküdtbíró előtt. Dr. Imrédy Kálmán, az egyesület elnöke volt a panaszos, akiről Fényes azt írta, hogy a köteles ellenőrzést elmulasztotta s csak így történt, hogy az egyesület falain belül egymást érték a botrányos esetek. A múltkor tartott főtárgyaláson befejezett fegyelmi eljárás címén a bíróság megfosztotta Fényest a bizonyítás lehetőségétől, amivel együtt pedig a mai vád is elesett volna.

A budapesti esküdtbíró dr. Füzesi Zoltán elnöklésével tárgyalta a mai sajtópört. Fényes László védő nélkül jelent meg.

Dr. Füzesi Zoltán elnök 9 órakor megnyitja a tárgyalást. Megállapítja Fényes László személyazonosságát s mielőtt megkezdődne az esküdtbíró megalakításának technikai munkáját, Fényes kéri az eljárás megszüntetését, függetlenül a vádtanács határozatától, minthogy az inkriminált kifejezések egy része nem Imrédyre vonatkozik, amit pedig Imrédyről írt, az nem rágalmasz.

Az elnök úgy intézkedik, hogy előbb megalakítja az esküdtbírókat, azután kerül sor Fényes előterjesztésére. Az esküdtbírók kiürülése után az elnök közli Fényessel, hogy az Est-ben, 1910 július 21-ikén megjelent Visszaélés a világtalanokkal cz. július 24., 29. és 30-ikán megjelent A vakok botránya című cikkekre alapítja a főmagánvádló a vádját. Fényes kijelentette, hogy nem érzi büntetésnek magát. S elmondta, hogy a múlt év júniusában több vak kereste fel a szerkesztőségben. Két hétig járt a vakok dolgai után. Összeszedte a bizonyítékokat s közérdekből megírta a cikkek, amelyek kivétel nélkül Vitár Rezső gondnokot támadták.

Az elnök határozathozatal előtt elrendeli a vakokról szóló cikkek felolvasását. Ezután a bizonyítás elrendelésére vonatkozólag tett előterjesztést, kérte a fegyelmi iratok felolvasását, a legutóbbi letárgyalat sajtóper ítéletének felolvasását, egyéb okiratok ismertetését és tanúk kihallgatását. A főmagánvádló képviselője a bizonyítás elrendelését nagyobb brózzal ellenzi. A bíróság háromnegyed órai tanácskozás után a bizonyítást közérdekből elrendelte és pedig annyiban, hogy a törvényszék ítéletét, valamint a Vitár Rezső ellen lefolytatott fegyelmi eljárást határozatát felolvastatta. A határozat ellen Fényes semmisségi panaszt jelentett be. Az iratok felolvasása után Fényes László a bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag tett előterjesztést. A bíróság a bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag Fényes László által bejelentett tizenhárom tanu közül csak kettőt rendelt elő kihallgatni. A határozat ellen Fényes semmisségi panaszt jelentett be, mert az egész ügy anyagát joga van bizonyítani. A főmagánvádló a két tanuval szemben kérte Jellinek kefékötőmester kihallgatását is. Ezt is elrendelték. Szekeres Györgyné, Mohos Gizi elmondja, hogy Jellinek mester, mikor ajánlatát, hogy legyen a kedvese, nem fogadta el, erőszakkal próbálta őt szőnyegbe hozni. Egy nap aztán, mert vak létére eltévedtette a behuzást, úgy megpöfölte és a fülét úgy összerángatta, hogy abból a vér folyt. Síryva ment fel a szobájába és mikor Vitár gondnoknak panaszkodott, akkor ez azt felelte neki: Mars le a műhelybe s kérj bocsánatot Jellinek mestertől, amiért engedelmem nélkül ki mertél jönni a műhelyből. Ő nem ment bocsánatot kérni, hanem sirt a szobájában és ekkor három napig nem adott neki enni és végtére, mert nem tört meg, kidobták az intézetből. Schuch Katica szintén vak nő, elmondta, hogy a gyermeke Újpesten beteg volt és kért szabadságot, hogy meglátogassa. Nem adták meg a szabadságot. Ekkor ő nagyon fel volt lúzadva és ki akart ugrani a második emeletről. Ezért fegyelmit írtottak ellene s a fegyelmi határozatát késő este tudatták vele és azt mondták, ha azonnal nem takarodik az intézetből, a rendőrséggel toloncoltatják el. Kérte, hogy csak reggelig engedjék ott maradni, azt sem engedték meg.

Jellinek kefékötőmester azt mondta, hogy ő csak törvényesen dorgálta meg Mohos Gizit és soha nem intézett ellene erkölesten merényletet. Az igaz, hogy Mohos Gizit engedelmesség miatt kitétték az intézetből, de arra rá szolgált, mert engedelmem nélkül ment fel a szobájába, és fegyelmenek kell lenni. (Derűtség.) Ezután dr. Sacher Róbert esküdt áll fel és intéz kérdéseket a főma-

gánvádlóhoz és tanukhoz, majd egy harmadik esküdt is, mindketten az egyesületben történtek felől. A tanuk vallomása a tényállítást igazolta. Felolvasták a fegyelmi határozat ítéletét is, amely tudvalevőleg Vitár Rezsőt felmentette. A kérdések feltevésére került ezután a sor s a bíróság mind a négy inkriminált cikkre külön feltette a rágalmasz és mind a négyre külön a becsületsértés kérdését.

Dr. Schwáb Nándor, a főmagánvádló jogi képviselője, majd Imrédy Kálmán főmagánvádló szólt. Ezután Fényes László utalt arra, hogy negyedikben állították a bíróság elé, háromszor már el is ítélték anélkül, hogy súlyos és sok állítását bizonyítani megengedték volna. Ha a többi negyvenöt tanut kihallgatták volna, akkor az egyesületnek összes botrányos állapota kiderültek volna. Az esküdtbírók rövid tanácskozás után mind a négy rágalmasz és mind a négy becsületsértésben nem vétkezik mondta ki Fényest és ezen az alapon a bíróság felmentette őt és a büntügyi költségek megtérítésében Imrédy Kálmán főmagánvádlót elmarasztalta. Az ítélet jogerős.

§ Bauer Endre szabadlábra helyezése. A negyedmillió bankcsalás ügyében dr. Szlavék Ferenc vizsgálóbíró ma órák hosszáig tartó kihallgatás alá fogta Bauer Endre siklósi szállodatulajdonost, akit a rendőrség a Ryhliczky Zoltán és Bauer-Bajor Lajos által elkövetett negyedmillió bankcsalás ügyében letartóztatott. Bauer Endre kihallgatása alatt védője, dr. Blauner Mór, a Bauer Endre által fivérével, Bauer Lajostól kölcsönvevett 10.000 koronának nem fedezett részét, ötezer koronát bírói letétbe helyezte azzal, hogy az esetre, ha Bauer bűnösségét megállapítják, ezt az összeget a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kártalanítására fordítsák. A kihallgatás befejezése után a vizsgálóbíró Bauer Endre szabadlábra helyezését rendelte el. A kir. ügyészség a vizsgálóbíró szabadlábra helyezést elrendelő végzése ellen felfolyamodással élt. — Ujpestről késő éjjel egy főpinczér felhívta a főkapitányságot és tudatta, hogy Bauer-Bajor Lajos, az eltűnt bankcsaló ott rejtőzködik. A rendőrségről azonnal kiment Ujpestre néhány ügyes detektív, de nemsokára jelentették, hogy a nyom hamisnak bizonyult.

§ Vád alá helyezett szövetkezeti igazgató. Aradról jelentik: Az aradi ügyészség vádiratára a törvényszék vádtanácsa ma vád alá helyezte Mihálik Bélát, az aradi bórripari szövetkezet volt igazgatóját, ki nagyobb összegeket sikkasztott és üzleti váltókat hamisított.

SPORT.

() Magyarok győzelme Münchenben. Vasárnap délután Münchenben a Münchener Maenner Turnverein pályáján 5000 főnyi közönség előtt szerepelt először a legjobb magyar tizenegy Németország válogatott csapata ellen. A közönség körében volt a mérkőzésen Alfons bajor herceg és gróf Horn hadügyminiszter is. A matchet a magyarok realis játék után 4:1 arányban nyerték meg. A csapat és a mezőny két legjobb embere: Rumbold és Sebestyén volt. Előbbi hatalmas felszabadító rugásaival és biztos kapcsolásaival, utóbbi pontos centerzéseivel a német közönség kegyét is megnyerték. Kitűnően játszott továbbá Biró, Csüdör és Kertész II. Schlosser elemében volt, és két gólya a legszebbek közé tartozik. Payer és Borbás azonban indiszponáltan játszottak. A német csapat legjobb része a fedezetor volt. A csatárok közül Worptzki vált ki ügyes játékával. A leggyengébb emberek a csapatnak a kapus volt, de a kapott gólokat nem védhette. Az első félidő 20-ik percében Sebestyén egyéni támadása révén szerzik meg a magyarok a vezetést, míg a második gólt a 44-ik percében Schlosser rugja. Félidő után a 3-ik percében Worptzky rugja a németek egyetlen góját. Majd Bodnár és Schlosser négyre szaporítják a magyarok góljainak a számát. Biró Meisl Hugó volt.

Legujabb biztos gyógyásványviz-kura!
Igyék csak kén- és lítiumtartalmu

gyógyi gyógy- és borvizet

Vese-, gyomor-, ezukor-, bélrenyheség, epéköbajknál biztos gyógyhatásu. Megrendelhető:
Kronoldorf Kutvállalat
Budapest, V., Zoltán-utca 10. Telefon 34-78.

Bodnár Antal
szűcsmester
BUDAPEST,
V., Nádor-utca 17.

Ajánlja saját műhelyben készült szűcs- és szűrmőrukat. Megrendelések és átutalások a legbiztosabb árért a legujabb divat szerint eszközöltnak. Téli ruhák molykár elleni megóvására elfogadtnak.

C1
19
10

Ke

Az
pénztár
és a F
nak al
kezdte
mányh
lyezen
gassa
mén 50
az első
mogass
kereske
ként m
létesít
A s
vásárlá
burgi u
Általán
sült ber
Sohaun
vener
típai u
óta foly
vezettek
minczek
tizenkét
melyke
körülbel
erdő, me
faipar-ta
igen ért
Általán
Faterme
vétélár
rozását
ner Bar
részeről
hogy a
előlegez
megneve
felelő be
A p
zal a p
valóság
áll a jé
állása.
pénzaján
tás. Az
ronával
váltótá
hoz képe
kimutat
don alul
banknek
ultimóra
Lunk, ha
a helyzet
státusa
Bank m
emelte f
tulajdon
Bankot
met jery
mert ál
ben kam
a Német
togasson
előtti r
zavarokat
követné
Bankot.
1911. dec
Bank
érez-észle
975.873.00
(+5.191.0
267.846.00
galom 54
Széc
Hazai Ba
szerint az
tani Széc

Reg
Hasz
nak e

KÖZGAZDASÁG.

Az amerikai magyar bank és a postatakarék-pénztár. Jelentettük már, hogy a Leszámitolóbank és a Hitelbank Amerikában új bankot szándékoznak alapítani. Az új bank még formán meg kezdte működését, már is azért folyamodott a kormányhoz, hogy a Postatakarék-pénztár útján helyezzen el ott egy millió korona bontó és támogassa a bankot azzal is, hogy első berendezéséjébe 50.000 koronát engedélyezzen, továbbá, hogy az első öt év alatt bizonyos nagyobb összeggel támogassa. Ez ügyben legközelebb értekezlet lesz a kereskedelmiügyi minisztériumban. A bank egyébként megalakulása után hat fiókot szándékozik létesíteni Amerikában.

A schauburg-lippei hercegi uradalmak megvásárlása. A Schaumburg-Lippe hercegi bükkerburgi udvari kamara között egyrészt és a Magyar Általános Hitelbank, valamint a vele e célra egyesült berlini Dresdner Bank között másrészt a Schaumburg-Lippe uralkodó herceg mintegy hetven ezer katasztrális holdból álló virovitici és szlaimai uradalmainak értékesítése iránt hosszabb idő óta folytatott tárgyalások végleges megállapodásra vezettek. Az uradalmak részei, körülbelül harmincezer katasztrális hold szántóföld és mintegy tizenkétezer katasztrális hold fiatal tölgy-erdő, melyeket gróf Draskovich Iván vett meg, továbbá körülbelül huszonegyezer katasztrális hold bükk-erdő, melynek értékesítésére nézve a Magyar-német faipar-társasággal létesült megállapodás, végül igen értékes öreg tölgy-erdők, melyeket a Magyar Általános Hitelbankkal szoros kapcsolatban levő Fatermelő-részvénytársaság vásárolt meg. Az egész vételár 43,5 millió korona. Az egész üzlet finanszírozását a Magyar Általános Hitelbank és a Dresdner Bank látja el. E művelet a pénzügyi részről saját tőkének lekötését nem igényli, mint-hogy a területek megvételehez szükséges összegek előlegezésével a hercegi udvari kamarának a megnevezett két bankintézetnél elhelyezett megfelelő betéte áll szemben.

A pénzügyi helyzete és a jegybank állása. Azal a pénzügyi feszültséggel szemben, mely már valósággal állandósulni látszik, és ellentétben áll a jegybanknak december 15-éről ma publikált állása. A pénzügyi viszonyok ugyan általában a pénzajánlat és a jegybanknál is csökken a benyújtás. Az adóköteles bankjegyforgalom 54 millió koronával csökkent, körülbelül ennyivel kisebb a váltótárca is a megelőző, december 8-iki álláshoz képest. Végre tehát a jegybanknak egy olyan kimutatása, melyben a váltótárca már a milliárdon alul van. Csak rövid ideig lesz azonban a jegybanknak ilyen aránylag kedvező kimutatása, mert ultimóra tömeges benyújtás várható. Nemcsak nálunk, hanem a német piacon is tökéletesen ilyen a helyzet. A német jegybanknak medő decemberi státusa még napvilágot ugyan nem látott, s a Szász Bank ma már egy fél százalékkal 5 1/2 százalékra emelte föl hivatalos rátáját. Ezzel megelőzte a tulajdonképeni anyaintézetét, a Német Birodalmi Bankot. Óriási várakozással tekint a piac a német jegybank kimutatására és főtanácsulésére elé, mert általában az a nézet, hogy már ebben az évben kamatlábemelés nem lesz. Kíváncsok is, hogy a Német Birodalmi Bank meglepetéseket ne tartogasson a pénzügyi számára, mert az ultimó előtti rátaemelés a zárlatnál előre nem látható zavarokat idézne elő. A mi jegybankunk is nyomán követné a kamatláb emelésben a Német Birodalmi Bankot. Különben az Ország-Magyar Bank állása 1911. december 15-én a következő volt:

Bankjegyforgalom 2288.771.000 (-34.065.000), érczészlet 1.634.270.000 (+3.945.000), váltótárca 975.673.000 (-52.967.000), lombard 107.161.000 (+5.191.000), azonnal esedékes tartozások 267.846.000 (-5.227.000), adóköteles bankjegyforgalom 54.500.000 (-33.010.000) korona.

Szécsi Pál a Hazai Bank igazgatóságában. A Hazai Bank legközelebbi közgyűlésén értesülésünk szerint az igazgatóság tagjai sorába fogják választani Szécsi Pált, az intézet ügyvivő-igazgatóját.

A lédeczi cementgyár közgyűlése. A lédeczi portlandcementgyár részvénytársaság december 15-dikére rendkívüli közgyűlésre hívta össze részvényeseit. A közgyűlésen akarták tárgyalni az igazgatóságunk a beocsini cementgyári unió által történt megállapodásra vonatkozó javaslatot. A közgyűlés azonban nem volt határozatképes s decz. 28-ikára új rendkívüli közgyűlést hívtak össze, amelyen megválasztják az igazgatóság és felügyelőbizottság új tagjait. Az igazgatóságba beválasztják a Beocsini Cementgyári Unió delegáltjait.

A Lujza-gőzmalom új vezérigazgatója. A Lujza-Gőzmalom R.-T. igazgatósága Déry Izidor mostanában elhunyt vezérigazgató helyébe — amint jeleztük — Hirschler Marcellt nevezte ki a társaság vezérigazgatójává.

Balatonfüred új bérloji. Balatonfüred a legközelebbi jövőben egészen át fog alakulni. Tulajdonosa: a tihanyi apátság, amely patriarkálisan kezelte, bérbeadta egy részvénytársaságnak. A részvénytársaság új szállókat s szivabajosok részére való szanatóriumokat épített, a régi szállókat átalakította, a fürdőket megnagyobbította s a telepet villamos világitással, vízvezetékekkel és csatornázással látja el. A részvénytársaság, amelynek pénzügyi szervezését gróf Zichy Géza Lipót, orvosi részét pedig Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem közegészségügyi és balneológiai tanára vezeti, már az első években három millió koronát fog befektetni építkezésekbe. A beruházások tervét már meg is tárgyalták dr. Hajdu Tibor panonnalmi főapáttal és Halbk Cyprián tihanyi apáttal, a fürdőtulajdonos szent Benedek-rend képviselőivel. A részvénytársaság alakulása már javában folyik, karácsony után megtartják az alakuló közgyűlést.

A Magyar Bank új üzlete. A Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T. megszerezte a Hódmezővásárhelyen székelő Kálmán Zs. és Társa gépjárat. A gyárnak nagy kivitele van Oroszország, Románia, Bulgária sőt Ausztriába is. A bank szerződésileg lekötötte a cég külföldi rendeléseit, elvállalta a cég vezérigazgatóját a külföld számára is. A bank minden évben 2—300 darab mezőgazdasági gépnek fix számlára való megvásárlására kötelezte magát.

A Magyar Pamutipar Részvénytársaság szűkítése. A Magyar Pamutipar Részvénytársaság legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét leszállítja 724.800 koronára, miután a vállalat évek óta veszteséggel dolgozik s alaptőkéjének jórésze elveszett. Együttal azt is elhatározta, hogy 3188 darab, egyenként 400 korona névértékű új részvény kibocsátása által kétféle millió koronára emeli föl az alaptőkét. A mostani részvényeseknek az új részvények átvételére az elővételi jogot oly módon biztosították, hogy minden négy lebélyezett, illetőleg összetett régi részvénynek tulajdonosa a részvények névértékének, azaz darabonként 400 koronának 1912. január hó 2-án történő lefizetése ellenében hét új részvény átvételére jogosult.

Újabb provizórium az Adria Tengerhajózási R.-T. szerződésében. Ismételtent jelentettük már, hogy a kormány beható tárgyalásokat folytat az egyes tengerhajózási vállalatokkal az új szerződések tárgyában. Így az Adria Tengerhajózási R.-T.-gal a tárgyalások ugyan már jelentékenyen előrehaladtak, mindazonáltal nem vehető kiállításba, hogy ezen új szerződés a folyó év végéig, amikor a múlt évben egy évre kiterjesztett meghosszabbítási jog véget érne, teljesen elkészíthető és letárgyalható legyen. Ezért Beöthy László kereskedelmi miniszter ma javaslatot nyújtott be a képviselőházhoz, amely szerint az Adria m. kir. tengerhajózási r.-t.-gal 1900. évi december 11-én kötött és az 1901. évi VII. t.-cikkkel módosított szerződés, mely az 1910. évi XX. t.-cikkbe iktatott egyezmény szerint az 1912. év végéig meghosszabbított további egy évvel, vagyis 1913. december 31-ig meghosszabbítatik. Ehez képest az 1901. évi VII. törvénycikk 2. szakaszában a törvényhozásnak fenntartott azon jog, hogy a társulattal kötött szerződést további tíz évre, tehát 1923. év végéig meghosszabbíthassa, az 1912. évi december hó 31-ig lesz gyakorolható. Az 1910. évi december hó 11-én kötött szerződés meghosszabbítása a társaságra kötelezővé válik, ha 1912. évi december hó 31-ig erről a kormány által értesít-

etik. Ezen esetben a társaság köteles, ezen szerződés 7. szakaszának a) pontjában kikötött tíz hajó közül még hátralevő két hajót, egyenként legalább 3500—3500 tonna hordképességgel az 1914. év végéig beszerezni és ezenfelül fel kell vennie a szerződés 7. szakaszának b) pontjában foglalt hajóbeszerzési kötelezettségek is. A szerződés illetően meghosszabbításának célja a múlt évben is az volt, hogy a törvénycikkben fenntartott jog az Adria-társasággal már a múlt év folyamán tárgyalás alá vett új szerződés véglegesítéséig sértetlenül megóvassék és a törvényhozás akkor, midőn az új szerződés tárgyalás alá kerül, a szükséghez képest ezen jogszabvány szabad érvényesítésében gátolva ne legyen. Ennek fogva a helyzet a fennfoglalt körülmények között teljesen azonos azzal, mely az Adria szerződésének az 1910. évi XX. törvénycikkkel történt meghosszabbítását a múlt évben szükségessé tette. A fentebb részletesen kifejtett indokból ennél fogva elkerülhetlennek vált, hogy a törvényhozás jogának csorbitatlan megóvása végett az Adria 1900. évi szerződése az ahoz fűződő meghosszabbítási jogszabvánnyal együtt egy újabb évre kiterjesztésék. E végből az Adria-társasággal a most előterjesztett törvényjavaslatba foglalt új egyezmény létesített, mely egyezmény az annak 2. szakaszában foglalt kikötés szerint az Adria-társaságot az általa történt aláírás folytán máris kötelezi. Ami az új egyezmény szövegét illeti, az erdemileg teljesen azonos az 1910. évi XX. törvénycikkkel jóvá hagyott egyezmény szövegével; a határidők egy évi kitolásával járó szükségessé változások az egyezmény szövegében minden egyéb módosítás nélkül vezetettek át. A képviselőház a beruyított javaslatot legközelebb tárgyalni fogja és az új szerződés is rövidesen a Ház elé kerül határozathozatal céljából.

Mérnökök és a dalmát vasút. A Magánmérnökök Országos Szövetsége igen népes rendkívüli választmányi ülést tartott vasárnap délután Kubik Gyula elnöke alatt. A rendkívüli választmányi ülésre az a körülmény szolgáltatott alkalmat, hogy Beöthy László kereskedelmi miniszter legutóbbi parlamentári beszédében már a jövő tavaszra kiállításba helyezte a magyar-dalmát összekötő vasút építési munkálatainak megkezdését. A választmányi ülésen általánosan az a felfogás jutott kifejezésre, hogy ezt a munkát a közérdek követelményeinek kielégítése mellett kizárólag az iparpártolásra szóló 1907. III. toz., illetőleg az ennek alapján kiadott közszállítási szabályzat szerint, nyilvános versenytárgyalás útján lehet csak munkába adni.

A Délnémet-Dunagőzhajózási Társaság részvényei. Mint Bécsből jelentik, az államadósságokat ellenőrző bizottság ülésén Czweik elnök elnöke alatt tárgyalásra került a délnémet Dunagőzhajózási társasággal kötött szerződés, amelyet még Weiskirchner kereskedelmi miniszter idejében kötött meg a kormány. Ennek a szerződésnek értelmében az államkincstár átvette a társaság 21-rom ezer darab részvényét 4,5 millió korona értékben, hogy tarifapolitikai szempontból függetlenítse magát a társaságtól. Az üzlet nagyon kedvezőtlennek látszott s az akkori kereskedelmi miniszter az új szerződést nem hozta az államadósságokat ellenőrző bizottság tudomására. Abban állott a pénzügyi művelet kedvezőtlen volta, hogy az új vállalt adósság kamatára 4% százalékkal, illetőleg 5% százalékos bankkamattal mellett 4% százalékkal volt magasabb a jegybank kamatlábánál. A szerződés létrejövetelekor az államadósságokat ellenőrző bizottság azonnal tiltakozott és átírt a pénzügyminisztériumhoz, hogy terjesztsze a bizottság elé az egész szerződés irásos anyagát. A felszólításnak most tett eleget a pénzügyminisztérium, átküldte a bizottsághoz a szerződéses tárgyalásoknak s magának a szerződésnek minden részletére vonatkozó irásos aktáját s ezek fölött beható vita volt a bizottság ülésén. Egyhangúan az a vélemény jutott kifejezésre, hogy a pénzügyminisztérium álláspontja tarthatatlan, mert az közömbös és nem jó-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

kepviseletet az eszme támogatására fölkéri. Gróf Tisza Istvánt, mint a megye törvényhatósági bizottságának tagját a nagyváradi megyei érdekekben szintén meg akarták nyerni, s ez irányban már küldöttséget is ohajtottak hozzá küldeni, azonban Tisza Környezetét ezt azzal hátrította el, hogy gróf István, mint Arad város országgyűlési képviselője, természetesen Arad városának irányu aspirációja érdekében foglal állást.

EGYESÜLETEK.

(—) A munkásbetegsegélyező pénztár közgyűlése. Vasárnap délelőtt kilenc órákor nyitotta meg Lukács József alelnök a közgyűlés harmadik utolsó napját. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés egy igen fontos kérdést, a baleseti poliklinika felállítását tárgyalta. Az igazgatóság erre nézve azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a közgyűlés határozza el, hogy az igazgatóság által részletesen megállapítandó terv és költségvetés alapján 75 ágyval felszerelt baleseti poliklinikát létesít és azt a budapesti kerületi pénzügyi szék házában helyezi el. Felhatalmazza a közgyűlést az igazgatóságot, hogy a poliklinika első felszerelésének költségeit megállapítsa, de ez 1500000 koronánál nagyobb nem lehet és a balesetkezelési költségek terhére számolja fel. Felhatalmazza továbbá az igazgatóságot, hogy 250 ágyas tüdőgyógyító intézetet állítsanak fel. Az egy ágyra jutó összes költségek azonban 8000 koronánál többet nem tehetnek ki. Ugyancsak felhatalmazta a közgyűlést az igazgatóságot arra is, hogy Baldecz gyógyfürdő 180.000 koronáért megvegye és ott 250 beteg számára gyógytelepet létesítsen. A közgyűlés egyhangúlag megszavazta a drágasági pótlékokat a tisztviselőknél, mint a napidíjasoknak, szolgálati és segédzolgálatnak. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a háromnapos közgyűlést Lukács József beszéde zárta be.

(—) A Pázmány-Egyesület közgyűlése. A Kátholikus Irók és Hírlapírók Orsz. Pázmány Egyesületének választmányja ma este hat órákor ülést tartott. Mihályfi Ákos egyetemi tanár elnöklésével a gróf István-társulat termében. A folyó ügyek elintézése után a választmány a közgyűlést napját 1912. február 29-ére tűzte ki, mely alkalommal Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök fog elnökölni.

(—) A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete vasárnap a Royal-szállóban tartotta az idei rendes évi közgyűlését. Kucsera István helyettes elnök a közgyűlést megnyitotta és jelentette, hogy ez év márciusában átadta a kormánytól az országos egyesületnek a rendőrség állományáról szóló javaslatát és a kormány tagjai az állományt a közel jövőben kilátásba helyezték. Majd Szirffy Gyula a szervezőkészen lévő erőről beszélt. Végül Szilárd Rezső titkár olvasta föl az évi jelentését, a melyben hangoztatták azt a nagy erőt, amely a napi sajtóban rejlik. A közgyűlés két előző választmányi határozat folytán megbízta a titkárt hogy cikksorozatot tegyen közzé a napi sajtóban. A közgyűlés az indítványok folytán elhatározta, hogy a hatodik évi rendes közgyűlést 1912. májusában tartja meg Kassán, amelyre az alispánok és polgármesterek utján a törvényhatóságokat is meghívja.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Fényes Lászlót felmentették. A vakok egyesületének tagjai érdekében írott cikkek a sajtópörök egész sorozatát idézték fel. Fényes László kollegánk, a szegény vakoknak lelkes védelmezője — akinek legutóbbi sajtópörét négy más hírlapíróval egyidejűleg a múlt hó 30-án tárgyalta a büntető bíróság — ma ugyancsak e miatt a cikkek miatt állott vádlottként az esküdtbíró előtt. Dr. Imrédy Kálmán, az egyesület elnöke volt a panaszos, akiről Fényes azt írta, hogy a köteles ellenőrzést elmulasztotta s csak így történt, hogy az egyesület falain belül egymást érték a botrányos esetek. A múltkor tartott főtárgyaláson befejezett fegyelmi eljárás címén a bíróság megfosztotta Fényest a bizonyítás lehetőségétől, amivel együtt pedig a mai vád is elesett volna.

A budapesti esküdtbíró dr. Füzesi Zoltán elnöklésével tárgyalta a mai sajtópört. Fényes László védő nélkül jelent meg.

Dr. Füzesi Zoltán elnök 9 órákor megnyitja a tárgyalást. Megállapítja Fényes László személyazonosságát s mielőtt megkezdődne az esküdtbíró megalakításának technikai munkáját, Fényes kéri az eljárás megszüntetését, függetlenül a vádtanács határozatától, minthogy az inkriminált kifejezések egy része nem Imrédyre vonatkozik, amit pedig Imrédyről írt, az nem rágalmasz.

Az elnök úgy intézkedik, hogy előbb megalakítja az esküdtbírókat, azután kerül sor Fényes előterjesztésére. Az esküdtbírók kiürülése után az elnök közli Fényessel, hogy az Est-ben, 1910 július 21-ikén megjelent Visszaélés a világtalanokkal cz. július 24., 29. és 30-ikán megjelent A vakok botránya című cikkek alapján a főmagánvádló a vádját, Fényes kijelentette, hogy nem érzi büntetésnek magát. S elmondta, hogy a múlt év júniusában több vak kereste fel a szerkesztőségben. Két hétig járt a vakok dolgai után. Összeszedte a bizonyítékokat s közérdekből megírta a cikkek, amelyek kivétel nélkül Vitár Rezső gondnokot támadták.

Az elnök határozathozatal előtt elrendeli a vakokról szóló cikkek felolvasását. Ezután a bizonyítás elrendelésére vonatkozólag tett előterjesztést, kérte a fegyelmi iratok felolvasását, a legutóbbi letárgyalt sajtóper ítéletének felolvasását, egyéb okiratok ismertetését és tanúk kihallgatását. A főmagánvádló képviselője a bizonyítás elrendelését nagyobbbrészt ellenzi. A bíróság háromnegyed órai tanácskozás után a bizonyítást közérdekből elrendelte és pedig annyiban, hogy a törvényszék ítéletét, valamint a Vitár Rezső ellen lefolytatott fegyelmi eljárást határozatát felolvastatta. A határozat ellen Fényes semmisségi panaszt jelentett be. Az iratok felolvasása után Fényes László a bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag tett előterjesztést. A bíróság a bizonyítás kiegészítésére vonatkozólag Fényes László által bejelentett tizenhárom tanu közül csak kettőt rendelt elő kihallgatni. A határozat ellen Fényes semmisségi panaszt jelentett be, mert az egész ügy anyagát joga van bizonyítani. A főmagánvádló a két tanuval szemben kérte Jellinek keféköztömestert kihallgatását is. Ezt is elrendelték. Szekeres Györgyné, Mohos Gizi elmondja, hogy Jellinek mester, mikor ajánlatát, hogy legyen a kedvese, nem fogadta el, erőszakkal próbálta őt szőnyegbe hozni. Egy nap aztán, mert vak létére eltévedt a behuzást, úgy megpöfölte és a fülét úgy összerángatta, hogy abból a vér folyt. Síryva ment fel a szobájába és mikor Vitár gondnoknak panaszkodott, akkor ez azt felelte neki: Mars le a műhelybe s kérj bocsánatot Jellinek mestertől, amiért engedelmem nélkül ki mertél jönni a műhelyből. Ő nem ment bocsánatot kérni, hanem sirt a szobájában és ekkor három napig nem adott neki enni és végtére, mert nem tört meg, kidobták az intézetből. Schuch Katica szintén vak nő, elmondta, hogy a gyermeke Újpesten beteg volt és kért szabadságot, hogy meglátogassa. Nem adták meg a szabadságot. Ekkor ő nagyon fel volt lúzadva és ki akart ugrani a második emeletről. Ezért fegyelmit írtottak ellene s a fegyelmi határozatát késő este tudatták vele és azt mondták, ha azonnal nem takarodik az intézetből, a rendőrséggel toloncoltatják el. Kérte, hogy csak reggelig engedjék ott maradni, azt sem engedték meg.

Jellinek keféköztömester azt mondta, hogy ő csak törvényesen dorgálta meg Mohos Gizit és soha nem intézett ellene erkölesten merényletet. Az igaz, hogy Mohos Gizit engedetlenség miatt kitétték az intézetből, de arra rá szolgált, mert engedelmem nélkül ment fel a szobájába, és fegyelmenek kell lenni. (Derűtség.) Ezután dr. Sacher Róbert esküdt áll fel és intéz kérdéseket a főma-

gánvádlóhoz és tanukhoz, majd egy harmadik esküdt is, mindketten az egyesületben történtek felől. A tanuk vallomása a tényállítást igazolta. Felolvasták a fegyelmi határozat ítéletét is, amely tudvalevőleg Vitár Rezsőt felmentette. A kérdések feltevésére került ezután a sor s a bíróság mind a négy inkriminált cikkre külön feltette a rágalmasz és mind a négyre külön a becsületsértés kérdését.

Dr. Schwáb Nándor, a főmagánvádló jogi képviselője, majd Imrédy Kálmán főmagánvádló szólt. Ezután Fényes László utalt arra, hogy negyedikben állították a bíróság elé, háromszor már el is ítélték anélkül, hogy súlyos és sok állítását bizonyítani megengedték volna. Ha a többi negyvenöt tanut kihallgatták volna, akkor az egyesületnek összes botrányos állapota kiderültek volna. Az esküdtbírók rövid tanácskozás után mind a négy rágalmasz és mind a négy becsületsértésben nem vétkesnek mondta ki Fényest és ezen az alapon a bíróság felmentette őt és a büntügyi költségek megtérítésében Imrédy Kálmán főmagánvádlót elmarasztalta. Az ítélet jogerős.

§ Bauer Endre szabadlábba helyezése. A negyedmillió bankcsalás ügyében dr. Szlavék Ferenc vizsgálóbíró ma órák hosszáig tartó kihallgatás alá fogta Bauer Endre siklósi szállodatulajdonost, akit a rendőrség a Ryhliczky Zoltán és Bauer-Bajor Lajos által elkövetett negyedmillió bankcsalás ügyében letartóztatott. Bauer Endre kihallgatása alatt védője, dr. Blauner Mór, a Bauer Endre által fivérével, Bauer Lajostól kölcsönvett 10.000 koronának nem fedezett részét, ötezer koronát bírói letétbe helyezte azzal, hogy az esetre, ha Bauer bűnösségét megállapítják, ezt az összeget a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kártalanítására fordítsák. A kihallgatás befejezése után a vizsgálóbíró Bauer Endre szabadlábba helyezését rendelte el. A kir. ügyészség a vizsgálóbíró szabadlábba helyezést elrendelő végzése ellen felfolyamodással élt. — Ujpestről késő éjjel egy főpinczér felhívta a főkapitányságot és tudatta, hogy Bauer-Bajor Lajos, az eltűnt bankcsaló ott rejtőzködik. A rendőrségről azonnal kiment Ujpestre néhány ügyes detektív, de nemsokára jelentették, hogy a nyom hamisnak bizonyult.

§ Vád alá helyezett szövetkezeti igazgató. Aradról jelentik: Az aradi ügyészség vádiratára a törvényszék vádtanácsa ma vád alá helyezte Mihálik Bélát, az aradi bórripari szövetkezet volt igazgatóját, ki nagyobb összegeket sikkasztott és üzleti váltókat hamisított.

SPORT.

() Magyarok győzelme Münchenben. Vasárnap délután Münchenben a Münchener Maenner Turnverein pályáján 5000 főnyi közönség előtt szerepelt először a legjobb magyar tizenegy Németország válogatott csapata ellen. A közönség körében volt a mérkőzésen Alfons bajor herceg és gróf Horn hadügyminiszter is. A matchet a magyarok realis játék után 4:1 arányban nyerték meg. A csapat és a mezőny két legjobb embere: Rumbold és Sebestyén volt. Előbbi hatalmas felszabadító rugásaival és biztos kapcsolásaival, utóbbi pontos centerzéseivel a német közönség kegyét is megnyerték. Kitűnően játszott továbbá Biró, Csüdör és Kertész II. Schlosser elemében volt, és két gólját a legszebbek közé tartozik. Payer és Borbás azonban indiszponáltan játszottak. A német csapat legjobb része a fedezetor volt. A csatárok közül Worptitzki vált ki ügyes játékával. A leggyengébb emberek a csapatnak a kapus volt, de a kapott gólokat nem védhette. Az első félidő 20-ik percében Sebestyén egyéni támadása révén szerzik meg a magyarok a vezetést, míg a második gólt a 44-ik percében Schlosser rugja. Félidő után a 3-ik percében Worptitzky rugja a németek egyetlen góját. Majd Bodnár és Schlosser négyre szaporítják a magyarok góljainak a számát. Biró Meisl Hugó volt.

Legujabb biztos gyógyásványviz-kura!
Igyék csak kén- és lítiumtartalmu

gyógyi gyógy- és borvizet

Vese-, gyomor-, ezukor-, bélrenyheség, epéköbajknál biztos gyógyhatásu. Megrendelhető:
Kronoldorf Kutvállalat
Budapest, V., Zoltán-utca 10. Telefon 34-78.

Bodnár Antal

szücsmester
BUDAPEST,
V., Nádor-utca 17.

Ajánlja saját műhelyben készült szűcs- és szőrmeárult. Megrendelések és átutalások a legszolidabb árért a legujabb divat szerint eszközöltetnek. Téli ruhák molykár elleni megóvására elfogadtatnak.

C1
19
10

Ke

Az
pénztár
és a F
nak al
kezdte
mányh
lyezen
gassa
mén 50
az első
mogass
kereske
ként m
létesít
A s
vásárlá
burgi u
Általán
sült ber
Sohaun
vener
típai u
óta foly
vezettek
minczek
tizenkét
melyke
körülbel
erdő, me
faipar-t
igen ért
Általán
Faterme
vétélár
rozását
ner Bar
részeről
hogy a
előlegez
megneve
felelő be
A p
zal a p
valóság
áll a jé
állása.
pénzaján
tás. Az
ronával
váltótá
hoz képe
kimutat
don alul
banknek
ultimóra
Lunk, ha
a helyzet
státusa
Bank m
emelte f
tulajdon
Bankot
met jery
mert ál
ben kam
a Német
togasson
előtti r
zavarokat
követné
Bankot.
1911. dec
Bank
érez-észle
975.873.00
(+5.191.0
267.846.00
galom 54
Széc
Hazai Ba
szerint az
tani Széc

Reg
Hasz
nak e

KÖZGAZDASÁG.

Az amerikai magyar bank és a postatakarék-pénztár. Jelentettük már, hogy a Leszámitolóbank és a Hitelbank Amerikában új bankot szándékoznak alapítani. Az új bank még formán meg kezdte működését, már is azért folyamodott a kormányhoz, hogy a Postatakarék-pénztár útján helyezzen el ott egy millió korona bététét és támogassa a bankot azzal is, hogy első berendezéséjébe 50.000 koronát engedélyezzen, továbbá, hogy az első öt év alatt bizonyos nagyobb összeggel támogassa. Ez ügyben legközelebb értekezlet lesz a kereskedelmiügyi minisztériumban. A bank egyébként megalakulása után hat fiókot szándékozik létesíteni Amerikában.

A schauburg-lippei hercegi uradalmak megvásárlása. A Schaumburg-Lippe hercegi bükkerburgi udvari kamara között egyrészt és a Magyar Általános Hitelbank, valamint a vele e célra egyesült berlini Dresdner Bank között másrészt a Schaumburg-Lippe uralkodó herceg mintegy hetven ezer katasztrális holdból álló virovitici és szlatinai uradalmainak értékesítése iránt hosszabb idő óta folytatott tárgyalások végleges megállapodásra vezettek. Az uradalmak részei, körülbelül harmincezer katasztrális hold szántóföld és mintegy tizenkétezer katasztrális hold fiatal tölgy-erdő, melyeket gróf Draskovich Iván vett meg, továbbá körülbelül huszonegyezer katasztrális hold bükk-erdő, melynek értékesítésére nézve a Magyar-német faipar-társasággal létesült megállapodás, végül igen értékes öreg tölgy-erdők, melyeket a Magyar Általános Hitelbankkal szoros kapcsolatban levő Fatermelő-részvénytársaság vásárolt meg. Az egész vételár 43,5 millió korona. Az egész üzlet finanszírozását a Magyar Általános Hitelbank és a Dresdner Bank látja el. E művelet a pénzügyi részéről saját tőkének lekötését nem igényli, mint-hogy a területek megvételehez szükséges összegek előlegezésével a hercegi udvari kamarának a megnevezett két bankintézetnél elhelyezett megfelelő betéte áll szemben.

A pénzügyi helyzete és a jegybank állása. Azal a pénzügyi feszültséggel szemben, mely már valósággal állandósulni látszik, és ellentétben áll a jegybanknak december 15-éről ma publikált állása. A pénzügyi viszonyok ugyan általában a pénzajánlat és a jegybanknál is csökken a benyújtás. Az adóköteles bankjegyforgalom 54 millió koronával csökkent, körülbelül ennyivel kisebb a váltótárca is a megelőző, december 8-iki álláshoz képest. Végre tehát a jegybanknak egy olyan kimutatása, melyben a váltótárca már a milliárdon alul van. Csak rövid ideig lesz azonban a jegybanknak ilyen aránylag kedvező kimutatása, mert ultimóra tömeges benyújtás várható. Nemcsak nálunk, hanem a német piacon is tökéletesen ilyen a helyzet. A német jegybanknak medő decemberi státusa még napvilágot ugyan nem látott, s a Szász Bank ma már egy fél százalékkal 5 1/2 százalékra emelte föl hivatalos rátáját. Ezzel megelőzte a tulajdonképeni anyaintézetét, a Német Birodalmi Bankot. Óriási várakozással tekint a piac a német jegybank kimutatására és főtanácsulása elé, mert általában az a nézet, hogy már ebben az évben kamatlábemelés nem lesz. Kíváncsok is, hogy a Német Birodalmi Bank meglepetéseket ne tartogasson a pénzügyi számára, mert az ultimó előtti rátaemelés a zárlatnál előre nem látható zavarokat idézne elő. A mi jegybankunk is nyomán követné a kamatláb emelésben a Német Birodalmi Bankot. Különben az Ország-Magyar Bank állása 1911. december 15-én a következő volt:

Bankjegyforgalom 2288.771.000 (-34.065.000), érczárászat 1.634.270.000 (+3.945.000), váltótárca 975.673.000 (-52.967.000), lombard 107.161.000 (+5.191.000), azonnal esedékes tartozások 267.846.000 (-5.227.000), adóköteles bankjegyforgalom 54.500.000 (-33.010.000) korona.

Szécsi Pál a Hazai Bank igazgatóságában. A Hazai Bank legközelebbi közgyűlésén értesülésünk szerint az igazgatóság tagjai sorába fogják választani Szécsi Pált, az intézet ügyvivő-igazgatóját.

A lédeczi cementgyár közgyűlése. A lédeczi portlandcementgyár részvénytársaság december 15-dikére rendkívüli közgyűlésre hívta össze részvényeseit. A közgyűlésen akarták tárgyalni az igazgatóságunk a beocsini cementgyári unió által történt megállapodásra vonatkozó javaslatot. A közgyűlés azonban nem volt határozatképes s decz. 28-ikára új rendkívüli közgyűlést hívtak össze, amelyen megválasztják az igazgatóság és felügyelőbizottság új tagjait. Az igazgatóságba beválasztják a Beocsini Cementgyári Unió delegáltjait.

A Lujza-gőzmalom új vezérigazgatója. A Lujza-Gőzmalom R.-T. igazgatósága Déry Izidor mostanában elhunyt vezérigazgató helyébe — amint jeleztük — Hirschler Marcellt nevezte ki a társaság vezérigazgatójává.

Balatonfüred új bérloji. Balatonfüred a legközelebbi jövőben egészen át fog alakulni. Tulajdonosa: a tihanyi apátság, amely patriarkálisán kezelte, bérbeadta egy részvénytársaságnak. A részvénytársaság új szállókat s szivabajosok részére való szanatóriumokat épített, a régi szállókat átalakította, a fürdőket megnagyobbította s a telepet villamos világitással, vízvezetékekkel és csatornázással látja el. A részvénytársaság, amelynek pénzügyi szervezését gróf Zichy Géza Lipót, orvosi részét pedig Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem közegészségügyi és balneológiai tanára vezeti, már az első években három millió koronát fog befektetni építkezésekre. A beruházások tervét már meg is tárgyalták dr. Hajdu Tibor panonnalmi főapáttal és Halbk Cyprián tihanyi apáttal, a fürdőtulajdonos szent Benedek-rend képviselőivel. A részvénytársaság alakulása már javában folyik, karácsony után megtartják az alakuló közgyűlést.

A Magyar Bank új üzlete. A Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T. megszerezte a Hódmezővásárhelyen székelő Kálmán Zs. és Társa gépjárat. A gyárnak nagy kivitele van Oroszország, Románia, Bulgária sőt Ausztriába is. A bank szerződésileg lekötötte a cég külföldi rendeléseit, elvállalta a cég vezérigazgatóját a külföld számára is. A bank minden évben 2—300 darab mezőgazdasági gépnek fix számlára való megvásárlására kötelezte magát.

A Magyar Pamutipar Részvénytársaság szűkítése. A Magyar Pamutipar Részvénytársaság legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét leszállítja 724.800 koronára, miután a vállalat évek óta veszteséggel dolgozik s alaptőkéjének jórésze elveszett. Együttal azt is elhatározta, hogy 3188 darab, egyenként 400 korona névértékű új részvény kibocsátása által kétféle millió koronára emeli föl az alaptőkét. A mostani részvényeseknek az új részvények átvételére az elővételi jogot oly módon biztosították, hogy minden négy lebélyezett, illetőleg összetett régi részvénynek tulajdonosa a részvények névértékének, azaz darabonként 400 koronának 1912. január hó 2-án történő lefizetése ellenében hét új részvény átvételére jogosult.

Újabb provizórium az Adria Tengerhajózási R.-T. szerződésében. Ismételtelen jelentettük már, hogy a kormány beható tárgyalásokat folytat az egyes tengerhajózási vállalatokkal az új szerződések tárgyában. Így az Adria Tengerhajózási R.-T.-gal a tárgyalások ugyan már jelentékenyen előrehaladtak, mindazonáltal nem vehető kiállításba, hogy ezen új szerződés a jövő év végéig, amikor a múlt évben egy évre kiterjesztett meghosszabbítási jog véget érne, teljesen elkészíthető és letárgyalható legyen. Ezért Beöthy László kereskedelmi miniszter ma javaslatot nyújtott be a képviselőházhoz, amely szerint az Adria m. kir. tengerhajózási r.-t.-gal 1900. évi december 11-én kötött és az 1901. évi VII. t.-cikkkel módosított szerződés, mely az 1910. évi XX. t.-cikkbe iktatott egyezmény szerint az 1912. év végéig meghosszabbított további egy évvel, vagyis 1913. december 31-ig meghosszabbítatik. Ehez képest az 1901. évi VII. törvénycikk 2. szakaszában a törvényhozásnak fenntartott azon jog, hogy a társulattal kötött szerződést további tíz évre, tehát 1923. év végéig meghosszabbíthassa, az 1912. évi december hó 31-ig lesz gyakorolható. Az 1910. évi december hó 11-én kötött szerződés meghosszabbítása a társaságra kötelezővé válik, ha 1912. évi december hó 31-ig erről a kormány által értesít-

etik. Ezen esetben a társaság köteles, ezen szerződés 7. szakaszának a) pontjában kikötött tíz hajó közül még hátralevő két hajót, egyenként legalább 3500—3500 tonna hordképességgel az 1914. év végéig beszerezni és ezenfelül fel kell vennie a szerződés 7. szakaszának b) pontjában foglalt hajóbeszerzési kötelezettségek is. A szerződés illetően meghosszabbításának célja a múlt évben is az volt, hogy a törvénycikkben fenntartott jog az Adria-társasággal már a múlt év folyamán tárgyalás alá vett új szerződés véglegesítéséig sértetlenül megővassék és a törvényhozás akkor, midőn az új szerződés tárgyalás alá kerül, a szükséghez képest ezen jogszabvány szabad érvényesítésében gátolva ne legyen. Ennek fogva a helyzet a fennfoglalt körülmények között teljesen azonos azzal, mely az Adria szerződésének az 1910. évi XX. törvénycikkkel történt meghosszabbítását a múlt évben szükségessé tette. A fentebb részletesen kifejtett indokból ennél fogva elkerülhetlennek vált, hogy a törvényhozás jogának csorbitatlan megővése végett az Adria 1900. évi szerződése az ahoz fűződő meghosszabbítási jogszabvánnyal együtt egy újabb évre kiterjesztéséig. E végből az Adria-társasággal a most előterjesztett törvényjavaslatba foglalt új egyezmény létesített, mely egyezmény az annak 2. szakaszában foglalt kikötés szerint az Adria-társaságot az általa történt aláírás folytán máris kötelezi. Ami az új egyezmény szövegét illeti, az erdemileg teljesen azonos az 1910. évi XX. törvénycikkkel jóvá hagyott egyezmény szövegével; a határidők egy évi kitolásával járó szükségessé változások az egyezmény szövegében minden egyéb módosítás nélkül vezetettek át. A képviselőház a beruyított javaslatot legközelebb tárgyalni fogja és az új szerződés is rövidesen a Ház elé kerül határozathozatal céljából.

Mérnökök és a dalmát vasút. A Magánmérnökök Országos Szövetsége igen népes rendkívüli választmányi ülést tartott vasárnap délután Kubik Gyula elnöke alatt. A rendkívüli választmányi ülésre az a körülmény szolgáltatott alkalmat, hogy Beöthy László kereskedelmi miniszter legutóbbi parlamentári beszédében már a jövő tavaszra kiállításba helyezte a magyar-dalmát összekötő vasút építési munkálatainak megkezdését. A választmányi ülésen általánosan az a felfogás jutott kifejezésre, hogy ezt a munkát a közérdek követelményeinek kielégítése mellett kizárólag az iparpártolásra szóló 1907. III. toz., illetőleg az ennek alapján kiadott közszállítási szabályzat szerint, nyilvános versenytárgyalás útján lehet csak munkába adni.

A Délnémet-Dunagőzhajózási Társaság részvényei. Mint Bécsből jelentik, az államadósságokat ellenőrző bizottság ülésén Czevik elnök elnöke alatt tárgyalásra került a délnémet Dunagőzhajózási társasággal kötött szerződés, amelyet még Weiskirchner kereskedelmi miniszter idejében kötött meg a kormány. Ennek a szerződésnek értelmében az államkincstár átvette a társaság 21-rom ezer darab részvényét 4,5 millió korona értékben, hogy tarifapolitikai szempontból függetlenítse magát a társaságtól. Az üzlet nagyon kedvezőtlennek látszott s az akkori kereskedelmi miniszter az új szerződést nem hozta az államadósságokat ellenőrző bizottság tudomására. Abban állott a pénzügyi művelet kedvezőtlen volta, hogy az új vállalt adósság kamatára 4% százalékkal, illetőleg 5 százalékos bankkamattal mellett 4% százalékkal volt magasabb a jegybank kamatlábánál. A szerződés létrejövetelekor az államadósságokat ellenőrző bizottság azonnal tiltakozott és átírt a pénzügyminisztériumhoz, hogy terjesztesse a bizottság elé az egész szerződés irásos anyagát. A felszólításnak most tett eleget a pénzügyminisztérium, átküldte a bizottsághoz a szerződéses tárgyalásoknak s magának a szerződésnek minden részletére vonatkozó irásos aktáját s ezek fölött beható vita volt a bizottság ülésén. Egyhangúan az a vélemény jutott kifejezésre, hogy a pénzügyminisztérium álláspontja tarthatatlan, mert az közömbös és nem jó-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Hazánálta valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

ket számításhoz, hogy a társaság üzemmenete kedvezően alakult, az államadósság e részének kamatterhei mégis túlságosan súlyosak. A bizottság nem vette tudomásul a pénzügyminisztérium átiratát s úgy határozott, hogy jelentést terjesszen a birodalmi tanács elé. Az államadósságokat ellenőrző bizottságnak az az álláspontja, hogy ezt a pénzügyi műveletet csak egy módon lehet jóvátenni, nevezetesen úgy, ha a kezrelő társaságnál függő adósságot az államkincstár teljes összegében és azonnal törleszti.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta meg az Országos Erdészeti Egyesület évi rendes közgyűlését. Dr. Bedő Albert elnök megnyitván a közgyűlést, melegen üdvözli a megjelenteket s egyúttal bejelentéssel bízta Pánffy Dező volt elnök halálát, kinek élevesztésénél érdemei vannak az egyesület felvirágztatása terén. Érdemeit a közgyűlésen erre hívott férfi fogja kellőképpen méltatni. Ezután Bund Károly titkár ismerteti az egyesület múlt évi működését. A jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette. Elhatározták egyúttal, hogy feliratilag üdvözlék gróf Serényi Béla földművelésügyi minisztert, kinek nevében Bartók József államtitkár megígéri, hogy az erdészek a földművelésügyi kormány részéről a legmelegebb pártolásra számíthatnak. Ezután az új tisztikar megválasztására került a sor. Pécs Kálmán a szavazás eredményét. Az egyesület elnökévé egyhangúlag Tallián Béla v. b. t. t. volt földművelésügyi minisztert választották meg. Alelnökök lettek dr. Bedő Albert és Horváth Sándor. Végül a számadásokat hagyják jóvá, az indítványokat tárgyalják és Horváth Sándor elnök indítványára elhatározták, hogy táviratilag üdvözlék az új elnököt megválasztatása alkalmából.

Az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár Kassán. Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár — hír szerint — affiliálni fogja a Kassai Népbankot, amely most 600.000 koronáról 900.000 koronára fogja alapítókjéét felelni. Az újonnan kibocsátásra kerülő részvényekből 1000 darabot fog átvenni az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár.

Millió bukás Milánóban. Az olasz E. F. Ferruzzi-féle szövő- és fonógépgyár fizetési tevénsége jelentett be. A cég passzívai másfél millió lírára rugnak. Egyedül a lyoni piac 800.000 frankkal károsodik. A bukott gyárnak fiókjai vannak Magyarországon, Montenegroban és Albániában.

Alapítóemelések Hódmezővásárhelyen. A Hódmezővásárhelyi Takarékpénztár elhatározta, hogy 1.5 millió korona alapítókjéjét felméli 3 millióra, eddigi 1000 korona névértékű részvényeket kicseréli 5 darab 200 korona névértékű részvényekkel. Az új részvények árfolyam 350 korona. — A Hódmezővásárhelyi Népbank a napokban tartott közgyűlésén jelenlegi 750.000 korona alapítókjéjét egy millióra emelte fel 500 darab 200 korona névértékű részvény kibocsátásával 600 korona árfolyamon. — A Hódmezővásárhelyi Központi Takarékpénztár pedig a jelenlegi 800.000 korona alapítókjéjét felemeli 1.600.000 koronára. 1000 darab 800 korona névértékű részvénynek 1000 korona árfolyamon való kibocsátásával. Az új részvények jelentékeny részét a Belvárosi Takarékpénztár R.-T. veszi át.

A Mercor Londonban. A Mercor Bank és Váltóüzlet R.-T. bécsi főtelepe érdekelt összebe lépett a londoni Neumann Alfréd és Társaság jöhrnévű tőzsdézőjével.

Bankháború Lugoson. Erős harc foltt hónapokon át két lugosi pénzintézet között. A Krassói Takarékpénztár meg akarta szerezni a Lugosi Népbanknál a majoritást és ezért titokban vásárolta annak részvényeit. Mikor ezt a Népbank vezetői észrevették, rendkívüli közgyűlést hívtak össze, melyen az alapítóknek 800.000 koronával 2 millió koronára való felmelését határozták el. Ehhez a tranzakcióhoz megnyerték az Országos Központi Takarékpénztárt is, mely a kibocsátott 4000 darab 200 koronás részvényből 3000 arabot vett át. A Krassói Takarékpénztár így módon már meghiusultnak látta akcióját, miért is megfellebbezte a közgyűlést és különböző alaki kifogások felsorolásával a közgyűlés határozatainak megsemmisítését kérte a törvényszéktől. A törvényszék helyt adott a panaszknak s a rendkívüli közgyűlés összes határozatait megsemmisítette. Az ügy a tárgyhöz került, mely a napokban hozta meg döntését, mely megsemmisítette a törvényszék ítéletét s a közgyű-

lés összes határozatait érvényeseknek jelenti ki. — Ezzel aztán biztosítva van a Népbank függetlensége is. A Lugosi Népbank 1888-ban alakult s 1910-ben 800.000 korona alapítókje mellett 178.846 korona nyereséget ért el, miből 25 korona osztalékot fizetett a 200 korona n. é. részvények után. A Krassói Takarékpénztár, mely az OMB-nak is mellékhelye, 1880-ban alakult. A múlt évben alapítókjéjét egy millió koronáról 3.200.000 koronára, majd 4 millió koronára emelte föl. Az 1910 évi mérlege egy millió korona alapítókje mellett 302.981 korona nyereséget tüntet föl, amiből 36 korona osztalékot fizetett.

Fizetési képtelenségek. Jónás Illés és fia kocsialkatrész-gyáros Budajten, fizetési képtelen. A csődbejutott Hütter és Moser pápai vaskereskedő cég egyezsége törökországi és hitelezőinek a Vas megyei takarékpénztár által fizetendő 40 százalékot ajánl. — A temesvári törvényszék elrendelte a csődöt a Molnár és Mátrai temesvári ponyvaszák és kötélgyártó cég ellen.

A losonci bukáshoz. Kohn Lipót losonci lisztnagykereskedő bukásával kapcsolatban megírta, hogy Kohn Lipót — a többek között — Schwarz Bertalan mikolozsi ügynöki-cégnek is tartozik 62.000 koronával. Schwarz Bertalan most felkérte lapunkat annak közlésére, hogy miután ő ügyleteket a saját személyesen nem köt, csupán cégeket képvisel, emellett Kohn Lipót neki nem is tartozhat, hanem Kohn Lipót csupán az ő általa képviselt kereskedelmi cégeknek tartozik. Schwarz érdekeltsége csak a tény, hogy az általa képviselt cégeknek a fizetési képtelenségért egy bizonyos százalékos delkedményt visel.

A Nemzeti Baleset-Biztosító Részv.-Társaság folyó év november havában 731 drb balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálra 6.556.900 kor., rokkantság esetére 10.282.900 korona és mulokony keresetképtelenség esetén 3102 korona napikártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a f. év január hó 1-től november hó végéig terjedő időszakban 8176 ajánlatot kötvényesített és pedig 68.601.533 kor. halálra, 110.616.938 K rokkantság esetére és 32.214 korona mulokony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, december 18.

A készáru piacra ma kedvtelen volt a hangulat. Kielegítő kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, keveset vásároltak és rossz árakat ígértek. Emellett nagyon nehézkesen indult meg a forgalom és később sem tudott megélni. Mindössze mintegy 11.000 q buza kelt el a tegnapi előtti áraknál 2 és fél fillérrel olcsóbban. A lekrágább eladási ár 12—12¹/₂ és fél korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.56 korona 78.5 kilós dunaföldvári buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs és a zab változatlan, a tengeri szilárd. Forgalmába került: 100 q rozs 9.90 koronás áron, 300 q zab 9.25—9.75 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet nyugodtan és körülbelül a tegnapi zárlat jegyzéseivel indult meg. A forgalom folyamán, amely mindvégig egészen szűk korlátok között mozgott, kezdetben a kulisz vásárlásaira kissé szilárdult az irányzat, később azonban ugyancsak a kulisznak minden erőlködése dacára is túlsúlyra került a kínálat, mire aztán a mai pár filléres emelkedés hamarosan veszendőbe ment. Az áprilisi buza 11.74 koronán indult, nyomban 11.72-re gyengült, aztán 11.78-ig emelkedett, majd ismét 11.74-ig gyengült és zárlatkor 10.27 koronán maradt. Az áprilisi zab 9.70 koronán indult, 9.71-re javult és zárlatkor 9.68 koronán maradt. A májusi tengeri 8.52 koronán indult, 8.51 és 8.55 között ingadozott és 8.52 koronán zárult. A szombati zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az áprilisi buza és az áprilisi rozs 1—1 fillérrel, a májusi buza 2 fillérrel gyengült, ellenben az áprilisi zab és a májusi tengeri 1—1 fillérrel javult.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kéző volt:

Buza	híls	ára 100 kg.	híls	ára 100 kg.
Tiszavidéki, uj	75	—	79	23.25—23.60
"	76	—	80	23.45—23.80
"	77	—	81	23.55—23.80
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, uj	75	—	79	23.—23.40
"	76	—	80	23.3—23.65
"	77	—	81	23.40—23.75
"	78	—	82	—
Pestvidéki, uj	75	—	79	23.10—23.50
"	76	—	80	23.35—23.70
"	77	—	81	23.55—23.80
"	78	—	82	—
Bánsági, uj	75	—	79	23.25—23.60
"	76	—	80	23.45—23.80
"	77	—	81	23.45—23.75
"	78	—	82	—
Bácskai, uj	75	—	79	23.15—23.50
"	76	—	80	23.35—23.70
"	77	—	81	23.—24.05
"	78	—	82	—
Rozs I. rendű uj	—	—	—	19.95—20.15
középmínőségű uj	—	—	—	19.70—19.95
Arpa takarmány I. rendű	—	—	—	18.90—19.30
II.	—	—	—	18.50—18.80
Zab I. rendű	—	—	—	19.60—20.80
II.	—	—	—	19.—19.40
Tengeri belföldi uj	—	—	—	19.40—19.10
Köles	—	—	—	—

Kötöttet:
 Buza, Tiszavidéki 1400 q 82 k 24.20 K, 150 q 81 k 24.20 K, 500 q 80 k 24.25 K, 100 q 80 k 24.25 K, 600 q 80 k 24.05 K felső, 300 q 78.5 k 23.40 K úszkös.
 Fejérmegyei: 150 q 79.5 k 23.95 K.
 Pestvidéki: 200 q 79.5 k 23.65 K, 270 q 78.5 k 23.65 K, 100 q 79 k 23.65 K, 200 q 78.5 k 23.65 K, 100 q 77.5 k 23.70 K.
 Bánsági: 400 q 79 k 23.90 K.
 Bácskai: 3200 q 78.8 k 23.60 K.
 Dunaföldvári: 2000 q 81 k 23.92 K, 550 q 81 k 23.80 K, 250 q 78.5 k 23.10 K úszkös.
 Tolnai: 2750 q 79 k 23.40 K.
 Rozs: 100 q 91.80 K.
 Zab: 100 q 19.50 K kpl., 100 q 18.50 K dohos, 100 q 19.40 K kpl.
 Lucerna: 55 q 107— K kpl.
A határidőpiacra köttetett:
Délelőti:
 Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:
 Buza 1912 Áprilisra 11.74—75—72—79—74—
 Májusi buza 11.63—64—62—61—
 Rozs Áprilisra 19.29—28—31—27—

Budapesti Szanatóriumok és Gyógyító Intézetek Egyesülete.

A) Intézetek bejáró betegeknek.

Dr. Glück Tibor Asthma-gyógyintézet és Inhalatórium VI. ker. Andrássy ut. 67. Bejáró és bennlakó betegek részére. (Körönd)

Dr. Hőnig Izse A vilámozás minden nemű (Eüke-vilámozógyógyító és Röntgen-Intézet) V. Arany (földök stb.) Bejáró és bennlakó betegek részére. Tel. 102-39. Hétfő, kedd- és anyaszerdákot ellen.

Dr. Glück-féle vizsgyógyintézet és szanatórium Varasligeti fasor 11. szám. **Vizsgyógykezelés, szénasavas fürdők, masszázs, elektroterápia.**

Inhalatórium a Dr. Jakob-féle Liget-Szanatórium-ban VI., Nagy János-u. 47. szám. **Inhalációs Kezelés.** Pneumatikus kamra, sürtető és ritkított levegő, szőlő- és gyógyszeres betétegrés.

Dr. Justus bőrbajokat gyógyító és szénasavas vizsgyógyintézet és szanatórium Károly-körút 14. **Szénasavas gyógyítás, röntgen, forrólevegő-fürdők, kozmetikai műtétek.**

Dr. Pajor Inhalatórium Vas-utca 17. **Asthma-gyógyintézet Pneumatikus kamra, szőlő- és gyógyszer-betétegrés.**

Dr. Reich Miklós Mechanikai-gymnasziúka, testgyógyintézet és vizsgyógyintézet Budapesten **Mezítés, masszázs, szénasavas fürdők, elektroterápia, vizsgyógyintézet, villamos és vizsgyógyintézetek.**

Dr. Roth orvosi és vizsgyógyintézet és szanatórium **Testgyógyintézet automata készülékkel a csontvelővel. Svéd torna. Testgyógyintézet, Stefánia-ut. 65. vagy ismét-gyógyintézet láb fent, az. Bencsik-utca.**

Dr. Schiff Kálmán Testgyógyintézet, svédgymnasziúka, gép-torna, speciális gyermek-torna, masszázs, forrólevegő-vilányfürdő. **V., Nagykereszt-szeca 26.**

B) Intézetek bennlakó betegeknek.

Dr. Jakob-féle Liget-Szanatórium VI., Nagy János-u. 47. **Diéta, diagnosztikus, fizioterápiás intézet belbetegek, légbetegek, szem-betegek, köszvényesek részére**

Dr. Mátrai Gábor Csonkabetegyek, vese, gyomor, bél- és egyetemi tanársegéd **Csonkabetegyek, vese, gyomor, bél- és egyetemi tanársegéd. Stefánia-ut. 65. szám. Hízaló-oványító kúra. Bejárók részére is.**

DR. PAJOR szanatórium **Belbeteg, légbetegek, sebészeti beteg osztályok.** VII., Vas-utca 17.

Dr. Batizfalvy-féle szanatórium **Vizsgyógyintézet, villamos kezelés, diéta-kezelés, hőfürdők, napfürdők, Hízaló-oványító kúra. Bejárók részére is.** VII., Aréna-ut. 82.

A tekeres kookaszáma: 152
 Készítette: 568
 Előhívás ideje: 1770

Kedd, december 19.
 Zab áprilisra 9.70-7-68
 Tengeri 1912 májusra 8.52-53-51-55-52

1 óra 30 percet zárulnak:

Buza áprilisra	11.71	75
Buza májusra	11.61	62
Áprilisi rozs	10.7	28
Zab áprilisra	9.68	69
Tengeri 1912 májusra	8.52	53

Budapesti gabonaforgalom.
 1911. december 17-től 1911. december 18-ig.
 Erkezett Elszállított
 méter mázsa

Buza	23199	4662
Rozs	1859	711
Arpa	8928	234
Zab	5268	3265
Tengeri	2566	8397
Liszt	3201	16582
Korpa	—	2312

Ertéktőzsde.

A mai tőzsdén a forgalom buzdítás hiányában teljesen pangott. A spekulánsok bevárták, vajjon mi történik a pénzpiacra. A vezető értékek ára lemorzsolódott. A zárlat kedvtelen. A helyi piac is renyhe volt. A készáruipiacon kötés alig volt. A déli tőzsde üzletlen volt, bár Berlinből szilárd jelentés érkezett. A nemzetközi piacon az osztrák hitelrészvény csökkent, a magyar ellenben keresett volt. A helyi piacc változatlan. A járadékpiacon üzletlen. A készáruipiacon kötés alig volt.

Az **előtőzsdén** kötetett: Osztrák hitelrészvény 647.75, Magyar hitelrészvény 848-849, Leszámitolóbank 576.50, Jelzálogbank 494-495, Rimamurányi részvény 675-675.75, Városi villamos 422-423, Közúti vasút 817-817.75, Magyar bank 701-701.50, Agrárbank 519-520, Magyar villamosági 492-492.50, Spódium 150-155.

A **déli tőzsdén** kötetett: Osztrák hitelrészvény 647-847.50, Magyar hitel 847.75-848.50, Koronajáradék prompt 90.20-90.25, Leszámitolóbank 576.25-576.50, Jelzálogbank 493-494.25, Rimamurányi 675.75, Városi villamos 422-422.50, Közúti vasút 815.50-816.75, Hazai sorsjegy 125.75-126, Magyar bank 701-703, Agrárbank 521.50, Kereskedelmi bank 4305-4312, Osztályországi 1800, Salgótarjáni 672-674, Magyar villamos 491.25-492, Spódium 150.50-155.

Az **utőtőzsdén** barátságosabb volt a hangulat. Az értékek ára helyi fedezés nyomán valamivel javult. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 647.75, Magyar hitelrészvény 848.50-849.25, Magyar bank 702.50.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, december 18. (Saját tudósítónktól.) A külföldi tőzsdék gyöngébb árfolyamokat jelentettek és mivel az időjárás hidegebbre fordult, az irányzat egy árnyalattal kedvezőbb lett, de csak buza és rozs javult 5 fillérrel, egyébként az árak nem változtak.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.45-12.80, bánáti és hácskai 12.25-12.55, mosoni és győri 11.90-12.20, felsőmagyarországi és déliavasuti 11.80-12.20, marchfeldi 11.60-11.65.

Rozs: felsőmagyarországi 10.60-10.80, csepeli 10.35-10.70, pestmegyei 10.60-10.80, déliavasuti 10.50-10.65, különféle magyarországi 10.45-10.65, marchfeldi 10.55-10.80.

Arpa: Morvaországi 10.75-11.50, marchfeldi 10.25-10.60, bécsvidéki 10.25-10.50, felsőmagyarországi 10.25-10.55, déliavasuti 9.50-10.25, maláta 9.75-10.30, takarmány 9.20-9.50.

Magyar tengeri 10.05-10.30, új 9.25-9.50. Cinquantin 10.10-10.40, új 9.50-9.80. Magyar zab válogatott 10.45-10.80 elsőrendű 10.35-10.60, közepes 10.10-10.40.

EGYETÉRTÉS

Royal szálloda
SZEGED
 80 SZOBA.
 KÖZPONTI FÜTÉS.
 MÉRSÉKELT ÁRAK.
 Tulajdonos:
DÁVID SÁNDOR
 vasuti vendéglős.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, december 18. (Magyar értékek zárlata), 4 százalékos arany-járadék 110.75 Tiszal és szegedi kölcson sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény 847.90 Magyar leszámitoló és váltó részvény 576.—, Rima murányi 673.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 539. —, Magyar koronajáradék 90.20, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyeresem.-kölc. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasútrészv. —, Magyar jelzálogbank 493. —, Magy. kereskedelmi bank 43.08

Bécs, december 18. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 százalékos papír-járadék 91.05, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.80, 1860-as sorsjegy 1585.—, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 325.20, Bécsi Bankverein 542.75 Osztrák-magyar bank 1985.—, Déli vasút 108.—, Dunagőzhajózási r.t. 1.30.—, Dohány részv. 317.—, Cs. k. arany (vert) 11.37. Német bankv. 117.82 Osztr. Lloyd 157.0 4.2 sz. ezüst jár. 91.05 94. 0 Osztr. koronajáradék 91.05, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 617.50, Union-Bank 624.50 Osztrák Länderbank 549.—, Osztrák magyar államvasu 726.—, Elbavölgyi vasút —, Alpesti részvény 855.26 20 frankos 19.14. Londoni váltóár 240.92. Lipótkohó 620.50 Török sorsjegy 239.05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 18. (Értéktőzsde.) A német és belga vaspiacról érkezett kedvező jelentések dacára a tőzsdéi új hét a pénzpiacra uralkodó nehézségek miatt kedvezőtlenül vette kezdetét, azonban az alapirányzat még mindig szilárdnak mondható, mert még mindig fennáll az a remény, hogy szász nemzeti bank által végrehajtott kamatlábemelés a német birodalmi bank nem fogja követni. Ennek következtében az árfolyamok általánosságban tartották magukat. Csak a bányáértékek piacán mutatkozott némi javulás, mert egyes vezető értékek iránt némi érdeklődés mutatkozott, azonban csak a Phoenix-részvények emelkedhettek a százaléknál többel. Baltimore-részvények, melyek szintén a százalékkal indultak magasabban, jó keresletnek örvendtek. Az üzlet későbbi menetében a forgalom és az általános helyzet semmiféle változást nem mutatott, annál kevésbé, mert a spekuláció már az ultimószabályozással volt elfoglalva. A készpénzpiac pari értékei csendesek, de tartottak. Nagyi pénz 4½-5 százalékos, ultimópénz 7%-7½ százalékos, magánleszámitolási kamatláb 5 százalékos.

Berlin, december 18. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyezték: 4.2 százalékos papír-járadék 91.80 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.40, osztr. hitelrészvény 203.— Déli vasút 19.— orosz bankjegyek 16.10, 4 százalékos új orosz kölcson 91.90, Discontó Commandit 191.40. Dinamittruszt 187.—, Harpeni 194.10 Unifikált török járadék 91.—, 4.2 százalékos ezüst jár 90.10. 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.60, Magyar koronajáradék 90.10. Osztrák-magyar államvasút —, Bécsi váltóár 847.75, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 294.20, Gelsenkircheni 199.50. Laurakohó 179.20.

Frankfurt, december 18 Zárlat. 4.20% papír-járadék —, 4 sz. osztr. ar.-jár. 97.52 Magy. ar.-jár. 92.45 Osztr. hitelint. részv. 203.25 Osztrák-magyar államvasút 150.32 Északnyugati vasút —, Bustieh radi vasút —, Londoni váltóár 204.02. Bécsi Bank verein 136.65 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcson 75.20, 4.2 százalékos ezüstjáradék 93.90. Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 89.95 Osztrák-magyar bank 142.40 Déli vasút részvény 19.— Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 847.75. Párisi váltóár 810.93, Union bankrészv. —

Hamburg, december 18. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 91.90, 1860. sorsjegy 181.—, Déli vasút 18.80 4 százalékos aranyjáradék 97.—, Osztrák hitelrészvény 203.25 Osztrák-magyar államvasút —, Olasz járadék 100.25, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 97.—

London, december 18 Angol consol 73.16

Páris, december 18. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 94.85. Osztr. aranyjáradék —, Magyar arany járadék 96.50, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 98.60 3 százalékos Olasz járadék 101.78. Déli vasuti elsőbbségi kötv. 523.50, 5 százalékos marokkói járadék 536.— 4 százalékos 1890. román kölc. 279.— 4 százalékos amort. románjár. 1905. 92.40, 5 százalékos orosz járadék 154.85 4 es fél százalékos 1909. orosz járadék —, 4 százalékos spanyol jár. 103.20 4 százalékos unifikált török jár. 90.25 Török sorsjegy 96.32 Török dohányrészvény 34.—, Osztrák földhitelintézet 200.50 Osztrák Länderbank 546.— Magyar jelzálogbank 530.— Banque de Paris —, Banque Ottomane 66.41, Osztrák-magyar államvasút 7.78, Déli vasút —, Meridionalvasút —, Hartman gépgyár —, Rio Tinto 8.60, Sucrerie d'Egypte 678.—, Tula 640.— Urikányi kőszén 73.—, Chartered 38.25, De Beers 175.— East Rand 84.—, Jagersfontein 482.— Trans. Lan Comp. 42.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 170.50, Váltó német piacokra (rövid) 42.75, Váltó Bécsre (rövid) 208.18, Váltó Belgiumra (rövid) 123.37 Olasz arany-váltó(rövid) 134, 8 Váltó Svájcra (rövid) 151.32 Csekk Londonra 91.16, Magánkamatláb 33-18.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyera	Finomított
Azonnali szállításra	74.—	82.—
Irányzat: Igen szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	67.—	68.—
Prágai „	65.—	65.50
Lembergi „	69.50	70.50

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	13.80-14.—
1911. decz-re	13.70-13.90
Durva korpa azonnali szállításra	13.70-13.90
1911. decz-re	1.60-13.80

Zsiradékok.

Disznózsír budapesti	154.—155.—
Szalonna.	
Városi 4 drbos	133.—134.—
3	134.—135.—

Kőbányai sertésniac.

(December 18. Magyar elsőrendű: Fialat nebez (páronkiut 320 kilogrammon felüli súlyban) 141-145 fillér. Fialat közép (páronkiut 251-320 kilogrammpig terjedő súlyban) 148-150 fillér. Közép (páronkiut 240-280 kgr.) 150-152 fillérig. Sertésniacsám: 1911. évi december hó 15. napján volt készlet 21275 drb. — 1911. december 16-17-én elhajtatott 500 drb. — 1911. december 16-17-én el-

Szandrik magyar ezüst- és fémárúgyár részv. társ.
 Budapest, IV. ker., Váci-utca 10.
CHINA-EZÜST, ALPAKKA
 Ezüst és alpaka evőeszközök, háztartási cikkek, likőr-észledek, mocca-készletek stb. disztárgyak nagy választékban.
 : Tiszta nikkel-főzőedények. ::
 Árjegyzék ingyen és bérmentve
 Nikkel-főzőedényekről külön árjegyzék.
 8894. Torta-állvány 20 kor., üveglappal 24 kor. Meovar avárimány! 16897 Magyar gyárimány! 8854. Állvány 40 korona. Ezüstözéseket jutányosan esztőlünk.

szállított 134 drb. — 1911. december 18. napjára maradt készletben 21641 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesszékfővárosi állatvásár és közbizomány igazgatóságától.) 1911. december 18. Előző napi eladatlan maradvány 1705 drb sertés, 55 drb süldő. Mai felhajtás 1037 drb sertés, 218 drb süldő, 5 drb malacz, összesen 2742 drb sertés, 273 drb süldő, 5 drb malacz. Eladatot 2237 drb sertés, 152 drb süldő. Mai maradvány 505 drb sertés, 121 drb süldő, 5 drb malacz.

Arjgyezsek. Zsirtertés. Öreg I. rendű 350 kg. felül ételsúlylevonással 138—142 fillér. Öreg II. rendű 280—350 kg. ételsúlylevonással 134—138 fillér. Fiatal nehez 300 kg. felül ételsúlylevonással 138—146 fillér. Fiatal közep 220—300 kg.-ig ételsúlylevonással 140—150 fillér. Fiatal könnyű 120 kg.-ig ételsúlylevonással 144—152 fillér. Hussterés könnyű 140—300 kg.-ig ételsúlylevonással 144—154 fillér. Süldő belöldi ételsúlyban 96—112 fillér. A vásár irányzata cénk. Az árak változatlank.

Budapesti juhvásár.

December 18. Felhajtott 176 drb juh. Arjgyezsek: Középmínőségű ürű 54 fillér. Kiverési juhok 40 fillér kgként. A mai vásárra csapán egy csapat csendes tokiyat hajtottak fel, melyet nap aron értékesítettek.

Bécsi vágómarhavásár.

December 18. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtott 2044 drb magyar, 674 drb galicziai, 750 drb németországi. Jéggyezsek kilogrammonként elősúlyban: Magyar hizótkör I-ső minőségű 90—96 fillér, kivételesen 100—104 fillér, II. minőségű 82—88 fillér, III. minőségű 76—80 fillér, galicziai hizótkör, I. minőségű 104—109 fillér, kivételesen 110—112 fillér, II. minőségű 96—104 fillér, III. minőségű 90—94. Német hizótkör I. min. 106—112 fillér, kivételesen 114—118 fillér, II. minőségű 94—104 fillér, III. minőségű 86—90 fillér, legelőtkör 76—83 fillér, bika 72—94 korona, tehén 70—90 korona, bivalyi 60—74 korona 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Inn, Duna, etc.), date (dec. 18, dec. 19), and water level (méter). Includes locations like Schárding, Passau, Linz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Pannónia, etc.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

329085/1911. sz. FIV.

HIRDETMÉNY.

Közölni tesszük, hogy rendkívüli forgalmi viszonyok miatt, a vasúti üzletszabályzat 75. szakasza (3.) 5. és a vasúti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14. cikkéhez tartozó végrehajtási határozomány 4. szakasza (3.) 2. pontjában foglalt jog alapján a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter utólagos jóváhagyásának fentartásával, a Zimony állomáson átmenő és a szerb állami vasutakra, valamint azokon túl rendelt teherútra — élő állatok, friss húsz, friss gyümölcs, friss zöldek és tojás kivételével — egy magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban, folyó évi december hó 17-től kezdve visszavonásig, a már érvényben levő díjszabáshoz szerzői fuvarozási és állandó jellegű póthatáridőkön kívül érvényesítendő 3 (három) napi póthatáridőt állapítottunk meg.

Budapest, 1911. december 16.

Az igazgatóság.

RIDIKÜL ÉS FINOM BÓRÁRU

gyári Papek József es. és kir. udv. szállító, bőr-ny. gyártnál, Bpest. Rákóczi-ut 15.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az északnyugati részek és a Dunántul kivételével mindenütt volt esapadék, melynek mennyisége a Nagy-Alföld északkeleti öleében, meg Erdély északi részsein a 10 mm.-t is meghaladta. A nyugati részekben estére derülés állott be és reggelre fagy keletkezett. A hőmérséklet maximuma 13 C. fok volt Fiumében, minimuma pedig —6 C. fok Tátrafüreden.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Tulnyomóan száraz idő várható gyenge éjjeli fagygyal. (Sürgönyprognózis: Száraz, éjjeli fagy.)

Table with columns: Állomás, Légnymó, A köhenshét, Célzás, Hőmér., etc. Lists stations like A. Salina, Ungvár, Kősmárk, etc.

Large table titled 'Budapesti értéktőzsdé' containing financial data, exchange rates, and market information. Columns include 'Mai záró ár', 'Pénz', 'Áru', and various market categories like 'Államadósság', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', etc.

Kedd, december 19.

EGYETÉRTÉS

17

**Jó étvágya lesz,
Ha DIANA-SÓT vesz!**

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának: dr. Forgó Lajos és dr. Odor Imre posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; dr. Asztalos Domokos és dr. Hajós Lipót posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; dr. Vogl József és Szék Odón posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; dr. Fodor Gyula posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; dr. Eperjessy József posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; Ferenczy Zsigmond posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; dr. Raichl Ignác posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; dr. Rábl Dezső, Bekényi Béla, Munkácsy Mihály, Schnébl János és Kopasz József posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; Kulina István posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; Stibel József, Vértés Dávid, Jezsik György, Róth Róbert, Brkljacic János, Dobray Kálmán, Horváth Ferencz, Kóta Ambrus, Melna Gyula, Pervu Aurél, Vas Vilmos, Józsa György, Somogyi Barna és Fábrián Jenő posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának; Braunstein József és Nagy Pál posta- és táviratnövekedésért felelős államtitkárságának.

A pénzügyminiszter Perényi Miklós adóhivatali főtitkárát a somorjai adóhivatalnál adóhivatali ellenőrre a tiszorfi adóhivatalhoz; Fülöp János komáromi adóhivatali díjnyelőket ideiglenes adóhivatali tiszté a somorjai adóhivatalhoz;

a posta- és távirat- és távbeszélő vezérigazgató: I. osztályú táviratnövekedésért felelős osztályba: Vintér Sándor, Szilva Gyula, Sin Sándor, Pogány Béla posta- és táviratnövekedésért felelős osztályba: Sáring László, Krizsán István, Obinger József, Blaha Ferencz, Fiedler Ferencz, Nádor Márton, Banesik Imre posta- és táviratnövekedésért felelős osztályba: Danus László, Gungl Béla, Szász Domokos, Starovecky József, Szalai József, Sipos Adorján, Zilahi György, Manasteriotti János, Perász Rezső, Kaszap Béla, Padó Béla, Nári Géza, Kovács Lajos, Hegedus Károly, Philipp Miklós, Peikert Emil, Vajthó Tivadar, Laping Miklós, Gruber Péter, Gál István, Sebastyen Miklós, Bouquet Kálmán, Deák Lajos, Szita Ernő, Bobrov József, Krupiczker István, Gerlei Emil, Tóth Lajos, Lepar Antal, Wachler Róbert, Tóth Károly, Péter Albert és Tomasi János posta- és táviratnövekedésért felelős osztályba: II. osztályú táviratnövekedésért felelős osztályba: Gál Lajos,

Rónai Lajos, Szepkó Árpád, Vécsei Sándor, Seregély Géza, Laczkó Géza, Winkler József, Sajatovics János, Frankl Alajos, Scholl Zsigmond, Wendörfer Géza, Hanák András, Kovács Lajos, Búszörmenyi Zoltán, Ábrí Károly, Losonczy György, Puhálak Mihály, Szepesi Dezső, Fekete János, Németh Ferencz, Schumann János, Tajthy József, Orbán Lajos, Sztrakos Pál, Róna Béla, Buezkó Pál, Moczár János, Frits Ferencz, Farkas Péter, Lányi Ferencz, Strasser Ferencz, Tarabics József, Pilinszky János, Józsa István, Janicec István, Nelhibel Oszkár, Husz Ferencz, Milánkovic Sándor, Molnár József, Szabó Gusztáv, Gegő Dávid, Strubert György, Olasz Imre, Schmitz László és Plander József postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 3. osztályú táviratnövekedésért felelős osztályba: Jeckl József, Szécsényi István és Kvaszinger Ernő postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 4. osztályú táviratnövekedésért felelős osztályba: Riemann Vilmos, Dittlich Zsigmond, Mathéisz Ferencz, Haizer Jenő, Máthé Lajos, Csajkás Bódog, Vaniss Ferencz, Sarkadi Lajos, Magas Károly, Nádor Károly, Kohn Salamon és Szűcs Sándor postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 5. osztályú táviratnövekedésért felelős osztályba: Kaeskö János, Kvasznitz Albert, Stadlmann Ferencz, Hetteszheim Ede, Titz János, Szőke Máttyás, Varga János, Breznia Lajos, Kolozsi Nándor, Wágner Pál, Stóffan Oszkár, Németh István, Beipert Vilmos, Choma József, Török Miklós, Batus András és Tömör Ferencz I. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 6. I. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: Gremperger István, Farkas Győző, Pessi Hímbert, Karló Imre, Mellicke Alajos, Paroszkay Miklós, Zachariás János, Szilágyi Dénes, Pévity István, Bauer Sándor, Kristóf Péter Pál, Barta Nándor, Bodor Károly, Lohász Géza, Leszek Lajos, Katona Székely Sándor, Hartmann György és Opel Dezső II. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 7. I. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: Szupits Sándorné, Nagy Gézáne, Balogh Izabella, Szabó Anna, Barcsay Erzsébet, König Veronika Jusztin, Cener Vilma és Tarkegy Aladár II. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 8. II. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: Pap Viktor, Belenta János, Rosenfeld Endre, Musits Gyula, Magyar György, Szénásfalvi István, Székely Gyula, Emmer Imre, Kiss Ferencz, Link Lajos, Stefánzky Béla, Valentin Károly, Albert Jakab, Farkas Mendel, Sztrakay Géza, Lechner Ferencz, Szlavik István, Stuber Gyula, Szaniszló Balint, Rostinger Sándor, Weiss Vilmos és Gerhardt János postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 9. II. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: Nagy Berta, Nedomácsy Domjáné, Sorozsievic Viktória, Papic Zora, Schnábel Etelka, Pubucsek Róza, Hagetter Jánosné, Katz Mihályné, Kolonits Béláné, Volits Gizella, Zoltán Olga, Szabó Gézáne, Bella Zselmira, Sybel Mária és Cserépy Sarolta Jolán postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 10. II. osztályú postatáviratnövekedésért felelős osztályba: Takács Lajos (kőbalkuti), Veres Pál, Csonka Gábor, Rusz János, Margitai József, Antal András, Mócz Jerotei, Dénes János, Gruden Vince, Boros Péter, Szakács István, Molnár József (kőbalkuti), Buk József, Csatlós István, Steuermann József,

Gál János, Ruber János, Kotora Mihály, Ratkovics József, Szaló Mihály, Welter Rezső, Szathmáry József, Ungrinov Szvetozár, Juhász István Imre, Buzsor Kálmán, Koszó János, Burghardt Mihály, Csernik József, Kiss Ferencz, Lenn István, Benya Mihály, Nedli Mátyás, Belec György, Cavic Péter, Galocic Döme, Keser János, Szigac-Kukina János, Ratkovic József, Vuicevic György, Sumichrast Nándor, Józsa Ferencz, Vukovic Milivoj, Starkoveski János, Trsan György, Szilágyi Milos, Mikita Lipót és Közeghy János postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 11. I. osztályú távirat- és távbeszélőszereplők: Rostha Odón, Gál Ágoston II. oszt. távirat- és távbeszélőszereplők és Seres Rezső napidíjas szerelő; 12. II. osztályú gépkocsivezetők: Bárány László, Hannug János napidíjas gépkocsivezetők; 13. elsőosztályú vonalfelügyelők: Fülöp Máttyás, Kasza András másodosztályú vonalfelügyelőket és Kiss István (berettyóújfalui) postatáviratnövekedésért felelős osztályba: 14. másodosztályú távirat- és távbeszélőszereplők: Matykó János, Altenriter István és Pelle Lajos napidíjas szerelőket; 15. II. osztályú vonalfelügyelőket: Demjén Flórián, Majos János, Szabó Gyula postatáviratnövekedésért felelős osztályba: a szegedi ítélőtábla elnöke Iványi Lajos végzett joghallgat, szabdkai lakost a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorlókká nevezte ki. Véglegesítés. A pénzügyminiszter Jakusik János okleveles bányamérnök, ideiglenes bányagyakorlókat a állami szolgálatban véglegesítette. Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Cserni Béla nyiregyházi járásbírói irodatisztet a nyiregyházi törvényszékhez; Peros János sárvári járásbírói irnokot a szombathelyi törvényszékhez, Hornyák István oklandi járásbírói irnokot pedig a hódási járásbíróshoz helyezte át. Pályázatok. A hosszuzasói járásbírósnál hivataliszolgái állásra 1912. január 31-ig lehet pályázni.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: **PAJOR MÁTYÁS.**

Perzsa-szőnyegek
nagy választékban, minden elfogadható árban eladunk
BARTÁNYI ZSIGMOND
IV., Koronaherczeg-utca 6., I. em.

KISÉRTÉTEK.

— Regény. —

írta: **Ernst Wilburgh.**

Te már kiléptél a hidra s én éppen megeresztem a kantárszárát, hogy induljak, mikor iszonyatos robajjal beszakadt a hid mögöttem. Még volt annyi időm, hogy lovamat visszarántsam, de láttam, hogy te a habok közé merültél. Láng csapott fel közvetlen előttem s erre felriadtam. Különös volt, nagyon különös...

— Éppen olyan, mint Lipesénél — dörmögte de Sage marquis.

— Lehet, pedig nem az volt, mert azt én már nem láhattam.

— Tudom, te már előbb elestél. No de ne sajnáld, hogy nem láhattad, mert esztendőig álmodni arról a históriáról. Látod, én elég edzett katona vagyok. Negyvenhét ütközetben vettem részt, nem számítva az afro eseteket, melyekből bőven kijutott minden nap s mégis mikor leszakadt a hid előttem Lipesénél, egy kicsit megremegtem a szívem. Hanem hát beszéljünk most egyből. Látod, ide s tova hat hete kóborolunk egy idegen országban, hol minden fűszál ellenség s alig beszélünk valamit arról, hogy mi lesz, ha sikerül keresztül jutnunk a határon.

— Beszéljünk arról előbb, hogy mi lesz akkor, ha a határ közelébe érünk. Bizonyos, hogy ott minden parányi községben temérdek katona lebzsel s az is valószínű, hogy a Rajna egész vonala ugy van körülvéve ellenséggel, mintha sövénykerítést húztak volna melléje.

— Ez valószínű, de emiatt nem kell aggodnunk. Koblenz körül nagy erdőségek vannak. Ha eljutunk odáig, akkor nagy baj már nem lehet. A lovakat ott elcsapjuk, vagy odaajándékozunk egy esőnakosnak, aki esőna-

kot szerez számunkra vagy átszállit bennünket éjszakának idején a folyón. A sűrű köd, mely mostanság meglepte a tájat, csak segítségünkre lehet. Egy hét mulva talán már otthon lehetünk.

— Otthon? — kiáltott Andréa csodálkozva — ha mindig nyeregben ülünk, akkor is tovább tart.

— Miért tartana tovább? — kérdezte a kapitány megütközve.

— Hát mert a határtól Párisig legalább két heti utunk van.

— Ja ugy? — De nem megyünk ám Párisba, hanem Chalomba. Ott fogunk elrejtőzni egy ideig, ott fogjuk kipihenni magunkat s ott szerzünk tájékozódást a viszonyokról. Hát ha az ellenség már átlépte a határt s utunk Páris felé nem is vihet.

— Es hát ha Chalon felé vonulnak? — vetette közbe Andréa.

— Chalon felé? — szolt tompán a marquis. — Akkor is Chalomba megyünk.

— De hisz az örültség volna — replikázott a hadnagy.

— Mindgy — felelt de Sage nyugodtan — nekem december elejére Chalomban kell lennem. Ha ezer pokol állja utamat, én akkor is Chalomba megyek — tette hozzá dühösen. — Neked nem kell feltétlenül velem tartanod, ha valami dolgod van Párisban, ugy a határon túl elválhatunk egymástól. Szerettem volna ugyan ha velem tartasz, de hát ha lehetetlen, akkor lemondok erről is.

— Jó, jó, hát ha szükséged van reám, akkor okvetlenül veled megyek. Hálátlanság lenne tőlem, ha megtagadnám ezt a szívességet, hiszen ha átjutunk a határon, neked köszönhetem a szabadságomat.

— Nem, ez soha se tartson vissza attól, hogy magamra hagyj. Én sem köszönhetem magamnak a szabadságot, épp ugy mint te nem. Hanem ha tudni akarod, hogy ki hozott el minket Berlinből, akkor csak jöjj velem Chalomba.

— Elmegyek — mondotta Andréa élénken s várta, hogy a kapitány megnevezi a szabadítót. Nem tette. Komoran bámult maga elé s látszott rajta, hogy most egészen más gondolatokkal van elfoglalva. Egy darabig esőndesen ültek egymás mellett s aztán Andréa nagyot ásítva felállott.

— Megpróbálok egy kicsit aludni...

A kapitány nem felelt semmit, Andréa még várt egy pillanatig, mintha valamit kérdezni akart volna tőle, aztán esendesen beballagott a présházba. Megnézte a kimerült állatokat, megcsóválta a fejét s aztán végigdült kiterített köpönyegén.

A kapitány kinn maradt. Végig nyugtázkodott a puszta földön s belebámult a ködös éjszakába, mely sötét volt és reményekkel teli.

— Holnap megközelítjük Koblenzt — dörmögte s felpillantott a ködös, esillagatlan égre. Az egész tájék néma volt és mozdulatlan. Alig lehetett néhány lépésnyire látni. Nem kellett attól félniök, hogy rajtak ütnék a parasztok vagy ellenség kezébe kerülnek. A ködöt szinte vágni lehetne, olyan sűrű, ugy gomolyog s így elrejtí a bujkálókat.

A kapitány felneszelt, mert zörögni hallotta a harasztot. A léptek zaja egyre közeledett. Eles füle azonnal megállapította, hogy csak egy ember járkal a ház körül.

— Bizonyosan a szőlőcsész — gondolta magában s közelebb húzódott a ház falához, hogy ne vehesse észre a közeledő. A köd fátyolán csakhamar feltűnt egy fekete sylhuett, mely ingadozó járással egyenesen a kunyhó felé közeledett.

— Vajon mit kereshet ez itt — dörmögte de Sage s öve mellől lassan előhúzta pisztolyát. Még volt annyi ideje, hogy felporozza, mert bizonyosra vette, hogy a ködös időben megnevededett a serpenyőben a puskapor.

(Folyt köv.)

SZINHÁZAK.

Kedd, 1911. december 19-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A szerelem gyermeke.

Számú 4 felvonásban. Irta: Bataille Henry. Fordította: Abrányi Emil.

Személyek:

Rantz, államtitkár Gál
Nelly Rantz Váradi A.
Liane Oriand Cs. Aiszeghy L.
Maurice Odry
Alina D. Ligeti J.
Raymond Horvath
Loredan Hajdu
Myrtille Vizvári M.
Dédé Rajnay
Nathalie K. Domján M.

Kezdeté 1/8 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A hegyek alján.

Zenedráma egy előjáték és két felvonásban. Guimera A. nyomán írta: Lothar Rezső. Fordította: Várady Sándor. Zenedát szer-zette: D'Albert Jenő.

Személyek:

Sebastiano Takács
Tommaso Venczell
Pedro Könyei
Mária Szamosi E.
Nuri M. Szoyer I.
Pepa Payer M.
Antonia Ambrusné
Rosalia Váradi M.
Nando Déri
Moruccio Dalnoki

Kezdeté 7 óraker.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté pont 1/8 óraker!

Papa és Társai!

10 óraker. Komédia egy felvonásban.

STEINHARDT új szólóműsorral,

mint települési török bég.

Náci!

9 óraker. Operette egy felvonásban. 9 óraker.

Vasár- és ünnepnapokon délután mérsékelt helyáru előadás. Kezdeté fél 4 óraker. — Efeljántán a remek téli kertben Sárközi Pista zenekara, cabaret és tánc. Bélépti-díj nélkül. — Jegyek: d. e. 10—1-ig és d. u. 3—6-ig a mulatóban és egész nap a Hirsch-géle nagy tőzsdében és a Hungaria fürdő pénztáránál kaphatók

Kávéházmegnyitás!!

Van szerencsém a n. é. közönséget, barátainkat, ismerőseinket tisztelettel értesíteni, hogy a

Szalón kávéházat

VI., Andrassy-ut 12. sz. alatt

megvettük és azt teljesen ujonnan, a legnagyobb kényelemmel berendezve

folyó hó 17-én, vasárnap megnyitjuk.

Esténként a Margitsziget hírneves zenekara hangversenyez

GONDI DEZSŐ

karnagy vezetése alatt.

Főtörekvésünk az leszen, hogy kávéházunk csakis szolid családi szórakozóhelyül szolgáljon. Előzékeny kiszolgálás. Buffet.

Számos látogatást kérnek Ballai és Hirth kávéosok.

Új Styria kötőgépek

részletfizetésre

Fogl József Lajos

Budapest, VIII., József-körnt 42. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karácsonyra

Elegáns

levélpapírok

Célszerű és érdekes

műipari ujdonságok

állandó kiállítása

Kanitz C. és Fiai

Budapest, V., Dorottya-utca 12.

Haris, Zeillinger és Tsa

A „Hék csillaghoz”

Cégtulajdonos Fabinyi Géza

Ceászári és kir. udvari szállító Budapest, IV., Váci-utca 16. sz.

Ajánlunk

karácsonyi ajándékoknak alkalmas cikkeket.

Kivételes árak! Kivételes árak!

Sifon és vászon:

- 1 vég 15 méter középfinom magyar sifon 8.50 K
- 1 vég 20 méter finom magyar sifon 13.—
- 1 „15” tiszta len-vászon, ágyneműre vagy női ingekre 19.—
- 1 darab 150x200 pamutvászon-lepedő 2.40
- 3 darab 175x250 tiszta lenvászon-lepedő, beszegeve 20.—
- 1 vég 14 méter, 150 cm. erős pamutvászon, 6 lepedőre 19.—

Szepességi, rumburgi, irhoni és fonalvásznak a legfinomabb minőségig. — Legjobb minőségű lepedővásznak 156 cm., 180 cm., 200 cm., 230 cm. és 270 cm. szélességben.

Kivételes árak! Kivételes árak!

Asztalnemű, kávésteri- tékek és törülközők:

- 1 damaszt 140x150 asztalteríték 6 nagy szalvétával 6.50 K
- 1 damaszt 140x270 asztalteríték 12 nagy szalvétával 12.50
- 1 fehér kávésteríték 6 személyre aszur széllal 8.—
- 1 fehér kávé teríték 150x310 aszur széllal, 12 személyre 16.—
- 1 darab színes kávésabrosz 3.40
- 1 színes kávésteríték 6 személyre, dupla aszur széllal 6.50
- 1/2 tucat lentörülköző 4.—
- 1/2 tucat széles angol törülköző 7.—
- 1/2 tucat széles finom kamuka törülköző 8.—

Nagy választék legújabb mintákban.

Kivételes árak! Kivételes árak!

Fehér és színes tiszta lencsebkendők:

- 1 tucat czérnavászon női zseb-kendő 6.50 K
- 1 tucat fehér batistkendő aszur széllal 7.—
- 1/2 tucat fehér himzett batistkendő aszur széllal 6.—
- 1/2 tucat színes női vászonkendő aszur széllal 4.50
- 1 tucat czérnavászon férfiszeb-kendő 7.50
- 1/2 tucat színes férfi-vászonseb-kendő aszur-széllal 6.—
- 1 tucat színes gyermekszebkendő 2.50
- 1/2 tucat színes gyermek-batistkendő aszur széllal 3.20

Minden fajtában nagy választék a legfinomabb minőségig.

Női fehérnemű.

- Női ingek 2.40 K-tól kezdve
- Női nadrágok 2.40 K-tól kezdve
- Hálókötösök 2.60 K-tól kezdve

Párisi modellek mélyen leszállított árban.

Férfi fehérnemű.

- Férfi ingek 3.80 K-tól kezdve
- Férfi hálókötők 4.— K-tól kezdve
- Férfi nadrágok 2.— K-tól kezdve

Harisnyák.

- 6 pár fekete női harisnya 5.— korona
- 6 pár színes lábtű 5.— korona

Mosókelme - maradékok: egy bluzra 1.80, 2.40, és 3.— kor., egy ruhára 4.80, 5.60, és 6.40. Zefir, kreton és flanelben dívatos minták.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann teremtag.

Ma és minden este

GLEO DE MERODE

a világhírű táncosnő.

SERENE NORD

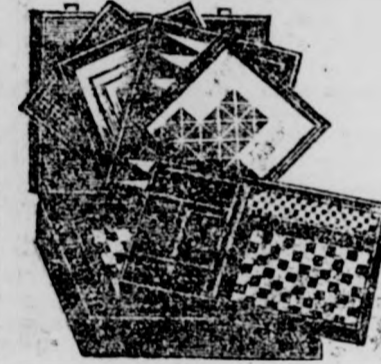
a fürdőző Vénusz

és az impozáns deczemberi műscr.

Az előadás kezdete 8 óraker.

Jegyelőre: 10—1 és 3—6 óráig a nappali pénztárnál. A legközelebbi délutáni előadás penteken dec. 8-án lesz. A téli kertben reggeltől 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez. Telefon 93—36

Társasjáték gyűjtemény.

Sakk, dominó, halma, malom, puff, dáma, farkas és bárány, attakó és várjáték, 9 társasjáték játékszabályokkal, csinos vászondobozban

16.— korona, Társas, oktató és sportjátékok óriási választékban.

Társasjáték könyv 50 fillér.

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, IV., Kristóf-tér.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

„Altwater”

Gessler

Budapest

CIMBALMOT

10 koronás részletfizetésre 10 évi jótállás mellett, az általánosan elismert legszolidabb kiszolgálásáról híres

Reményi Mihály

czég, a magyar kir. zene-akadémia házi hangszerkészítője szállít, iii

Budapest, Király-utca 58.

Kérjen árjegyzéket és prospektust.

400 napig jár

egyszeri felhúzásra precíz pontossággal!

Higanykészülékkel önmagát szabályozza!

Higanykészülékkel önmagát szabályozza!

Az óra 31 cm. magas, sárgaréz talapzaton nyugszik, üvegburával van fedve, számlapja email, művészies kivitelű és higanykészülék szabályozóval. Magyarországon és Ausztriában kizárólag csak nálunk kapható. A pontos járásért irásbéli szavatosság. — Szétküldés vidékre is. Árutas nagyban és kicsinyben. Ára

30 kor.

Órakeredő az utánzatoktól.

RITTER TESTVÉREK

Óráosok és ékszerészek BUDAPEST, V/2. Marokkó-u. 4. (Fürdő-u.) Telefon 18—18. VI/2. Király-u. 2. (Anker-palota) Tel. 124—78.

A tekercs kookaszáma: 3670 = e
 Készítette: T. H.
 Előhívás ideje: VIII. 23

Kedd, december 19.

EGYETÉRTÉS

19

SZINHÁZAK.

Kedd, 1911. december 19-én.

NÉPÓPERA

Mignon.

Víg ópera 3 felvonásban, 4 képben. Goethe regénye után írta; Michel Carré és Jules Hartier. Zenéjét szerz.: Ambroise Thomas

Személyek:
 Mignon Erzevicky M.
 Philon Sebő I.
 Meister Vilmos Kertész
 Lothario Németh
 Laertes Pajor
 Jarno Bihar
 Frigyes Marosffy
 A sugó Mairai
 Antonio Szalay
 Pinczeleány G. Fényvessy
 Lakaj Bodor

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ

Az apja fia.

Családi komédia 3 felvonásban írta; Dr. Hevesi Fándor.

Reményesek

Jorda Gábor Balla
 Jorda Kálmán Sebessyén
 Sári R. Gombaszögi
 Harmathy Giza T. Halmy M.
 Gábor Tarnai
 Denev Feri Papp
 Müller Ernő Csizsér
 Arkosy Fülöp Z. Molnár
 Helén Báthory G.
 Weiss Manó Huszár
 Lóri T. Forrai R.
 Tasziló, Rezső Albert Fényes A.
 Pinczér Pethő

Kezdeté 1/8 órákor.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége: Révay-utca 18. szám.
 Igazgató: Keleti Henrik. Főrendező: Rott Sándor.
 Telefon: 14-22. Előadás kezdete 1/9 órákor.

Ma: A regulátor.

Bohózat 1 felv. Írta: Faun. Rendező: Rott Sándor.
 Torábbá:

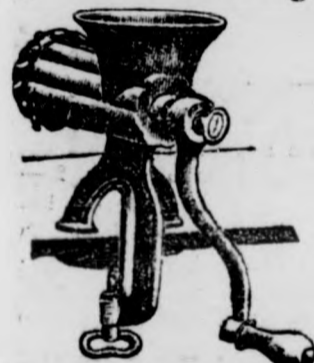
USARDA MILLI és Alte Sünden.

Bohózat 1 felvonásban. Írta: Hirschfeld Lajos.

Jegyek elővételben kaphatók: Folies Caprice Révay-utca 18. d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. Műszo nagyterében Andrassy-ut 19. és Sopronyi nagyterében Rákóczi-ut 1. 12 óra után az 1-es emeleti „Casino de Parisban” teljesen új műsor a világ legelső tánc-atrakcióinak felleptével.

Amerikai

„Ideál” husvágó és aprító gép

erős acélkésekkal, tartós, erős gyártmány, kitűnő munkaképesség, minden géphez kolbászító is alkalmazható. Asztalhoz erősíthető csavarral

5	9	10 szám
5.-	7.50	10.- kor.
Kolbászító külön		
-.80	1.-	1.20 kor.

Ugyanaz nagyobb. Asztalra állítható és csavarokkal megerősíthető, nagyobb háztartásokhoz, üzletek,

vendéglők részére	12	22	32 szám
	10.-	14.-	24.- kor.
Kolbászító külön	1.20	1.40	2.-

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, IV., Kristóf-tér.

CSUPA UJDONSÁGOT,
 eredeti ötletet,
 érdekes figurákat,
 káprázatos fénypompát,
 bájos nuppeket
 tartalmaz az idej
KARÁCSONYI LÁDA,
 melynek mesés olcsó ára
 5 korona,
PLÖKL ÉS HAAS

sportházának karácsonyi idényosztályában, **ANDRÁSSY-UT 13. SZÁM,** hol a láda tartalma ki van rakva. Karácsonyi - árjegyzék ingyen. -

MOSKOVITS ANATOMIAI CIPŐGYÁR RT.

FIÓKJA: RÁKÓCZI-UT 6. SZÁM. **BUDAPEST,** FIÓKJA: ERZSÉBET-KÖRUT 54.

Ajánlja: Férfi és női cipők különlegességeit
 Anatómiai cipőkben nagy választék!
 Egységes szabott árak!

Árjegyzék postán bérmentve!
 Postai szétküldési osztály:
Budapest, Rákóczi-ut 6.

Budapest, Rákóczi-ut 6.

12 darab gyönyörűen csillogó

karácsonyfadísz

30 fillér.

24 darab csillagszóró osodagyertya 30 fillér. 12 darab gyönyörű csillag, vegyítve 60 fillér. 12 darab repülőgép, léghajó, holdbáró, hőemberke, vegyes hangszerek, trombita, hang, oszono vagy különféle gyümölcsök és állatok vegyítve 60, 70 fillér, 1 és 2 korona. 100 darab gyongy, színes 20-30 fillér, 1 és 2 korona. 12 darab gyertyatartó rugóval 20 fillér. 24 darab karácsonyfa-gyertya, színes 20 fillér. **Augyalkák és lepke** repülő szárnyakkal, darabja 10, 30 és 50 fillér. **Karácsonyfa-harangok** 12 darab gyönyörű augyalkákkal, nikkelből, darabja 1 korona. **Boca-ozut** két méter hosszú, gyönyörű színes gyöngyökkel, darabja 20, 30 és 50 fillér.

Dukesz Miksa

karácsonyfadísz nagyban raktára
 Budapest, Ó-utca 8. (az udvarban)

KUNZÁRUHÁZ

BUDAPEST,
 V., Deák Ferenc-u. és Bécsi-utca sarok

feltűnően olcsó karácsonyi

occasió-árai:

Fehér vagy színes női batiztkendő	— 30 K-tól
Női harisnya	1.-
Sifon női ing vagy nadrág	2.-
„ „ hálókötés	2.-
Nyomatott abrosz	3.-
Angol férfi bőrcsizmó	5.-
Kézi hímzett japán gyermekruha	6.-
6 személyes fehér teríték	6.50
Fehér flanel-blúz	8.-
Szövet függönyök	10.-
Posztó asztalterítő	12.-
Plüss asztalterítő	16.-

Összevarrott és tapestry szőnyegek, valamint futószőnyeg maradványok **saját áron alul.**

Közvetlen keleti behozatal.

Valódi **Perzsa és Smyrna szőnyegek**
 nagy választékban kaphatók, budapesti lakóknak árfel-emelés nélkül **részletfizetésre is.**
SZŐNYEG-UDVAR BUDAPEST, KIRÁLY-U. 32. (az udvarban.)

LEGOLCSÓBB készpénzárak!

ZONGORÁK
 planinók, használtak is, legelőnyösebben vásárolhatók
FARKASHÁZI és BIRÓ
 zongoratermelőben
 Budapest, V., Váci-körut 12
 Hangolás, javítás, becsorolás, börtel. Kényelmes részletfizetés.
 Telefon 185-48

A legszebb karácsonyi ajándék gyermekeknek

SEBŐK ZSIGMOND maczkó-könyve:

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR UTAZÁSAI

Tartalom:
 Dörmögő Dömtör az automobilversenyen
 Dörmögő Dömtör az országházában
 Dörmögő Dömtör képviselőjelölt
 Dörmögő Dömtör a dobsinai jégbarlangban

Képeit rajzolta Tull Odén.
 Ára díszes kötésben 7 K

Kapható:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
 (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
 Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

SZINHÁZAK.

Kedd, 1911. december 19-én.

VIGSZINHÁZ.

Nincs tovább.

Számú 8 felvonásban. Iria: Földes Imre.

Tagok:

Dr. Marotay ügyvéd Fenyvesi
Alice Fenyvesi
Alice apja Szerényi
Dr. Csejgy Gábor Hegedűs
Berger Tanay
Szűcs Döme Vendrey
Székely Tapolczay
Tihanyi
Dr. Finger tanár Fereny
Kövecz Ist. Ditrői
Babok márnóhá Sarkadi
Naschitz Stolla
Csécsy báró Körmeny L.
Schwarz Mátyók L.
Játékfelügyelő Balassa

Kezdeté 1/8 óraker.

OMNIA

A főváros legnagyobb és legdivat-
sebb mozgókép-paletája. Bejárat:
József-körút 81. sz. Telefon 120-48

Heti világesemények. A meg-
számtott unokánővér (vígjáték).
Az életmentő (színmű). Utazás
a legújabb Zeppelin léghajón.
A kis színésznő (vígjáték).
Marjetta, a rongyosdó leánya
ársadalmi színmű 3 felvonásban
A tavasz (csodás színes felvé-
tel). Mórész, mint lakó (bohózat)

Szörösi Városligeti Színház

Lengyel menyecske.

Operette 3 felvonásban.

Szövegét írták: Csász és Okom-
kovszky. Zenéjét szerzőt: Jean
Gilbert. Magyar színe alkál-
mazta: Faragó Jenő.

Személyek:

Madarász Szörögy
Gabriella Vaspreminé
Ily Szöllösy R.
Hekuba Vilmos Fekete
Marga Küry Klára
Solnuszky Kázmér Szabolcs
Moruska Radó N.
Souska Körmeny L.
Annuska Ötvös J.
Petruska Mátyók L.
Fodor János Szalay
Minka Helthy O.

Kezdeté 1/8 óraker.

VARSZINHÁZ

Nincs előadás.

URANIA SZINHÁZ

Megváltás.

Felolvasza: Hock János.

Kezdeté 1/8 óraker.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

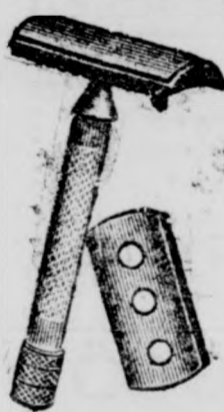
Minden este 8 óraker

a deczemberi ünnepi műsor:
az eredeti amerikai TINGLI-TANGLI
COMPANY és az összes attrakciók fellépte
A LIFTES FIU, új operett.

!! DARABOT HOZTAM !!
Dr. ÁRVIZ LIPÓT tragikomédiája.

Közkívánatra még néhány napra prolongálva Budapest ked-
venczei: Cooke and 2. Roberts új amerikai táncokkal
Janette Donaher a legkitűnőbb párisi excentrique. A
Hítea fia, operett 1 felvonásban, írta: Alexander Engel; for-
ditotta Farkas Imre, zenéjét szerző: Otto Weber. A Játékbar-
lang. A párisi Grand Guignol híres darabja, írta: Pierre Wolf.
Brothers Elgona: Tréfa jelenet a gyermek-játszóterén.
K. Solti Hermin új Szirmai-Gábor kuplékkal; The
4 Faldrens lámpaügrők. Virágh Jenő, mint tréfa önkén-
tes; Brothers Carr kirok táncosok és még 12 elsőrangú
atrakció. Royalcabaret, belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után
nincs belépődíj. Koko Vincez és zenekara hajnalig muzsi-
kál. Bal Mabille. Keringő-verseny.

Csütörtökön, december 21-én délután 3/4 óraker mérsékelt
helyű nagy családi előadás: az eredeti amerikai Tingli-
Tangli Company és az összes attrakciók fellépte.

GILLETTE

Legkényelmesebb amerikai
biztonsági borotválógép.

Mindenki azonnal jól tud borot-
válni vele. Nem kell lehozni,
nem kell fenni. Mindig készen
van. 12 késsel. Minden kések
két éle van.

Legfinomabban ezüstözött 24-
késűk börtökben kor.

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, IV., Kristóf-tér.

== Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ==

Tantál- Lámpa

a legjobb fényszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 80%.
Fóber fényvel ég. — Bár
kódásoknak ellenáll. Egési
óráinak száma meghaladja
bármely izzólámpát. Min-
den helyzetben, tehát föl-
felé, állóan, fordítva, oldalt
egyformán kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fényszá-
las izzólámpánál.
Nagyobb rendelkezésnek
magas engedély.

MAGYAR SIEMENS-
SCHUCKERTMŰVEK

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 36. SZ.

Az ifjúság

az öregség szülője!

Ez a mondat, amilyen képtelennek is
hangzik első tekintetre, olyan érthetővé
váltik, ha figyelembe vesszük, hogy a létért
való küzdelem mostani nehéz napjaiban,
kizárólag csak a fiatalos erő, a test fris-
sége és az inak ruganyosságával va-
gyunk képesek minden követelménynek
megfelelni.

Az életküzdelem mindeme tulajdonsá-
gait egyetlen csodaszor foglalja magában:

ERÉNYI-féle

DIANA- sósorszesz.

Ha testünket esténként lefekvés előtt
és minden reggel a napimunka megke-
zdése előtt „DIANA“-sósorszesz-
szel bedörzsöljük, ruganyosságra és ki-
mondhatatlan kellemes érzésre teszünk
szert, mely a munkához erélyt és élet-
kedvet kölcsönöz.

Tegyen mindenki kísérletet, mely bár-
kinek könnyen módjában áll, hiszen a

DIANA- sósorszesz

az egész országban kapható

és olyan olcsó, hogy ilyen kísérletet bárki
megengedhet magának.

Erényi Béla

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvétele mellett).

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana-sósorszesz.	Egy nagy üveg Diana-sósorszesz.	Egy legn. üveg Diana-sósorszesz.
44	1.10	2.20
fillér.	korona.	korona.

RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RIMASZOMBAT

A külföldi és ausztriai nagy verseny dacára,
gyárunk a hazai konzervgyárak között ma már
első helyet vívott ki magának, gyártmányaink
nemcsak a belföldön, de egész Közép-Európában
elterjedtek és kedvelté lettek. Gyárunk gőz- és
villamos erőre, fagyasztó- és hűtőberendezéssel
felszerelve áll s nemcsak a konzerveket magát, de
az ahhoz szükséges fa-, papir- és bádogdobozokat
is saját műhelyében készíti, tehát már ezáltal is
versenyképes.

Alant soroljuk fel gyártmányaink közül a
legkedveltebbeket úgy egyenként, mint 5 kilo-
grammos postaküldeményekként összeállítva, tisz-
telttel kérjük, hogy szükséglet beállta esetén,
különösen a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmá-
val, minket nagybecsű megbízásával megtisztelni
és gyárunkat ismerősei körében is ajánlani kegyes
legyen.

Teljes 5 kgr. postaküldeményeket utánvé-
tellet bérmentve szállítunk, a meg nem felelő árut
kézséggel kicseréljük.

Kiváló tisztelettel

Rimaszombati Konzervgyár
Részvénytársaság.

Cukrozott gyümölcs 1/8, 1/4, 1/2 kgrmos színes papir-
dobozokban vagy 1, 2, 3, 4 kgr. nagyságu fa-
ládikákban, vegyesen csomagolva, elsőrendű mi-
nőségben kgr. á kor. 4.—

Gömöri töltött szilva

(elsőrendű csemegekülönlegesség) magja helyett
szilvával, dióval, mogyoróval töltve, vegyesen
csomagolva kgr. á kor. 4.80

Cukrozott narancshéj (vastag, husos áru) kgr. á kor. 2.50

Birsalma-sajt sárga vagy piros 1/8, 1/4, 1/2 vagy 1 kgr.
téglá alakban kgr. á kor. 2.80

Vegyes befőtt 1 kilogramm nagyságu önozott bá-
dog-dobozban darab á kor. 2.—

Szilva befőtt 1 kilogramm nagyságu önozott bá-
dog-dobozban darab á kor. 1.20

Gyümölcszék besűritve, tiszta cukorral befőzve:
Kajszinbarack, málna, szamóca, meggy, ribizske,
őszibarack 1 kg. üvegben kor. 2.80 fél kg. 1.60
Som, ringló, csipkebogyó-iz, mint fent 1 kg. 2.40
fél kg. 1.30

Hiribi uri gomba, sós vízben konzerválva, mint
a teljesen friss erdei, a szárított gombánál sokkal
zamatosabb (gyárunk különlegessége) 1 literes
dobozban kor. 1.40, fél literes dobozban kor. —.80

Rizike gomba sós vízben vagy ecetben konzerválva
1 liter doboz kor. 1.80, fél liter doboz —.90

Szárított uri gomba fehér 1 kg. kor. 20.—

Összeállított 5 kgr. postaküldemények bérmentes
szállítással:

1 kanna (tisztá súly négy és fél kg.) finom hegyi
málnaszörp kor. 10.—

1 bádog veder (tisztá súly négy és fél kg.) vörös
áfonya sűrű cukorban kor. 12.80

1 zománc veder (tisztá súly 4 és 1/4 kg.) barack-
málna-szamóca-meggy-ribizske vagy őszibarack-iz
erősen besűritve kor. 14.—

1 zománc veder (4 és 1/4 kg.) csipke-bogyóiz vad-
hushoz kor. 10.—

1 zománc veder (4 és 1/4 kg.) szilva vagy vegyes
gyümölcsiz kor. 6.—

1 kg. láda cukrozott gyümölcs, 1 kg. töltött szilva,
1 kg. narancshéj és 1 kg. birsalmasajt összesen
kor. 15.—

4 darab 1 literes doboz vagy 7 darab fél literes do-
boz urigomba vagy rizikegomba összesen kor. 8.—

1 üveg gesztenye befőtt, 1 üveg ananász befőtt, 1
üveg szamóca, 1 üveg málna, 1 üveg meggy, 1
üveg kínai, 1 üveg vörös áfonya, összesen 7 da-
rab 1/4 literes üveg befőtt, ládikában szállítva
kor. 12.—

16 doboz huskonzerv, vegyesen összesen kor. 17.20

40 doboz huspáin (libamáj, nyelv, sonka, anyu. fo-
goly stb.) kor. 23.—

1 kanna szavatolt tiszta akácvirág méz (láda súly
4 és fél kg.) kor. 10.—

A tekercs kockaszáma: 152

Készítette: Thel

Előhívás ideje: VIII. 23

Kedd, december 19.

EGYETÉRTÉS

21

SZÍNHÁZAK

Kedd, 1911. december 19-én.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Leányvásár.

Operetta 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenejét szerzte: Jacobi Victor.

Személyek:
Harrison Boros
Harrisonné Erdi B.
Lucy, leánya Petráss S.
Rottenberg gróf Latabár
Fritz, fia Rákai
Mirles Tom Király
Korcsmáros Kovács
Hajóskapitány Krasznai
Bessi, szobaleány Fedák S.
Sam, pincér Császár

Kezdeté 1/2 órákor.

APOLLO-PROJEKTOR

Végszínház-utca 1-2.
Telefon 88-39.

Mozgófényképség (heti aktuálisok). A rakéta (komédia). Bandika karácsonya (mese). A rövidlátó nagynéni (humoreszk).
A legvagyósok társadalmi dráma 2 felvonásban. Írták: Fred Jürgsen. A Nordisk Film Compagnie remeke. A szereplők a dán színészek.

Legközelebbi műsorváltozás csütörtökön, 1. hó 21-én.
Az első előadás hétköznapokon d. u. 1/2 órákor, vasár- és ünnepnapokon 1 órákor kezdődik. Minden kedden és pénteken délután fél négy órákor nagy gyermekelőadás. Gal Mózés meséi.

ROYAL-ORFEUM.

VII., Erzsébet-körút 31.
Telefon 110-22.

Ma este 8 órákor legelsőrangú színház- és variété-előadás.

Az eredeti amerikai Tingli-Tangli, előadja Bert Bernard világhírű new-yorki társulata. Közkiutatra még néhány napra prolongálva, Budapest kedvencei: **Cooke and 2 Rotherts** új amerikai táncosokkal. **Jeanette Donarber**, a legkínzóbb párisi xcentrique; — **A líftes fiú**, Operetta 1 felvonásban, írta: Alexander Engel, fordította: Farkas Imre, zenejét szerzte: Otto Weber. **A játékbartag**, a párisi Grand Guignol híres műsordarabja, írta: Pierre Wolf; **Brothers Elgona**, trefás jelenet a gyermekjátékos-téren. — **The 4 Paldrons**, lámpaugrók; **K. Solti Hermin** új Szirmai Gábor kislekkel; **Brothers Carr**, cserélő táncosok; **Viráginé Jenő**, mint tréna önkéntes; és még 12 elsőrangú attrakció! A fellépésben **Royal-Cabaret** Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vincze** és zenekara. Bal-mabille. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legvidámabb budapesti hely. Minden csütörtök, éjjel- és vasárnap d. u. 3/4 órákor mérsékelt helyi nagy családi előadás, az eredeti amerikai **Tingli-Tangli Company** és az összes attrakciók felépte.

Leghasznosabb karácsonyi ajándékok. Modern amerikai irodai-, uriszoba- és könyvtárberendezéseket részletfizetésre is szállítunk.

GLOGOVSKI és TARSÁ os. és kir. udv. száll. Budapest, VI. ker., Andrássy-út 12. sz. 12120

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Weinberger és Fodor
az összes sportcikkék áruháza.

Téli sportcikkékben, sportöltözékekben speciálisták

IV., Haris-bazár 4.
Telefon: 113-59. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Feltűnő olcsó karácsonyi occasiót tart dec. 31-ig

TAKÁCS Porcellán-ház
Budapest, VIII., Baross-tér 4. sz.

Üveg, porcellán, lámpa, vasedény, konyhaberendezés, egész kelengyék, nászajándékok, teljes vendéglő- és kávéházi berendezések, valamint a legjobb alapcáruk. Sandrik és berndorf gyártmányú alumínium-főzőedény. 10 évi jótállással. Állandóan 50 vaggon vásztek. — Szold és olcsó árak. Ingyen láda és csomagolás.

Diszes függőlámpák . . . 3-25 frtig.
6 személyes fehér porcellán-készlet (selejt) 32 drból csak 3 frt 25 kr.
6 személyes kávé- vagy tea-készlet, modern, aranyozva és festve 2 frt 10 kr.
6 személyes étkező-készlet aranyozva és festve 6 frt 25 kr.
6 személyes étkező-készlet, roccoco, csodaszép 8 frt 25 kr.
12 személyes ebédlő-készlet, legfinomabb metszeni porcellán 18-100 frtig.
12 személyes étkező-készlet, roccoco, csodaszép, modern, aranyozva és festve, 42 tányér, mindenből 2 tál 20 forint.
6 személyes üvegekészlet, metszve és gravírozva csak 6 forint.
6 személyes fehér ebédlőkészlet, selejt porcellán, 32 drb csak 3 frt 50 kr.

Alumínium világhírű excelsior védjegyjű legjobb gyártmányú főzőedény csak egyedül nálam kapható a legolcsóbb árban teljes konyhafelszerelés állvány nélkül 19 fr, állvánnyal 24 fr, mely áll a következő 25 darabból:

5 fazék 1/2, 1, 1 1/2, 2 1/2, 3 1/2 liter	1 tejforraló 1 1/2 cm.
5 fából 1/2, 3/4, 1 1/2, 2, 2 1/2 liter	1 tűkörtojássütő 4 szemmel
1 fedő	1 paszlirozó-szita 14 cm.
1 sütőtapsi 30 cm.	1 merítő 8 cm.
1 tojássütő 16 cm.	1 habzókanál 8 cm.
1 omelettessütő 20 cm.	1 citromprés
	1 teaszűrő
	25 darab.

Darabonként igen kedvező ár! Fedők nagyság szerint.

Fazék	1/2	1	1 1/2	2 1/2	3 1/2
	—,48	—,90	1,10	1,50	1,90
Lábos	3/4	1 1/2	1	1 1/2	2 1/2
	—,40	—,70	1,—	1,30	2,30 frt

Nem tetszés esetén a pénzt szivesen visszadjuk.

ROYAL-ORFEUM
ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Csütörtökön, december hó 21-én délután 3/4 órákor mérsékelt helyi nagy családi előadás.

A LIFTES FIÚ
új operetta. Az eredeti amerikai TINGLI-TANGLI COMPANY és az összes attrakciók fellépte.

Jegyek elővétel díj nélkül már egész héten válthatók a Royal-Orfeum pénztáránál.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN
levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
***** (Főpostával szemben) *****

Surányi szalonczukorka
és karácsonyfa-díszcukorka
1 kg. 4 K., 2 kg. 7 K., 4 kg. 12 K.,
utánvétel mellett bérmentve.

Finom friss teaszűtemény is kapható.

Surányi cukorkagyár
Nagy-Surány Nyitra megye.

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben
SALAMON JAKAB és T^A cégénél Budapest,
V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK. 73-96, 73-97, 73-98, 73-99. TELEFONSZÁMOK. 73-98, 73-97, 73-98, 73-99

Heti műsor:

Decem. hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népepera	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Uránia	Hangversenyek
20 Szerda	Téli rego	—	Váljunk el.	Quo Vadis?	Sumurun	Rossz pénz nem vész el	Leányvásár	Az erdőszőleány	Megváltás	IV. Filharmónia Vigadó
21 Csütörtök	Téli rego	Téli rego	—	Mignon	János király Nincs tovább	Az apja fia	Leányvásár	Az ártatlan Zeuzi	Megváltás	—
22 Péntek	Téli rego	Carmen	—	A kornevillai harangok	Sumurun	A kis kávéház	Leányvásár	Párisi élet	Megváltás	Carre ó Royal (51)
23 Szombat	Pótkelci nót nius	Fidelló	—	A kornevillai harangok	János király Papa	A kis kávéház	Leányvásár	Párisi élet	—	—
24 Déltán: Vasárnap Este:	—	—	—	Mignon	Sumurun	A kis lord	Leányvásár	Párisi élet	—	—
25 Déltán: Hétfő Este:	Lulus Matyi Téli rego	Pillangó kisasszony	—	A kornevillai harangok Quo Vadis?	Az ördög Nincs tovább	Sárga lilom A kis kávéház	János vitéz Leányvásár	Lengyel menyecske Párisi élet	—	—
26 Déltán: Kedd Este:	A dol-vai napok leánya A szocsem gyermeke	Doncvér	—	A kornevillai harangok Mignon	Taifun Papa	Sárga lilom Az apja fia	A kis gróf Leányvásár	Bojár-kendője Párisi élet	—	—

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1911. december 19-én.

VIGSZÍNHÁZ.

Nincs tovább.

Számú 8 felvonásban. Irtá: Földes Imre.

Nevelők

Dr. Marotay ügyvéd Fenyvesi
Alice Fenyvesi
Alice apja Szerényi
Dr. Csejgy Gábor Hegedűs
Berger Tanay
Szűcs Döme Vendrey
Székely Tapolczay
Tihanyi
Dr. Finger tanár Fereny
Kövecz ifj. Dittói
Babok márnók Sarkadi
Naschitz Stolla
Csécsey báró Körmeny
Schwarz Mátyóki L.
Játékfelügyelő Balassa

Kezdeté 1/8 órákor.

OMNIA

A főváros legnagyobb és legdivat-
sebb mozgóképpaletája. Bejárat:
József-körút 81. sz. Telefon 120-48

Heti világesemények. A meg-
száztett unokánővér (vígjáték).
Az életmentő (színmű). Utazás
a legújabb Zeppelin léghajón.
A kis színésznő (vígjáték).
Marjotta, a rongyosdó leánya
ársadalmi színmű 3 felvonásban
A tavasz (csodás színes felvé-
tel). Mórész, mint lakó (bohózat)

Szörösi Városligeti Színház

Lengyel menyecske.

Operette 3 felvonásban.

Szövegét írták: Csász és Okom-
kovszky. Zenéjét szerzőt: Jean
Gilbert. Magyar színe alkál-
mazta: Faragó Jenő.

Személyek:

Madarász Szörögy
Gabriella Vaspreminé
Ily Szöllösy R.
Hekuba Vilmos Fekete
Marga Küry Klára
Solnuszky Kázmér Szabolcs
Moruska Radó N.
Sousuka Körmeny L.
Annuska Ötvös J.
Petruska Mátyóki L.
Fodor János Szalay
Minka Helthy O.

Kezdeté 1/8 órákor.

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

URANIA SZÍNHÁZ.

Megváltás.

Felolvasza: Hock János.

Kezdeté 1/8 órákor.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órákor

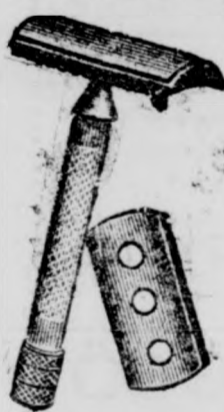
a decemberi ünnepi műsor:
az eredeti amerikai TINGLI-TANGLI
COMPANY és az összes attrakciók fellépte

A LIFTES FIU, új operett.

:: DARABOT HOZTAM ::
Dr. ÁRVIZ LIPÓT tragikomédiája.

Közkívánatra még néhány napra prolongálva Budapest ked-
venczei: Cooke and 2. Rotheris új amerikai táncokkal
Janette Donaher a legkitűnőbb párisi excentrique. A
Hítea fia, operett 1 felvonásban, irtá: Alexander Engel; for-
ditotta Farkas Imre, zenéjét szerző: Otto Weber. A Játékbar-
lang. A párisi Grand Guignol híres darabja, irtá: Pierre Wolf.
Brothers Elgona: Tréfa jelenet a gyermek-játszóterén.
K. Solti Hermin új Szirmai-Gábor kuplékkal; The
4 Faldrens lámpaügrők. Virágh Jenő, mint tréa önkén-
tes; Brothers Carr kirok táncosok és még 12 elsőrangú
atrakció. Royalcabaret, belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után
nincs belépődíj. Koko Vincez és zenekara hajnalig muzsi-
kál. Bal Mabille. Keringő-verseny.

Csütörtökön, december 21-én délután 3/4 órákor mérsékelt
helyű nagy családi előadás: az eredeti amerikai Tingli-
Tangli Company és az összes attrakciók fellépte.

GILLETTE

Legkényelmesebb amerikai
biztonsági borotválógép.

Mindenki azonnal jól tud borot-
válni vele. Nem kell lehuzni,
nem kell fenni. Mindig készen
van. 12 késsel. Minden kések
két éle van.

Legfinomabban ezüstözött 24-
késűk börtökben kor.

KERTÉSZ TÓDOR

Budapest, IV., Kristóf-tér.

== Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ==

Tantál- Lámpa

a legjobb fényszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 80%.
Fóber fényvel ég. — Bár
kódásoknak ellenáll. Egési
óráinak száma meghaladja
bármely izzólámpát. Min-
den helyzetben, tehát föl-
felé, állóan, fordítva, oldalt
egyformán kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fényszá-
las izzólámpánál.
Nagyobb rendelkezésnek
magas engedély.

MAGYAR SIEMENS-
SCHUCKERTMŰVEK

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 36. SZ.

Az ifjúság

az öregség szülője!

Ez a mondat, amilyen képtelennek is
hangzik első tekintetre, olyan érthetővé
váltik, ha figyelembe vesszük, hogy a létért
való küzdelem mostani nehéz napjaiban,
kizárólag csak a fiatalos erő, a test fris-
sége és az inak ruganyosságával va-
gyunk képesek minden követelménynek
megfelelni.

Az életküzdelem mindeme tulajdonsá-
gait egyetlen csodaszor foglalja magában:

ERÉNYI-féle

DIANA

sósorszesz.

Ha testünket esténként lefekvés előtt
és minden reggel a napimunka megke-
zdése előtt „DIANA”-sósorszesz-
szel bedörzsöljük, ruganyosságra és ki-
mondhatatlan kellemes érzésre teszünk
szert, mely a munkához erélyt és élet-
kedvet kölcsönöz.

Tegyen mindenki kísérletet, mely bár-
kinek könnyen módjában áll, hiszen a

DIANA- sósorszesz

az egész országban kapható

és olyan olcsó, hogy ilyen kísérletet bárki
megengedhet magának.

Erényi Béla

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvétele mellett).

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana-sósorsz.	Egy nagy üveg Diana-sósorsz.	Egy legn. üveg Diana-sósorsz.
44	1.10	2.20
fillér.	korona.	korona.

RIMASZOMBATI KONZERVGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RIMASZOMBAT

A külföldi és ausztriai nagy verseny dacára,
gyárunk a hazai konzervgyárak között ma már
első helyet vívott ki magának, gyártmányaink
nemcsak a belföldön, de egész Közép-Európában
elterjedtek és kedvelté lettek. Gyárunk gőz- és
villamos erőre, fagyasztó- és hűtőberendezéssel
felszerelve áll s nemcsak a konzerveket magát, de
az ahhoz szükséges fa-, papir- és bádogdobozokat
is saját műhelyében készíti, tehát már ezáltal is
versenyképes.

Alant soroljuk fel gyártmányaink közül a
legkedveltebbeket úgy egyenként, mint 5 kilo-
grammos postaküldeményekként összeállítva, tisz-
telttel kérjük, hogy szükséglet beállta esetén,
különösen a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmá-
val, minket nagybecsű megbízásával megtisztelni
és gyárunkat ismerősei körében is ajánlani kegyes
legyen.

Teljes 5 kgr. postaküldeményeket utánvé-
tellet bérmentve szállítunk, a meg nem felelő árut
kézséggel kicseréljük.

Kiváló tisztelettel

**Rimaszombati Konzervgyár
Részvénytársaság.**

Cukrozott gyümölcs 1/8, 1/4, 1/2 kgrmos színes papir-
dobozokban vagy 1, 2, 3, 4 kgr. nagyságu fa-
ládikákban, vegyesen csomagolva, elsőrendű mi-
nőségben kgr. á kor. 4.—

Gömöri töltött szilva

(elsőrendű csemegekülönlegesség) magja helyett
szilvával, dióval, mogyoróval töltve, vegyesen
csomagolva kgr. á kor. 4.80

Cukrozott narancshéj (vastag, husos áru) kgr. á kor. 2.50

Birsalma-sajt sárga vagy piros 1/8, 1/4, 1/2 vagy 1 kgr.
téglá alakban kgr. á kor. 2.80

Vegyes befőtt 1 kilogramm nagyságu önozott bá-
dog-dobozban darab á kor. 2.—

Szilva befőtt 1 kilogramm nagyságu önozott bá-
dog-dobozban darab á kor. 1.20

Gyümölcszék besűritve, tiszta cukorral befőzve;
Kajszinbarack, málna, szamóca, meggy, ribizske,
őszibarack 1 kg. üvegben kor. 2.80 fél kg. 1.60
Som, ringló, csipkebogyó-iz, mint fent 1 kg. 2.40
fél kg. 1.30

Hiribi uri gomba, sós vízben konzerválva, mint
a teljesen friss erdei, a szárított gombánál sokkal
zamatosabb (gyárunk különlegessége) 1 literes
dobozban kor. 1.40, fél literes dobozban kor. —.80

Rizike gomba sós vízben vagy ecetben konzerválva
1 liter doboz kor. 1.80, fél liter doboz —.90
Szárított uri gomba fehér 1 kg. kor. 20.—

Összeállított 5 kgr. postaküldemények bérmentes
szállítással:

1 kanna (tisztá súly négy és fél kg.) finom hegyi
málnaszörp kor. 10.—

1 bádog veder (tisztá súly négy és fél kg.) vörö-
sáfonya sűrű cukorban kor. 12.80

1 zománc veder (tisztá súly 4 és 1/4 kg.) barack-
málna-szamóca-meggy-ribizske vagy őszibarack-iz
erősen besűritve kor. 14.—

1 zománc veder (4 és 1/4 kg.) csipke-bogyóiz vad-
hushoz kor. 10.—

1 zománc veder (4 és 1/4 kg.) szilva vagy vegyes
gyümölcsiz kor. 6.—

1 kg. láda cukrozott gyümölcs, 1 kg. töltött szilva,
1 kg. narancshéj és 1 kg. birsalmasajt összesen
kor. 15.—

4 darab 1 literes doboz vagy 7 darab fél literes do-
boz urigomba vagy rizikegomba összesen kor. 8.—

1 üveg gesztenye befőtt, 1 üveg ananász befőtt, 1
üveg szamóca, 1 üveg málna, 1 üveg meggy, 1
üveg kínai, 1 üveg vörösa fony, összesen 7 da-
rab 1/4 literes üveg befőtt, ládikában szállítva
kor. 12.—

16 doboz huskonzerv, vegyesen összesen kor. 17.20
40 doboz huspáin (libamáj, nyelv, sonka, anyu. fo-
goly stb.) kor. 23.—

1 kanna szavatolt tiszta akácvirág méz (láda súly
4 és fél kg.) kor. 10.—

A tekercs kockaszáma: 152
 Készítette: 568
 Előhívás ideje: VIII. 23

Kedd, december 19.

EGYETÉRTÉS

21

SZÍNHÁZAK

Kedd, 1911. december 19-én.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Leányvásár.

Operetta 3 felvonásban. Írták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenejét szerzte: Jacobi Victor.

Személyek:
 Harrison Boros
 Harrisonné Erdi B.
 Lucy, leánya Petráss S.
 Rottenberg gróf Latabár
 Fritz, fia Rákai
 Mirles Tom Király
 Korcsmáros Kovács
 Hajóskapitány Krasznai
 Bessi, szobaleány Fedák S.
 Sam, pincér Császár

Kezdete 1/2 órákor.

APOLLO-PROJEKTOR

Végszínház-utca 1-2.
 Telefon 88-39.

Mozgófényképsugár (heti aktuálisok). A rakéta (komédia). Bandika karácsonya (mese). A rövidlátó nagynéni (humoreszk).

A legvagyósabb társadalmi dráma 2 felvonásban. Írták: Fred Jürgens. A Nordisk Film Compagnie remeke. A szereplők a dán színészek.

Legközelebbi műsorváltozás csütörtökön, 1. hó 21-én.

Az első előadás hétköznapokon d. u. 1/2 órákor, vasár- és ünnepnapokon 1 órákor kezdődik. Minden kedden és pénteken délután fél négy órákor nagy gyermekelőadás. Gal Mózés meséi.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma este 8 órákor legelsőrangú színház- és variété-előadás.

Az eredeti amerikai Tingli-Tangli, előadja Bert Bernard világhírű new-yorki társulata. Közkiutakra még néhány napra prolongálva, Budapest kedvencei: **Cooke and 2 Rotherts** új amerikai táncosokkal. **Jeanette Donarber**, a legkínzóbb párisi xcentrique; — **A lítes fiú**, Operetta 1 felvonásban, írta: Alexander Engel, fordította: Farkas Imre, zenejét szerzte: Otto Weber. **A játékbartag**, a párisi Grand Guignol híres műsordarabja, írta: Pierre Wolf; **Brothers Elgona**, trefás jelenet a gyermekjátékos-téren. — **The 4 Paldrons**, lámpaugrók; **K. Solti Hermin** új Szirmai Gábor kislekkel; **Brothers Carr**, cserélő táncosok; **Viráginé Jenő**, mint tréner önkéntes; és még 12 elsőrangú attrakció! A fellépésben **Royal-Cabaret** Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. **Kukó Vincze** és zenekara. Bal-mabille. Keringő verseny. Tánc hajnalig. A legvidámabb budapesti hely. Minden csütörtök, éjjel- és vasárnap d. u. 3/4 órákor mérsékelt helyi nagy családi előadás, az eredeti amerikai **Tingli-Tangli Company** és az összes attrakciók felépte.

Leghasznosabb karácsonyi ajándékok. Modern amerikai irodai-, uriszoba- és könyvtárberendezéseket részletfizetésre is szállítunk.

GLOGOVSKI és TARSÁ os. és kir. udv. száll. Budapest, VI. ker., Andrássy-út 12. sz. 12120

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Weinberger és Fodor
 az összes sportcikk árúháza.

Téli sportcikkben, sportöltözékekben speciálisták

IV., Haris-bazár 4.
 Telefon: 113-59. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Feltűnő olcsó karácsonyi occasiót tart dec. 31-ig

TAKÁCS Porcellán-ház
 Budapest, VIII., Baross-tér 4. sz.

Üveg, porcellán, lámpa, vasedény, konyhaberendezés, egész kelengyék, nászajándékok, teljes vendéglő- és kávéházi berendezések, valamint a legjobb alapcáruk. Sandrik és berndorf gyártmányu la alumínium-főzőedény. 10 évi jótállással. Állandóan 50 vaggon vásztek. — Szold és olcsó árak. Ingyen láda és csomagolás.

Diszes függőlámpák . . . 3-25 frtig.
 6 személyes fehér porcellán-készlet (selejt) 32 drból csak 3 frt 25 kr.
 6 személyes kávé- vagy tea-készlet, modern, aranyozva és festve 2 frt 10 kr.
 6 személyes étkező-készlet aranyozva és festve 6 frt 25 kr.
 6 személyes étkező-készlet, roccoco, csodaszép 8 frt 25 kr.
 12 személyes ebédlő-készlet, legfinomabb metszeni porcellán 18-100 frtig.
 12 személyes étkező-készlet, roccoco, csodaszép, modern, aranyozva és festve, 42 tányér, mindenből 2 tál 20 forint.
 6 személyes üvegekészlet, metszve és gravírozva csak 6 forint.
 6 személyes fehér ebédlőkészlet, selejt porcellán, 32 drb csak 3 frt 50 kr.

Alumínium világíró excelsior védjegyű legjobb gyártmányu főzőedény csak egyedül nálam kapható a legolcsóbb árban teljes konyhafelszerelés állvány nélkül 19 fr, állványval 24 fr, mely áll a következő 25 darabból:

5 fazék 1/2, 1, 1 1/2, 2 1/2, 3 1/2 liter	1 tejforraló 1 1/2 cm.
5 fábás 1/2, 3/4, 1 1/2, 2, 2 1/2 liter	1 tükörtojássütő 4 szemmel
1 fedő	1 paszlirozó-szita 14 cm.
1 sütőtápsi 30 cm.	1 merítő 8 cm.
1 tojássütő 16 cm.	1 habzókanál 8 cm.
1 omelettessütő 20 cm.	1 citromprés
	1 teaszűrő
	25 darab.

Darabonként igen kedvező ár! Fedők nagyság szerint.

Fazék	1/2	1	1 1/2	2 1/2	3 1/2
	—,48	—,90	1,10	1,50	1,90
Lábos	3/4	1 1/2	1	1 1/2	2 1/2
	—,40	—,70	1,—	1,30	2,30 frt

Nem tetszés esetén a pénzt szivesen visszadjuk.

ROYAL-ORFEUM
 ERZSÉBET-KÖRÚT 31
 110-22 : TELEFON : 110-22

Csütörtökön, december hó 21-én délután 3/4 órákor mérsékelt helyi nagy családi előadás.

A LIFTES FIÚ
 új operetta. Az eredeti amerikai TINGLI-TANGLI COMPANY és az összes attrakciók fellépte.

Jegyek elővétel díj nélkül már egész héten válthatók a Royal-Orfeum pénztáránál.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
 Budapest, IV., Párisi-u. 5.
 (Főpostával szemben)

Surányi szalonczukorka
 és karácsonyfa-díszcukorka
 1 kg. 4 K., 2 kg. 7 K., 4 kg. 12 K.,
 utánvétel mellett bérmentve.

Finom friss teaszűtemény is kapható.

Surányi cukorkagyár
 Nagy-Surány Nyitra megye.

SZÉN, KOKSZ nagyban és kicsinyben
SALAMON JAKAB és T^A cégnél Budapest,
 V., Erzsébet-tér 5. szám.

TELEFONSZÁMOK: 73-96, 73-97, 73-98, 73-99. TELEFONSZÁMOK: 73-98, 73-97, 73-98, 73-99

Heti műsor:

December hó	Nemzeti Színház	Magy. Kir. Operaház	Várszínház	Népepera	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Uránia	Hangversenyek
20 Szerda	Téli rego	—	Váljunk el.	Quo Vadis?	Sumurun	Rossz pénz nem vész el	Leányvásár	Az erdőszleány	Megváltás	IV. Filharmónia Vigadó
21 Csütörtök	Téli rego	Téli rego	—	Mignon	János király Nincs tovább	Az apja fia	Leányvásár	Az ártatlan Zeuzi	Megváltás	—
22 Péntek	Téli rego	Carmen	—	A kornevillai harangok	Sumurun	A kis kávéház	Leányvásár	Párisi élet	Megváltás	Carre ó Royal (51)
23 Szombat	Pólekei nótás	Fidelló	—	A kornevillai harangok	János király Papa	A kis kávéház	Leányvásár	Párisi élet	—	—
24 Déltán: Vasárnap Este:	—	—	—	Mignon	Sumurun	A kis lord	Leányvásár	Párisi élet	—	—
25 Déltán: Hétfő Este:	Lulus Matyi	Pillangó kisasszony	—	A kornevillai harangok Quo Vadis?	Az ördög Nincs tovább	Sárga lilom A kis kávéház	János vitéz Leányvásár	Lengyel menyecske Párisi élet	—	—
26 Déltán: Kedd Este:	A dol-vai napok leánya A szocsem gyermeke	Doncvér	—	A kornevillai harangok Mignon	Taifun Papa	Sárga lilom Az apja fia	A kis gróf Leányvásár	Bojár-kendője Párisi élet	—	—

Egy szerencsés véletlen

millió vagyonhoz juttathatja, ha alant olvasható feltételek mellett sorsjegyeket vásárol nálunk. Oly módot ajánlunk Önnek, ahol havi részletek fizetése által tőkét gyűjt; értékben emelkedő, bármikor eladható értékpapírokat szerez meg és ezen sorsjegyek megvásárlásával évente számos huzásban nagy nyereményekre játszik. A nyereményszabályok értelmében minden sorsjegynek legalább egyszer ki kell huzálnia.

A Magyar Jelzáloghitelbank
nyereménykötvénynek
évente 3 huzása van:
ápr. 25., aug. 25., decz. 27.
Játszik még 48 évig a kö-
vetkező 20378 nyereményre:

Korona.	
5 nyer. á 1000000=	5000000
4 " " 500000=	2000000
7 " " 400000=	2800000
4 " " 300000=	1200000
7 " " 250000=	1750000
14 " " 200000=	2800000
29 " " 150000=	4350000
57 " " 100000=	5700000
4 " " 50000=	200000
7 " " 40000=	280000
4 " " 30000=	120000
7 " " 25000=	175000
14 " " 20000=	280000
29 " " 15000=	435000
65 " " 10000=	650000
135 " " 5000=	675000
218 " " 2500=	545000
40 " " 2000=	80000
570 " " 1000=	570000
862 " " 500=	431000
18296 " " 200=	3659200

300000 s 50000 koronát
nyertek nálunk részletre
eladott sorsjegyekkel!

48 havi 4 korona 90 fill. részletfizetésre

2 darab Erzsébet királyné szanatórium sorsjegyet
1 " Magyar Jelzáloghitelbank nyereménykötvényt.

36 millió korona

nyereményre játszik még 240 huzáson.

Mind a három sorsjegyet összesen 48 hónapig havonként 4 K 90 fillért kell fizetni és ha postautalványon az első 4 K 90 filléres részletet megküldi, azonnal megkapja a sorsjegyek számaival ellátott részletveket. Így már az első részlet megfizetésével a sorsjegyekre eső minden nyereménytől illeti. Pénz nem veszítheti el, mert

1. 48 hónap alatt a sorsjegyekre eső nyeremények az Ön tulajdonát képezik,

2. 48 hónap elteltével 3 sorsjegyet kap, melyet a napi árfolyamon készpénzért eladhat,

3. ha a sorsjegyeket megtartja 48, illetve 58 évig számtalan huzásban nagy nyereményekre játszik és ezen idő alatt minden sorsjegyet kihuzatik. Huzás után sorsolási jegyzéket küldünk.

Főnyeremény 1 millió korona.

Huzás: december hó 27-én.

Központi Váltóüzlet Részv.-társ.

Budapest, V., Szabadság-tér 3.

Az Erzsébet kir. szanatórium

sorsjegyeknek évente 3 huzása van:

márczius 1. július 1.
november 1.

Játszik még 58 évig. A következő 2400 nyereményre:

Korona.	
3 nyer. á 40000=	120000
10 " " 30000=	300000
3 " " 25000=	75000
13 " " 20000=	260000
57 " " 15000=	855000
32 " " 10000=	320000
2 " " 3000=	6000
116 " " 2000=	232000
120 " " 1000=	120000
236 " " 500=	118000
590 " " 100=	59000
1198 " " 50=	59900

Minden sorsjegy nyer

A Magyar Jelzáloghitelbank nyereménykötvények legkisebb nyereménye 140 K. Ezen legkisebb nyereménnyel kisorsolt sorsjegyek helyébe nyereményjegy jár, mely nyereményjegy tovább játszik az összes huzásokon és egy sorsjegyre több nyeremény is eshet. Egy ilyen nyereményjegy mai készpénz Ára kb. 40 K. tehát a sorsjegy tulajdonosa a legkedvezőtlenebb esetben is 140 K. törlesztési összegget és 40 K. értékű nyereményjelvényt, vagyis összesen 180 K-át kap.

Elsőrendű Singer- varró-gépeket

nagyban árban és minden értékesítőnél havi 8 és 10 K részletek szállítanak a évi jótállással és vidékre is bárhova

Láng Jakab és fia

varrógép-nagykereskedők

Budapest, József-körút 41.

Fióküzletek: Baross-tér 4. sz. és

Budán: Margit-körút 6. Képes

árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szingazdag természeti leírások!

Makay Béla

Hegyen- Völgyön

Természeti és vadászképek

Szerző ezen újabb könyve mellett sorakozik az előbbiekhez. Itélet, költői lendület van minden leírásában, rajongó szeretet a szabadság: a természet iránt.

Ára 6 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, Andrásy-út 21 és

minden könyvkereskedésben.

Országos Iparbank Részvénytársaság

a Živnostenská banka, Prága alapítása.

Budapest, V. ker., Ferencz József-tér 6.

Váltóüzlet:

A Živnostenská Banka alaptőkéje

Szűgyőzősim: „INDUSTRIALE.”

Telefon: 131-65, 131-66.

V., Ferencz József-tér 6.

80 millió korona, tartalékalapjal 20

millió koronára rugnak.

Takarék-
betéteket

4¹/₂% netto

kamatozás mellett fogad el.

Leszámlított váltókat. Előleg nyújt értékpapírokra. Elvállal

megbízásokat értékpapírok vételére és eladására, valamint

mindennemű bankszerű ügyletekre.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék egy szép kép

Winkler Nándor

műkereskedése BUDAPEST, IV.
KERÜLET, VÁCI-UTCA 2. SZÁM

Ajánlja óriási választéku raktárát. Acél-
és rézmetszetek, heliogravűrök, művészi
kivitelű fényképek. Stilszerű keretek.

:: Keretezések minden neme ::

Alapítási év 1861. Telefon 98-35.

Fiók üzlet: IV., Koronaherceg-utca 3. sz. Tel. 98-36.

GUMMI-HALHÓLYAG ÓVSZER Valódi angol és francia különlegességek. tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14 K. 3 tucatonál 20% engedmény.

NAKIRA törv. védett, valódi indiai paragummi férfikülönlegesség tucattal 12. — korona. 3 tucatonál 20% engedmény.

UTERUS-SPRAI feltétlen megbízható női fogakendő különlegesség 14 kor.

PESSAR-OGL. orvosilag rendezve 2, 5, 8, 11 kor. darabja. — 3 darabnál 20% engedmény.

IRRIGATOR 3 K és feljebb. Képes árjegyzéket rendkívül érdekes tartalommal kbl. 1000 ábrával ingyen bérmentve és diszkrétan küldünk.

BIDET 10, 16, 20, 24 Kor.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR VII., RÁKÓCZI-UT 32. A Rókussal szemben.

Pontos címre és a vörös keresztre ügyeljünk.

Órákat és ékszereket

karácsonyi és újévi ajándéknak legolcsóbban szállít

LŐW SÁNDOR ékszerész és órász

Órácsész. és kir. Fensége József főh. kam. szállítója

Budapest, VIII., József-körút 81/N. sz.

Árjegyzék ingyen. Telef. 62-68.

Gummi-óvszerek

legfinomabb francia gyártmány 12 drb.-ként 1.80, 2.40, 4. — és 5. — korona.

NEVERRIP eredeti gyártm., 12 db 6. — K

STERYL legfinomabb Paara gummi-hólyag 6 darab 3.50 korona, 12 darab 6.50 korona.

Minden eddigi gyártmányt felülmut, kizárólag cégemnél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab 3. — koronától 5. — koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia „Duchamps” gyártm. 12 darab 4, 5, 6, 8 és 10 korona.

Mintagyűjtemény 12 drb legfinomabb 4 korona.

IRRIGATOR zománczott vagy üvegen teljesen felszerelve, 2.50, 3, 5, 6, 8 koronáig.

Suspensor (heretartó) drbja -50, 1. —, 1.20, 1.50, 3.-K-ig.

Has- és Sérvkötők Gummiharisnyák legnagyobb választékban, mérték után is készíttetek.

„GLORIA-ÖV” (havibaj ellen) 8 darab betéttel darabja 5 koronától 6.50 kor.-ig.

Neumayer Lipót kőszesz, gummiárúk és betegápolási cikkek raktára

V., Budapest, Váci-körút 2. szám.

„LINOLEUM” üzleteim: VI. Váci-körút 1. (Ankerkőz), VII. Rákóczi-ut 8. szám. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Üszöket

adunk tenyésztés céljából kiscigákknak, gazdaságoknak és uradalomoknak. A tarka fajú szőlők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztés készpénzzel, vagy 2 év után fizetheti.

10680

NEUSCHLOSZ TESTVÉREK

irodai telefon 16. szám. nagybérleti cég Szatmár. 155. szám. Gazdasági telefon

Ezen specialista legjobban ajánlható szeriolt gondag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház betegszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

nemi betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és únfertőzésből támadt idegbajokat.)

Meglepő az eredmény férfiúi gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszer. Beadás díjment 9—3 ig, és este 5—7-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(Áltjárdás a Pannónia szállóval szemben.) Lépcsőházi bejárat. Kőbánya városrész.

Finom uri fehéroműek legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat cégégnél

VI., Budapest, Andrássy-ut 50. sz.

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára:

Negyedévre 2.50, félévre 5. —, egész évre 10. — kor.

Singer és Wolfner, Andrássy-ut 10. szám.

Tulszárnyaltuk Párist, Londont és Berlint szabadalmazott

hajtűnkkel

A frizurát erősen tartja és sohasem esik ki. Kapható minden jobb üzletben. Valamennyi kultur-államban szabadalmazva.

POLCZER ÉS TÁRSA

hajtű- és hajdizsműárugyár

Budapest, I. ker., Lenke-ut 65. sz.

MAGY LÁSZLÓ

A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.

Ára 3 korona.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-i.-nál, Budapest, VI., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek,

hugycsőfolyás, hugycsőszűkület, altesti sebek, bujakór (syphilis), ideg- és bőrbetegségek, elgyongyult férfiú (impotentia) bármily női bajok, fehérfolyás stb. alapos, gyors és gyökeres gyógyítására ajánljuk bevált gyógymódjainál fogva

Dr. GARAI

hirnemes szakorvosai rendelő-intézetét BUDAPEST, Andrássy-ut 28. l. em.

Rendelés hétköznap: 10—4 óráig és este 7—9-ig. Feltűnése nélkül eredményes gyógyítás levélileg is. Kívánatra gyógyszeréről gondoskodva lesz. — Levelekre azonnal válaszol.

Legkellemesebb és legcélszerűbb

karácsonyi és újévi ajándékok

a vezeték nélküli

Wiktorin-lámpa

Világítása 100 gyertyafény erős, óránkint világlás 3—4 állásba kerül, nincs kancsá, bárhová vihető, Aranyköt nem vetít és semmi körülmények között fel nem robbanhat.

Magyarországi WIKTORIN-FÉNY BUDAPEST, VIII., Baross-utca 1. sz. főraktar: Nem saraküzlet.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon ALAPITTATOTT 1828. ALAPITTATOTT 1825.

Magyarországi fiók: Bpest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. (Standard palota.)

Évi bevétel	37,311,850 korona
Kiutalt nyereségrészek	139,039,000 "
Vagyon	309,381,515 "
Halálesetek folytán kifizetve	691,878,000 "

A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnyei

Kétségtelen biztonság. — Alacsony díjak. — Szabad világkötvények. — Kötvények érvényben tartása díjzétések elmulasztásánál. — Tőkesítés és előre megállapított visszaváltási érték. — Megtámadhatatlanság. — Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. — Szabad háborúbiztosítás népfőlkélok részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérről, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérről, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Szechenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Sok száz
vagyonos hölgy ohajt férjhez menni. Keresztény hajadon 200.000 marka, kb. özevgy 80.000 korona. fiatal független zsidó hölgy 300.000 korona vagyonnal stb. stb. Csakis komoly szándékú urak (vagyon, állás, vallás mellesleg) kapnak díjtalan felvilágosítást. Schlesinger, Berlin 18.

Házasság közvetítés
legszigorúbb titoktartás mellett. Férjhezmenendő urhölgyek előjegyezve a legkülönbözőbb hozomány összeggel. Nősülendő urak a társadalom minden osztályából. Cézéjelzéstelen levelezés. Nősülendő urak férjhezmenendő urhölgyek vagy azok hozzátartozói legnagyobb bizalommal fordulhatnak Faragó Jenő elismerten jó hírű házasságközvetítő irodájához. Budapest, Rákóczi-ut 86. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat).

Akar Ön szellemes lenni?
Akarja, hogy kellemes társalgónak tartás? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Olvassa el a "Társalgás Művészete" (Ellemálhatatlanság titka és Szellemeskedés) rendkívül érdekes könyvet! Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férjt, nőt, aliatvalót és fellelvevőt egyaránt megközelítse. E könyv kerék útmutatója lesz az élet minden helyzetében, bálókán, bankettekénél, esküvőkön, színházban és mindenütt, ahol kisebb-nagyobb társaság van jelen. (Tartalómjegyzéket) ingyen, diszkrétan küld: DEAK, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Kézimunka
hímzésekhöz, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bejtok, képos nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Passzománygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Sonka-pác
szepességi, 1 adag 1 sonkára utasítással 1 korona. 12 adag 5 korona. Felkai Konzervgyár, Barta József Felka.

Gyorsírás
és gyorsíró Gyorssíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen meggyorsított modern higienikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legelőszőbb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Beiratkozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, "Károthak" amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összózó- és számológépek kezelése. Párhuzamosan oszt tanfolyamoknál is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Romington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Rekedtség
biztos és kellemes orvossága a Rethy-féle czukorka. 60 filléret mindegyikre kapható.

Zálogcédulákat
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. **Singer Jakob** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

Veres atyona
befőt, 5 kilós postakosár 9 korona. Felkai Konzervgyár, Barta József Felka.

Soványosság
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley-ian amerikai erőtápor. Amerikák tartós, szép felt testidomokat nyerne. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség, ellez és gyomorbetegségeknél különösen hatásos. Kötöttetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

Butorhitel
legújabb rendszer szerint. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy mindenféle butorokat készpénzárak mellett, meghatározott időre, részletre eladhatunk, minthogy a kellemetlen bankeljárásokat mellőzhetjük és csupán 5 százalékos kamatot a mindig eszkökenő összeg után számítunk fel. Butorválaszték a leggyorsabbútól a legdiszibebb kivitelű jótállás mellett. Bővebbet Liszt István IV., Kristóf-tér 8, I. em. Butorraktár.

Ha szép akar lenni LILLIOM tejkremet és szappant használjon, mely Párisban a közegészségügyi kiállításán a nagy aranyéremmel lett kitüntetve, 2 korona beküldéssel franko szállítja az "Aranykereszt" gyógytár Szabadka.

Singer varrógépek
Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók **Haban József** Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld

Pénzt
akar Ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokra és mindenemü kereskedelmi árukra, akkor forduljon bizalommal csak a régi Tauber-czéghez, Baross-tér 17. sz. Telefon: 149-00. 29387

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, Üllői-ut 123. Telefon: 62-80. Alapított 1856-ban

Műkedvelők
által díszlet nélkül is előadható szindarabokról kabaré számokról, monológokról, dialógokról stb. jegyzéket ingyen és bérmentve küld Rényi Károly színházi könyvkereskedése Budapest, V., Vigadó-utca 1. szám, Nemzeti Színház könyvtára. Népszínház könyvtára, Operaház könyvtára. Műkedvelők, Kabaré kinstár. Vig recitátor stb. kiadója.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a "Kegepet" szerkesztője Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Technikum Mittweida.
Igazgató: A. Holzt, tanár. Magasabb technikai tanintézet elektro- és gépészmérnökök, technikusok és művezetők képzésére. Gazdagon felzelelt elektrotechn. és gépépítő laboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. lakóházi szobor. Program stb. díjt. Iskolai a titkárság által.

Száz királyiág
Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor.-tól felfebb; fűtőbe kádak 80 kor.-tól felfebb. Elváltatok mindenféle kúszóvályúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbban áron. **LEFKOVICS ADOLF** Budapest, VII., Wesselényi-ut 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Készpénzért
vagy hitelképes egyéneknél kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítatom, hogy ilyen **olcsón** sehol nem kap modern háló, ebédő, uri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zenfolt rakaralmat, itt jutányosan **vehet** a leggyorsabbútól a legdiszibebb kivitelű minden fajta **BUTOR** Nagy Imre lakberendezési vállalkozó (223) BUDAPEST, Váci-körút 9. szám (Bejárat Szercezen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

Zongorát
vagy ócska pianinót keresek megvételre. Dohány-utca 86. II. emelet 22.

Gyári telek
Albertfalván. 2800 négyszögöl, a magyar államasvasuti déli vasút és villamos vasút, a Duna és országot közt elterülő téplel szemben, négyszögölként 12 koronájával eladó. Ugyancsak gyári teleknek eladó 7 koronájával a Duna mentén fekvő, — esetleg több részre felosztható 15 000 négyszögöl. — Ertesítés nyerhető: Eleier és Weisz cégénel, Budapest, VII., Károly-körút 7. szám. Telefon 18-67.

"OLLA"
belsőnyitható és legjobb higienikus gummikülönlegesség. 2 évi jótállás. Mindent kapható. Árjegyzék ingyen. "OLLA" gummizsárválót Wien W 817 Praterstrasse 57

Rizike
gomba, válogatott, 5 kilós hordókban, ezetben K 8.—, szobében kor. 7.—. Barta József Konzervgyára Felka (Szepesmegye). 29319

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butorabokat részletfizetésre. **Modern lakberendezési vállalat** Budapest, IV. ker., Gerlóczy-utca 7. sz. 0 szes butoralbum 1 kor.

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama, nyilvánosságijoggal. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. — Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Hegedűs Sándor-u. 7., saját épületben; előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10.) Célme vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája irógépezétektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Kézi könyvtár
kb. 2500 kötet hungarikák, enciklopédiák, természettudományi, jogi, bölcséleti stb. kiválóbb termékek eladó. Levelezéket "Könyvtár" jellegével kiadóhivatal továbbít.

Juniperus
(nemes borovicska) 4 literes tartályban 11 korona bérmentve. Csemegekonzervekről árjegyzék ingyen. Felkai Konzervgyár, Barta József, Felka, (Szepes megye.)

Zongorák
pianinók újak 350-1400 irtig, átjászottak 140, 200, 250, 300, 350 irtig. Javitunk, hangolunk. Szercezen-utca 33. Kernács.

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Zálogcédulát,
briliánsot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz esontárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45. Meghívásra jövök

Üresedésben
levő számos különféle állás jelentetett be, melyek teljes ezimel olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 88. szám.)

BÉRCZI-VITRAGE
60/85 cm. nagy borostülire Point-Lace szalag munka rézruddal és gyúrkkel darabja 1 kor. 50 fill. **Bérczi D. Sándor** BUDAPEST Főútel: Dosseswify-u. 5. szám. — Fiókület: VIII., Üllői-ut 4. szám

BUTOR
30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladás **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és paliszander butorok, uri szobák, angol börgarnitúrak és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak. Telefon 82-13. 28598

25 koronaért
készülneksaját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom / zövetekből. Lichtman Sándor főtisztviselő, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre postát minták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 28599

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Passzománygyár Részvénytárs, Nagymező-utca 46.

A világhírű "THE ROYAL"
Gramofonokat minden recsedés vagy utózáj nélkül mesés tisztá hanggal, szigorúan az eredeti, nagyban gyári árakon minden arafülemes nélkül havi 6-10 kor. részletfizetésre szállítunk a vidékre is. Piceló Gramofonok 29 kor.-tól felfebb. **Láng Jakab és Fia** gramofon-ágykereskedők, Budapest, József-körút 41. Fiókületek VIII., Baross-tér 4. Buda, II., Margit-körút 6. sz. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ingatlan.

Olcsó
30 éves adómentes telek a Kálvin-tér közelében, 246 frt □-öle, adóban a ház 71/2%-ot jövedelmez. sürgösen eladó. Bővebbet Strausz Adolf Ingatlan-forgalmi és jelzálogkölcsön-közvetítő iroda Aréna-ut 17. szám, I. em.

Zuglóban
egy sarokház 480 □-öle telekkel, 10 lakással, olcsó árban eladó. Bővebbet Strausz Adolf Ingatlan-forgalmi és jelzálogkölcsön-közvetítő iroda Aréna-ut 17. szám, I. em.

Csepelszigeten
150 □-öle telek gyümölcsfákkal, kis házikó rajta, a vasrácskerítés 1000 koronába került, mindjárt Erzsébetfalván olcsón eladó. Bővebbet Strausz Adolf Ingatlan-forgalmi és jelzálog-kölcsönközvetítő iroda Aréna-ut 17. sz. I. em.

Keresek
új házakat, adómenteseket, bejelentett vevőim részére, csakis háztulajdonosokkal tárgyalok. Bővebbet Strausz Adolf Ingatlan forgalmi és jelzálogkölcsön közvetítő iroda Aréna-ut 17. szám, I. em.

VII. kerületben
egy 2000 □-öles telek gyönyörű szép fekvéssel, kitűnő helyen, 85.000 K-ért eladó. Bővebbet Strausz Adolf Ingatlan forgalmi és jelzálogkölcsön közvetítő iroda Aréna-ut 17. szám, I. emelet.

Veszek
telkeket vagy földszintes házakat a város jobb vidékén, megbízóim részére. Csakis ház- és telektulajdonosokkal tárgyalok. Bővebbet Strausz Adolf Ingatlanforgalmi és jelzálogkölcsön közvetítő iroda Aréna-ut 17. szám, I. em.